

Programul Operațional Regional 2007-2013

Axa prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului

Domeniul de intervenție 5.2 - Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

---

GHIDUL SOLICITANTULUI

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Acest ghid reprezintă un îndrumar pentru completarea corectă a unei Cereri de finanțare de către solicitanții de finanțare nerambursabilă, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, axa prioritară 5, „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”, domeniul major de intervenție 5.2 „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice”.

Ghidul se adresează cu precădere potențialilor solicitanți de finanțare nerambursabilă în cadrul acestui domeniu major de intervenție, respectiv **unități administrativ teritoriale/ autorități ale administrației publice locale, parteneriate între unități administrativ-teritoriale/ autorități ale administrației publice locale, asociații de dezvoltare intercomunitară și întreprinderi mici și mijlocii.**

Acest document nu are valoare de act normativ și nu exonerează solicitanții de respectarea legislației în vigoare la nivel național și european.

Ghidul solicitantului nu poate reprezenta o fundamentare a deciziilor și hotărârilor solicitanților de finanțare.

Pentru orice clarificări vă rugăm să vă adresați Organismelor Intermediare din cadrul Agențiilor pentru dezvoltare regională (a se vedea datele de contact în Anexa 10)

Cuprins

Secțiunea I.	INFORMAȚII GENERALE	4
I.1.	Descrierea cererii de proiecte.....	4
I.2.	Programul Operațional Regional 2007-2013	6
I.3.	Axa prioritară 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”	8
I.4.	Domeniul major de intervenție 5.2 - Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterii calității serviciilor turistice.....	9
I.5.	Alocare financiară (orientativă).....	13
I.6.	Glosar de termeni	15
I.7.	Ajutor de stat (regional)	26
Secțiunea II.	REGULI PENTRU CEREREA DESCHISĂ DE PROIECTE	29
II.1.	Criterii de eligibilitate.....	30
II.1.1.	Eligibilitatea solicitantului.....	30
II.1.2.	Eligibilitatea proiectelor	41
II.2.	Criterii de evaluare și selecție	48
II.2.1.	Criterii de evaluare tehnică și financiară.....	48
II.3.	Completarea și depunerea cererii de finanțare	49
II.3.1.	Completarea cererii de finanțare.....	49
II.3.2.	Lista de verificare a Cererii de finanțare.....	64
II.3.3.	Întocmirea bugetului.....	67
II.3.4.	Depunerea cererii de finanțare	76
II.4.	Procesul de evaluare și selecție a Cererii de finanțare	78
II.4.1	Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare	78
II.4.2	Evaluarea tehnică și financiară a proiectului (selecția proiectului).....	78
II.4.3	Contestații	80
Secțiunea III.	CONDIȚII PRECONTRACTUALE	82
III.1.	Depunerea documentației pentru obținerea avizului tehnic al Inspectoratului de Stat în Construcții, privind documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice și pentru obținerea acordului ISC pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente	82
III.2.	Depunerea și analiza Proiectului tehnic / documentației tehnice, după caz.....	85
III.3.	Verificarea documentelor de eligibilitate la vizita la fața locului înaintea semnării Contractului de finanțare.....	87
Secțiunea IV.	DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE BENEFICIARULUI	89
Secțiunea V.	ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI	98

Secțiunea I. INFORMAȚII GENERALE

I.1. Descrierea cererii de proiecte

Data și ora începerii

Ghidul solicitantului este publicat în data de 30 octombrie 2009

Cererile de finanțare pot fi depuse la Organismele Intermediare începând cu data de 23 noiembrie 2009

Data și ora finalizării:

Cerere de proiecte cu depunere continuă până la depășirea cu 50% a alocării financiare pe fiecare regiune

Locul depunerii cererii de finanțare

La sediul organismului intermediar din regiunea în care urmează să fie implementat proiectul (vezi Anexa 10 la acest ghid)

La Organismele Intermediare pot fi solicitate și detalii suplimentare privind desfășurarea acestei cereri de proiecte.

Cererile de finanțare vor fi depuse în format tipărit pe hârtie (cererile de finanțare nu se înregistrează/depun în format electronic)

Suma alocată pentru prezenta cerere de proiecte

Alocarea financiară disponibilă pentru această cerere deschisă de proiecte este de 108, 08 milioane euro, pentru toate regiunile de dezvoltare. Repartizarea orientativă a acestei alocări financiare pe regiuni de dezvoltare este prezentată la punctul I.5. de mai jos.

Cine poate solicita finanțare în cadrul acestei cereri de proiecte

- ***pentru infrastructura de turism de utilitate publică:***
  - unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale)
  - Asociații de Dezvoltare Intercomunitară - definite conform prevederilor Legii nr. 215/2001, cu modificările ulterioare
  - liderul parteneriatului între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale)
- ***pentru infrastructura de turism publică / privată, care intră sub incidența regulilor ajutorului de stat:***
  - unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale)
  - Asociații de Dezvoltare Intercomunitară - definite conform prevederilor Legii nr. 215/2001, cu modificările ulterioare

---

Ghidul Solicitantului

- liderul parteneriatului între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale)
- IMM din domeniul turismului și activități conexe, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN)
- parteneriat între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și ONG-uri, având lider o unitate administrativ-teritorială (autoritate a administrației publice locale)

Valoarea minimă și maximă a proiectului

Valoarea totală a proiectului (suma tuturor cheltuielilor eligibile și neeligibile aferente proiectului) trebuie să fie cuprinsă între **700.000 lei și 85.000.000 lei**.

Pentru proiectele care se implementează în mediul rural valoarea minimă totală a proiectului (suma tuturor cheltuielilor eligibile și neeligibile aferente proiectului) trebuie să fie mai mare de **6.400.000 lei**.

Evaluarea și selecția proiectului

Procesul de evaluare și selecție a cererilor de finanțare constă în parcurgerea următoarelor etape: verificarea conformității administrative și a eligibilității, evaluarea tehnică și financiară.

Înainte de semnarea contractului de finanțare proiectul parcurge etapa de verificare a documentației de execuție și etapa de vizită la fața locului.

Întregul proces de evaluare, selecție și contractare, precum și criteriile aplicabile sunt detaliate în cadrul acestui ghid.

Contribuția minimă a solicitantului

Contribuția proprie minimă a solicitantului la valoarea eligibilă a proiectului

- **pentru infrastructura de turism de utilitate publică: 2%**
- **pentru infrastructura de turism publică / privată, care intră sub incidența regulilor ajutorului de stat: între 30 - 60% în conformitate cu harta ajutoarelor regionale pentru România 2007-2013 adoptată pe baza HG nr. 946/ 2006¹ privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional pentru investiții inițiale și a Deciziei Comisiei CE N-2/2007².**

(A se vedea detalii la punctul I.7 Ajutor de stat (regional) din prezentul Ghid)

---

¹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 663 din 2 august 2006

² Publicată în JOCE C/73/2007

I.2. Programul Operațional Regional 2007-2013

Informațiile cuprinse în acest capitol au un caracter general și descriu programul în ansamblu. Unele informații nu se aplică în cazul axei prioritare 5, sau al domeniului major de intervenție 5.2.

Programul Operațional Regional (POR) implementează elemente ale Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Planului Național de Dezvoltare (PND), contribuind, alături de celelalte Programe Operaționale (PO), la realizarea obiectivului Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a PND și al Cadrului Național Strategic de Referință, respectiv diminuarea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și media dezvoltării statelor membre ale UE.

Programul Operațional Regional se adresează celor 8 Regiuni de Dezvoltare ale României, stabilite cu respectarea Regulamentului CE Nr. 1059/2003, referitoare la stabilirea unui sistem comun de clasificare statistică a unităților teritoriale. În conformitate cu această clasificare, în România au fost create 8 Regiuni de dezvoltare:

- Regiunea de Dezvoltare Nord-Est
- Regiunea de Dezvoltare Sud-Est
- Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia
- Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia
- Regiunea de Dezvoltare Vest
- Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest
- Regiunea de Dezvoltare Centru
- Regiunea de Dezvoltare București-Ilfov

POR a fost elaborat în concordanță cu principiul european al subsidiarității, având la bază strategiile de dezvoltare a regiunilor, elaborate la nivel regional în largi grupuri de lucru parteneriale.

Obiectivul strategic al POR constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, durabile și echilibrată teritorial, a tuturor regiunilor României, potrivit nevoilor și resurselor specifice, cu accent pe sprijinirea dezvoltării durabile a polilor urbani de creștere, îmbunătățirea mediului de afaceri și a infrastructurii de bază, pentru a face din Regiunile României, în special cele mai slab dezvoltate, locuri atractive pentru investiții.

Obiectivul strategic al programului regional se va realiza printr-o alocare a fondurilor diferențiată pe regiuni, în funcție de gradul de dezvoltare a acestora și printr-o strânsă coordonare cu acțiunile realizate în cadrul celorlalte Programe Operaționale.

În concordanță cu Strategia Regională a Planului Național de Dezvoltare, POR va da prioritate regiunilor rămase în urmă și zonelor mai puțin dezvoltate din cadrul regiunilor mai prospere. În același timp, o atenție deosebită se va acorda sprijinirii dezvoltării durabile a orașelor - poli de creștere, care pot contribui la o dezvoltare policentrică a teritoriului României.

Pentru atingerea obiectivului general al dezvoltării regionale, strategia vizează atingerea următoarelor obiective specifice:

- Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane, printr-o abordare policentrică, pentru a stimula o dezvoltare mai echilibrată a Regiunilor de dezvoltare
- Îmbunătățirea accesibilității în regiuni și în special a accesibilității centrelor urbane și a legăturilor lor cu ariile înconjurătoare
- Creșterea calității infrastructurii sociale a regiunilor
- Creșterea competitivității regiunilor ca localizări pentru afaceri
- Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea Regiunilor.

Ghidul Solicitantului

Implementarea acestui program va conduce, în ultimă instanță, la diminuarea disparităților interregionale precum și a disparităților în interiorul regiunilor, între mediul urban și rural, între centrele urbane și arealele adiacente, iar în cadrul orașelor, între zonele atractive pentru investitori și cele neattractive, printr-o mai bună utilizare a sinergiilor regionale.

Dezvoltarea echilibrată a tuturor regiunilor țării se va realiza printr-o abordare integrată, bazată pe o combinație a investițiilor publice în infrastructura locală, politici active de stimulare a activităților de afaceri și sprijinirea valorificării resurselor locale, pe următoarele axe prioritare tematice:

- Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere
- Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale
- Axa prioritară 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale
- Axa prioritară 4 - Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local
- Axa prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului
- Axa prioritară 6 - Asistență tehnică

Aceste axe prioritare sunt în concordanță cu politicile comunitare privind creșterea economică și crearea de noi locuri de muncă promovate de Uniunea Europeană prin Noile Orientări ale Politicii de Coeziune 2007-2013, Politica Europeană în domeniul Transporturilor, Dezvoltării Urbane Durabile, etc.

Programul Operațional Regional va fi finanțat în perioada 2007-2013 din bugetul de stat și bugetele locale, fiind cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) - unul din Fondurile Structurale ale Uniunii Europene.

Cofinanțarea din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) nu poate depăși 85% din alocarea financiară totală a Programului.

Sistemul de implementare al Programului Operațional Regional

Următoarele instituții formează sistemul de implementare al Programului Operațional Regional 2007-2013:

Organizația	Instituția
Autoritatea de Management (AM POR)	Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței
Organismele Intermediare (OI)	8 ADR-uri (OI-urile POR sunt constituite în structurile ADR) Ministerul Turismului - Direcția Gestionare Fonduri Comunitare pentru Turism
Autoritatea de Certificare și Plată	Ministerul Finanțelor Publice
Unitatea de Plată POR	Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței
Autoritatea de Audit	Autoritatea de Audit din cadrul Curții Române de Conturi

Textul integral al *Programului Operațional Regional 2007-2013* este disponibil la <http://www.info regio.ro>.

I.3. Axa prioritară 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”

Informațiile cuprinse în această secțiune au un caracter general și descriu axa prioritară 5 în ansamblu. Unele informații nu se aplică în cazul domeniului major de intervenție 5.2.

Strategia Națională de Dezvoltare Regională, elaborată pe baza Planurilor de Dezvoltare Regională și Cadrul Național Strategic de Referință 2007-2013 au identificat dezvoltarea turismului ca o prioritate de dezvoltare regională, dat fiind potențialul turistic existent în toate regiunile. Acest potențial justifică sprijinul financiar acordat reabilitării infrastructurii zonelor turistice și valorificării patrimoniului natural, istoric și cultural, pentru includerea acestora în circuitul turistic și promovarea lor în scopul atragerii turiștilor.

Dezvoltarea turismului este în deplină concordanță cu Orientările Strategice Comunitare, întrucât implementarea acestei axe prioritare contribuie la îmbunătățirea gradului de atractivitate a regiunilor și la crearea de noi locuri de muncă.

Investițiile în turism și cultură vor permite regiunilor de dezvoltare să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare și conținut calitativ și cognitiv ridicat, atât pe piețe tradiționale cât și pe piețe noi, în formare.

Turismul creează oportunități de creștere economică regională și locală și contribuie la crearea de noi locuri de muncă prin valorificarea patrimoniului cultural și natural, specific fiecăreia din cele opt regiuni de dezvoltare, inclusiv din zonele marginale, dezavantajate din punct de vedere economic și social. De asemenea, o parte importantă din noile locuri de muncă create constituie o oportunitate regională pentru ocuparea forței de muncă feminine.

Valorificarea atracțiilor turistice din diferitele zone ale țării poate contribui la creșterea economică a unor centre urbane în declin, prin favorizarea apariției și dezvoltării firmelor locale, transformând areale cu competitivitate economică scăzută în zone atractive pentru investitori.

Activitatea turistică creează cerere pentru o gamă largă de bunuri și servicii, achiziționate ulterior de turiști și companii de turism, inclusiv bunuri și servicii produse de alte sectoare economice (comerț, construcții, transporturi, industria alimentară, confecții și încălțăminte, industria mică și de artizanat).

Dezvoltarea turismului va ține cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării și protejării patrimoniului natural și cultural, dar și al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condițiile practicării turismului pe scară largă.

Creșterea numărului de turiști, așteptată în condițiile dezvoltării turismului, va suprasolicita mediul înconjurător, afectând echilibrul ecosistemului. Presiunea asupra mediului va fi ținută sub control în regiunile cu un patrimoniu natural deosebit, pentru a permite valorificarea acestuia într-o manieră durabilă și printr-o repartizare spațială uniformă a activităților turistice.

În toate regiunile de dezvoltare, valorificarea atracțiilor turistice este în mare parte limitată de calitatea infrastructurii zonelor turistice, a serviciilor, în general, și a serviciilor de agrement, în special, toate acestea constituind obstacole major în dezvoltarea turismului.

Este de așteptat ca implementarea acestei axe prioritare a POR, prin îmbunătățirea infrastructurii zonelor turistice, a serviciilor de agrement și printr-o promovare susținută a imaginii României pe plan intern și internațional să determine creșterea calitativă, la standarde europene, a ansamblului

condițiilor de practicare a turismului, cu impact direct asupra creșterii cererii de turism pentru România, ca destinație turistică europeană.

Principalele domenii majore de intervenție ale acestei axe prioritare sunt:

5.1. Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea / modernizarea infrastructurilor conexe

5.2. Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

5.3. Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică.

Aceste domenii majore de intervenție au ca scop sprijinirea valorificării unor importante categorii de resurse turistice: culturale și resursele naturale prin promovarea turismului românesc.

Prezentul Ghid este valabil numai pentru domeniul major de intervenție 5.2. „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice”.

I.4. Domeniul major de intervenție 5.2 - Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterii calității serviciilor turistice

Turismul în natură, practicat într-o manieră durabilă, dă naștere unor activități variate și permite creșterea durabilității ambientale și economice ale activităților turistice. Având în vedere faptul că 30% din suprafața României este ocupată de munți, se poate aprecia că turismul montan reprezintă o oportunitate pentru practicarea de activități turistice pe toată durata anului, unele dintre acestea chiar cu caracter de “turism de nișă”.

Complementar domeniului de intervenție 5.1, în cadrul acestui domeniu, pot fi realizate investiții în turism inclusiv în Delta Dunării, care, deși face parte din patrimoniul universal (UNESCO), are o valoare naturală ridicată.

Implementarea unor proiecte finanțate în cadrul acestui domeniu major de intervenție, va contribui și la atingerea obiectivelor propuse în cadrul masterplanului pentru dezvoltarea turismului național care identifică punctele slabe din industria turistică din România și trasează direcții strategice privind modul în care aceasta poate fi restructurată și în care pot fi asigurate resursele necesare, precum și modul în care poate fi regenerată pentru a putea concura în mod eficient pe piața mondială.

Master planul tratează deficiențele fundamentale ale dezvoltării urbane de slabă calitate și neintegrate fizic; coordonarea ineficientă și managementul asigurat de sectorul public; procedurile depășite de pregătire a resurselor umane; lipsa de baze statistice solide pentru analiză, dezvoltare planificată și pentru marketing; un mod învechit de abordare a marketingului destinațiilor. Toate aceste aspecte trebuie abordate pentru ca acest sector să aibă o bază solidă pe care să se dezvolte și să promoveze.

În plan intern, populația tânără își manifestă tot mai mult dorința de a-și cunoaște țara, optând pentru turismul cultural, ecoturism (de tip „întoarcere la natură”), în timp ce populația vârstnică,

Ghidul Solicitantului

în creștere, manifestă un interes tot mai ridicat față de stațiunile balneo-climaterice, ale căror proprietăți curative atrag inclusiv turiști străini.

România are o mare diversitate de resurse naturale care formează o mare parte din produsul turistic „de bază”. Acestea includ litoralul Mării Negre, Dunărea și râurile, Carpații și alte lanțuri montane și Rezervația Biosferei Delta Dunării. Există 13 Parcuri Naționale și 13 Rezervații Naturale ce acoperă 7% din suprafața țării.

Există o mare biodiversitate cu multe specii de floră și faună unice în Europa. România are cea mai bogată varietate de specii de mamifere mari din Europa și este un culoar major pentru migrația păsărilor.

O treime din izvoarele naturale din Europa sunt localizate în România. Există 117 localități cu diferiți factori terapeutici - apă, nămol, gaze etc. - ce reprezintă baza de resurse pentru numeroase stațiuni din țară. Există 37 de stațiuni desemnate ca stațiuni de importanță națională și alte 46 de importanță locală. Acestea reprezintă o resursă majoră pentru turismul de odihnă și tratament, precum și pentru tratamentele medicale. În prezent infrastructura din numeroase stațiuni turistice balneare este într-o stare de degradare avansată.

Litoralul românesc se întinde pe 245 kilometri de la Delta Dunării în nord până la granița cu Bulgaria și prezintă întinderi mari de plajă cu stațiuni turistice și porturi importante. Aproape jumătate din numărul de locuri de cazare din țară se află pe litoral. Structurile turistice de pe litoral beneficiază de cel mai redus sezon, deschis în medie pe an timp de mai puțin de trei luni. Sezonul turistic din Delta Dunării funcționează de asemenea timp de mai puțin de șase luni pe an. Gradul de ocupare în cursul perioadelor de funcționare nu este foarte ridicat.

Este responsabilitatea autorităților locale și regionale și a administratorilor rezervațiilor naturale să întocmească planuri de dezvoltare a turismului care să răspundă cerințelor prezente și viitoare ale vizitatorilor și să includă aceste planuri în planurile generale din domeniul lor de responsabilitate. Se consideră că marea majoritate a sectorului privat va investi în îmbunătățirea produselor turistice specifice și în dezvoltarea de noi produse. Acestea trebuie să corespundă direcțiilor de planificare locală a turismului și orice cerere de finanțare va fi posibilă cu respectarea planurilor locale de turism.

Cele mai importante oportunități pentru dezvoltarea turismului pe termen scurt sunt date de turismul de nișă (turismul ecvestru, speo-turismul, turismul de aventură, turismul memorial - istoric, turismul de pelerinaj, turismul de afaceri etc.), bazat pe resursele naturale și culturale și anume: stațiuni balneare, areale silvice, arii naturale protejate, zone care oferă posibilitatea practicării sporturilor de iarnă, etc.

Având în vedere aceste elemente privind pe de o parte potențialul turistic natural și pe de altă parte infrastructura turistică, ținând cont și de evoluțiile globale ale pieței turistice, este absolut necesară creșterea standardelor de calitate structurile de agrement turistic, care furnizează facilitățile de petrecere a timpului liber.

Este necesară o varietate de atracții care poate oferi mai multe oportunități de vizitare. Acestea pot fi ușor accesibile fie pe itinerariul turistului, fie într-o excursie pe care acesta o face de la locul unde este cazat. Se recomandă îmbunătățirea atracțiilor existente și introducerea altora "noi" în circuitele turistice, cum ar fi:

Salinele

- În afară de extracția sării, câteva mine reprezintă punct de atracție pentru vizitatori pentru tratament medical și ca obiectiv turistic.

Peșterile

România are un număr important de peșteri, cu un mare potențial de dezvoltare ca puncte de atracție a vizitatorilor. Există implicații semnificative cu impact asupra siguranței și mediului, care sunt inerente în cazul extinderii accesului. Pentru a satisface atât oportunitățile cât și provocările, poate fi avută în vedere dezvoltarea unui număr de "show caves" pentru care să se dezvolte accesul vizitatorilor, iluminatul tematic, interpretarea și facilitățile de primire a vizitatorilor și să fie promovate ca puncte de atracție a vizitatorilor.

Mocănița

Mocănița se bucură de un interes deosebit al vizitatorilor, combinând aspectul de patrimoniu cu activitatea de divertisment rural. În Vișeu de Sus este singura cale ferată îngustă unde funcționează Mocănița în permanență. Trenurile de la Moldovița și Abrud - Cămpeni funcționează la cerere, pentru grupuri. Linia Sibiu - Agnita a fost recent desemnată monument istoric putând fi avută în vedere reintroducerea trenurilor pe această rută, atât pentru turiști, cât și pentru localnici. Costurile de funcționare sunt mari, ceea ce face ca viabilitatea acestei atracții de patrimoniu să fie dificilă.

Sporturile de iarnă

Sporturile de iarnă sunt foarte la modă în România în ultimii ani. Aceasta a avut drept rezultat dezvoltarea rapidă a facilităților de schi și a altor sporturi de iarnă în multe regiuni montane, adesea fără o planificare adecvată. Sunt numeroase exemple de presiune la nivelul infrastructurii pe plan local și al mediului. Unele stațiuni sunt afectate de scurte (uneori chiar inexistente) sezoane de iarnă (din cauza lipsei de zăpadă care nu se poate întotdeauna remedia prin folosirea zăpezii artificiale). De multe ori, dezvoltarea s-a realizat fără cercetarea cererii pieței.

Pentru a îmbunătăți viabilitatea stațiunilor existente și a împiedica dezvoltarea viitoare inefficientă, se recomandă:

- Cercetarea cererii viitoare a pieței;
- Controlul mai strict al planificării dezvoltării sporturilor de iarnă pentru a satisface cererea pieței, prevenirea impactului nefavorabil asupra mediului și infrastructura locală adecvată de susținere.

Ciclismul

Ciclismul este din ce în ce mai popular atât în România cât și în regiune sau în altă parte a Europei.

Această enumerare este una exemplificativă și nu reprezintă o prioritizare a posibilelor investiții din cadrul prezentei cereri de proiecte.

Obiectivele domeniului major de intervenție 5.2 care se doresc a fi atinse prin prezenta cerere de proiecte sunt:

- Valorificarea resurselor naturale în scop turistic;
- Diversificarea serviciilor turistice;

Ghidul Solicitantului

- Crearea / extinderea structurilor de agrement turistic, în scopul creșterii numărului turiștilor și a duratei sejurului;

POR va finanța obiectivele cu potențial turistic care sunt incluse în:

- localitățile din mediul urban;
- localitățile din mediul rural în care sunt implementate proiecte cu o valoare mai mare de 6.400.000 lei;
- stațiunile turistice balneare, climatice și balneo-climatice (indiferent dacă sunt localizate în mediul rural sau urban).

Pentru Axa prioritară 5, domeniul major de intervenție 5.2 sunt prevăzuți următorii indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Unitate de măsura	Ținta (2015)
Indicatori de realizare imediată („output”)		
Proiecte de infrastructură turistică/ cazare implementate	număr	300
Firme sprijinite direct și indirect în domeniul turismului	număr	350
Indicatori de rezultat („result”)		
Creșterea numărului de turiști	%	10
Creșterea numărului de înnoptări	%	5
Locuri de muncă nou create / menținute	Număr	800

Indicatori de mediu - urmăriți la nivel de program, în conformitate cu Evaluarea Strategică de Mediu

- Număr de arii afectate din Natura 2000 - nr
- Reducerea utilizării resurselor naturale epuizabile (relevante pentru proiect)
- Eficiența energetică sporită în IMM sprijinite, (%)

Indicatori de monitorizare la nivel de proiect (listă orientativă)

- Structuri de agrement create / modernizate / extinse - total, (nr.) din care: nou create urban/ rural și modernizate: urban/ rural
- Proiecte cu activități ecologice implementate (nr);
- Capacitatea structurilor de agrement create / modernizate / - înainte și după modernizare
- Obiective turistice naturale amenajate în scop turistic (ha);
- Refugii montane construite (nr.);

Ghidul Solicitantului

- Puncte (foișoare) de observare / filmare / fotografiere amenajate / construite (nr.);-
- Posturi Salvamont amenajate (nr.);
- Trasee de cură amenajate (km);
- Locuri de recreere și popas amenajate (nr.);
- Parcuri amenajate (ha);
- Piste de biciclete amenajate (km);
- Baze de tratament amenajate (mp);
- Întreprinderi indirect asistate (nr);
- Turiști total (nr)
- Beneficiari ai structurilor de agrement create / modernizate / extinse (nr.)
- Înnoptări (nr);
- Lungimea căilor ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar de interes turistic modernizate (km);
- Lungimea infrastructurii rutiere (și a utilităților din corpul drumului) realizate în stațiuni turistice, balneare, climatice și balneoclimatice (km);
- Locuri special amenajate/ echipamente speciale de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă (nr.)
- Întreprinzători, total (nr.), din care: pe grupe de vârstă: 15-18, 19-24, 25-44, peste 50, bărbați/femei, persoane de etnie romă
- Locuri de muncă nou create total, (nr-echiv. norma întreagă) din care: femei/ bărbați, permanente/ temporare, urban/ rural
- Locuri de muncă nou create, ocupate de persoane de etnie rromă (nr-echiv. norma întreagă)

Acești indicatori vor fi luați în calcul de către solicitant în completarea cererii de finanțare, pentru evidențierea contribuției proiectului la atingerea obiectivelor specifice ale axei prioritare/domeniului major de intervenție

I.5. Alocare financiară (orientativă)

Alocarea financiară pentru Programul Operațional Regional 2007 - 2013 este de 4.568,34 milioane euro, din care 3.726,02 milioane euro din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), restul reprezentând fonduri publice naționale și fonduri private.

Alocarea financiară orientativă pentru axa 5 "Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului" este de 616.766.188 EUR, din care **558.903.264** EUR din FEDR și 57.862.924 EUR co-finanțare (din surse publice) națională.

Alocarea financiară orientativă pentru domeniul major de intervenție 5.2 "Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterii calității serviciilor turistice" este de **330.019.069** Euro, din care **231.013.349** Euro din FEDR și 99.005.720 EUR co-finanțare (din surse private) națională.

Ghidul Solicitantului

Repartizarea orientativă a alocărilor financiare din FEDR pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel:

Regiunea	Nord - Est	Sud - Est	Sud	Sud - Vest	Vest	Nord - Vest	Centru	București - Ilfov
Suma (în milioane Euro)	37,70	30,61	32,87	32,36	23,89	27,93	25,18	20,47

Alocarea financiară disponibilă pentru această cerere deschisă de proiecte este de 108, 08 milioane euro. Repartizarea orientativă a acestei alocări financiare pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel:

milioane euro

Regiunea	Nord Est	Sud Est	Sud	Sud Vest	Vest	Nord Vest	Centru	București Ilfov
Alocarea financiară	0	10,889	22,177	16,385	18,428	14,879	6,614	18,705

Cererea deschisă de proiecte se lansează pentru toate regiunile de dezvoltare până la depășirea cu 50% a alocării financiare regionale.

La momentul lansării prezentei cereri de proiecte, în regiunea Nord Est valoarea solicitată a contractelor de finanțare semnate și a cererilor de finanțare aflate în proces de evaluare și selecție, inclusiv a cererilor de finanțare incluse în lista de rezervă depășește cu 30,46% alocarea financiară regională.

Atenție! Toate cererile de finanțare care, având în vedere ordinea depunerii, nu se încadrează în valoarea alocată pentru domeniul major de intervenție/ axa prioritară pentru regiune, se înscriu în lista de rezervă. În situația în care în urma evaluării tuturor cererilor de finanțare primite până la suspendarea depunerii de proiecte în cadrul unui domeniu major de intervenție, pentru o regiune, nu se vor contracta proiecte a căror valoare să acopere alocarea financiară regională, inclusiv un procent de contractare peste alocarea regională aprobat, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional va lansa o cerere de proiecte cu termen limită pentru suma rămasă disponibilă sau va continua procesul de evaluare, selecție și contractare ale cererilor incluse în lista de rezervă, acolo unde aceasta este constituită. Cursul de schimb utilizat va fi InfoEuro din ultima lună a trimestrului calendaristic anterior trimestrului în care are loc demararea acțiunii de suspendare, <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro>.

I.6. Glosar de termeni

În sensul prezentului ghid, următorii termeni sunt definiți astfel:

Activități conexe infrastructurii de turism	În sensul prezentului ghid activitățile conexe infrastructurii de turism sunt definite în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN), după cum urmează: Secțiunea I - Hoteluri și restaurante, cu excepția grupei 562 „Activități de alimentație (catering) pentru evenimente și alte servicii de alimentație” Secțiunea R - Activități de spectacole, culturale și recreative, respectiv: 9104, 931 și 932.
Agenție pentru Dezvoltare Regională	Organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale și care se organizează și funcționează în condițiile Legii nr. 315 din 2004 ³ privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare.
Ajutor de stat ⁴	Orice ajutor acordat de stat sau din resurse ale statului în orice formă care distorsionează sau amenință să distorsioneze concurența prin favorizarea unor întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează comerțul între statele membre.
Arie naturală protejată ⁵	Zonă terestră, acvatică și/ sau subterană în care există specii de plante și animale sălbatice, elemente și formațiuni biogeografice, peisagistice, geologice, paleontologice,, speologice sau de altă natură, cu valoare ecologică, științifică ori culturală deosebită, care are un regim special de protecție și conservare, stabilit conform prevederilor legale
Asociație de dezvoltare intercomunitară ⁶	Structurile de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființate de unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori pentru furnizarea în comun a unor servicii publice;
Autoritate de Audit	Autoritatea publică, la nivel național, responsabilă cu verificarea operațiunilor de management și a sistemului de control pentru fiecare program operațional, independentă funcțional de Autoritatea de Management și de Autoritatea de Certificare. În România, pentru toate programele operaționale, Autoritatea de Audit funcționează pe lângă Curtea de Conturi.
Autoritate de Certificare și Plată	Structura organizatorică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, responsabilă de certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană, primirea de la Comisia Europeană a fondurilor transferate României din instrumente structurale și transferul către beneficiari/unități de plată de pe lângă autoritățile de management a

³ Publicată în Monitorul Oficial nr. 577 din 29 iunie 2004

⁴ În conformitate cu ordinului nr.261/ 3.03.2008 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului Operațional Regional 2007 – 2013, cu modificările și completările ulterioare

⁵ Conform OUG 57/ 2007 cu modificările și completările ulterioare

⁶ [art. 1, alin. 2, lit. C din Legea nr 215 din 23 aprilie 2001 *** Republicată - Legea administrației publice locale, publicată în M. Of. nr. 204 din 23 aprilie 2001, cu modificările și completările ulterioare]

Ghidul Solicitantului

	fondurilor primite din instrumente structurale, precum și a celor alocate de la bugetul de stat, în cazul programelor operaționale care utilizează mecanismul plății directe (Ordonanța de urgență nr. 64 din 2009 ⁷ , art.2 alin (3) lit. b)).
Autoritate de management pentru Programul Operațional Regional	Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței are responsabilitatea managementului, gestionării și implementării asistenței financiare din instrumente structurale ale Uniunii Europene pentru Programul Operațional Regional în cadrul perioadei de programare 2007 - 2013, în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 457 din 2008 ⁸ privind cadrul instituțional de coordonare și de gestionare a instrumentelor structurale și ale Hotărârii de Guvern nr. 33/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței ⁹
Autoritate locală / autoritate a administrației publice locale ¹⁰	Consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București, ca autorități deliberative, primarii ca autorități executive. Pentru obținerea finanțării trebuie avute în vedere toate condițiile menționate în ghid și respectarea prevederilor legale în vigoare.
Avans	Sume transferate de către Beneficiar unui contractor, în baza documentelor justificative, conform legii, în cadrul unui proiect finanțat din instrumente structurale
Aviz Natura 2000	Act tehnico-juridic emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, care confirmă integrarea aspectelor privind protecția habitatelor naturale și a speciilor de flora și faună sălbatică în planul sau programul supus adoptării. Pentru orice proiect finanțat din fonduri comunitare este necesară obținerea avizului Natura 2000 (a se vedea OUG nr.195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare).
Axa prioritară	Una dintre prioritățile strategice dintr-un program operațional; cuprinde un grup de operațiuni legate între ele și având obiective specifice măsurabile. (Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006 ¹¹)
Beneficiar	Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), parteneriate ale unităților administrativ-teritoriale (autorităților administrației publice locale), asociații de dezvoltare intercomunitară, întreprinderi mici și mijlocii, parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități publice locale) și organizații non guvernamentale, responsabile pentru inițierea și implementarea proiectelor aprobate spre finanțare în cadrul Programul Operațional Regional
Beneficiari ai activităților de infrastructură de	Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), asociații de dezvoltare intercomunitară

⁷ Publicată în Monitorul Oficial nr. 413 din 17 iunie 2009

⁸ Publicată în Monitorul Oficial, nr. 364 din 13 mai 2008

⁹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 47 din 27 ianuarie 2009

¹⁰ vezi legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată

¹¹ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L210 din 31 iulie 2007.

Ghidul Solicitantului

utilitate publică	care nu desfășoară activități economice și care nu intră sub incidența schemei de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin sprijinirea investițiilor în turism
Beneficiari ai activităților de infrastructură de utilitate publică/ privată	Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și ONG-uri, asociații de dezvoltare intercomunitară care, prin activitatea desfășurată, se comportă ca agenți economici, precum și întreprinderi mici și mijlocii care pot depune cereri de finanțare și implementa proiecte în condițiile stabilite prin schema de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin sprijinirea investițiilor în turism ¹²
Cadrul Național Strategic de Referință	Documentul elaborat de Statul Membru, care asigură că asistența primită prin Fondurile Structurale și de Coeziune este în concordanță cu Orientările Strategice Comunitare privind coeziunea și care identifică legătura între prioritățile comunitare, pe de o parte, și între cele ale programului național de reformă, pe de altă parte (Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006, Cap II, Art 27)
Cerere de finanțare	Formularul completat de către Solicitant, în vederea obținerii finanțării prin Programul Operațional Regional.
Cerere deschisă de proiecte	Invitație publică adresată de către Autoritatea de management / Organismul intermediar unei categorii clar identificate de solicitanți, în vederea depunerii cererilor de finanțare pentru proiecte, în cadrul unui domeniu de intervenție al axelor prioritare din Programul Operațional Regional 2007-2013.
Cheltuieli conexe	Cheltuieli care intervin în derularea proiectelor finanțate din instrumentele structurale în cadrul programelor operaționale, cheltuieli fara de care proiectul nu poate fi implementat; aceste cheltuieli nu pot fi finanțate din instrumente structurale și vor fi suportate integral de beneficiar.
Cheltuieli eligibile	Cheltuielile efectuate de beneficiar, aferente proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, care pot fi finanțate atât din instrumente structurale, cât și din cofinanțarea publică și/sau cofinanțarea privată, conform reglementărilor legale comunitare și naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor (Ordonanța de urgență nr. 64 din 2009 ¹³ , art.2 alin (3) lit. g).)
Cheltuieli neeligibile	Cheltuieli inerente realizării proiectelor finanțate din instrumentele structurale în cadrul programelor operaționale, care nu pot fi finanțate din instrumentele structurale, conform reglementărilor comunitare și naționale.

¹² Ordinul nr.261/ 3.03.2008 cu modificările și completările ulterioare

¹³ Publicată în Monitorul Oficial nr. 413 din 17 iunie 2009

Ghidul Solicitantului

Comitet de Monitorizare al Programului Operațional Regional ¹⁴	Structura națională de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional și strategic în procesul de implementare a Programului Operațional Regional 2007-2013. CM POR are rolul de a asigura eficacitatea și calitatea implementării programului. Procesele verbale ale ședințelor CMPOR pot fi consultate pe website-ul POR, http://www.inforegio.ro
Concesiune, contract de concesiune	Contract încheiat în formă scrisă prin care o autoritate publică, denumită concedent, transmite, pe o perioadă determinată, unei persoane, denumite concesionar, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de exploatare a unui bun proprietate publică în schimbul unei redevențe. Pot avea calitatea de concedent, în numele statului, județului, orașului sau comunei: ministerele sau alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, pentru bunurile proprietate publică a statului; consiliile județene, consiliile locale, Consiliul General al Municipiului București sau instituțiile publice de interes local, pentru bunurile proprietate publică a județului, orașului sau comunei. Vezi Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică
Conflict de interese	Conform Ghidului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), conflictul de interese implică un conflict între datoria față de organizația în care își desfășoară activitatea și interesele personale ale unui angajat, în care angajatul are interese în calitatea sa de persoană privată, care ar putea influența în mod necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților de serviciu (Ghidul OECD pentru rezolvarea conflictului de interese în administrația publică, iunie 2003 ¹⁵).
Consiliul județean	Autoritate a administrației publice locale, constituită la nivel județean pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. (Art. 101, alin. (1) din Legea nr. 215 din 2001 republicată, a administrației publice locale)
Construcții / lucrări de construcții	Lucrările de construcții sunt operațiunile specifice prin care se realizează (edifică) construcții de orice fel sau se desființează construcții și/sau amenajări asimilabile construcțiilor (Ordinul nr. 1430 din 2005 ¹⁶ pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50 din 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare).
Contract	Actul juridic cu titlu oneros, încheiat între Beneficiar și contractor, în vederea execuției unei lucrări, furnizării unor produse sau prestării unor servicii.
Contract de finanțare	Actul juridic cu titlu oneros, încheiat între Ministerul Dezvoltării

¹⁴ conform Hotărârii de Guvern nr. 765 din 11 iulie 2007 privind aprobarea constituirii Comitetului de monitorizare a Programului Operațional Regional 2007-2013 și a Regulamentului cadru de organizare și funcționare al acestuia (anexa 2, art. 1 (1), lit.b.).

¹⁵ Disponibil la adresa de internet <http://www.oecd.org/dataoecd/13/19/2957377.pdf>

¹⁶ Publicată în Monitorul Oficial nr. 825 din 13 septembrie 2005

Ghidul Solicitantului

	Regionale și Locuinței în calitate de Autoritatea de Management prin Agenția de Dezvoltare Regională în calitate de Organism Intermediar și Beneficiar, prin care se aprobă spre finanțare un proiect, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.
Contractor	Persoana fizică sau juridică, de drept public sau privat, cu care Beneficiarul a încheiat contractul de execuție a unei lucrări, de furnizare a unor produse sau de prestare a unor servicii
Durata de implementare a proiectului	Perioada cuprinsă între data semnării contractului de finanțare și data finalizării ultimei activități prevăzute în cadrul proiectului, data care nu poate depăși 31.07.2015.
Finanțare publică	<p>Finanțare din fonduri publice.</p> <p>Conform Legii nr. 500 din 2002¹⁷ privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, fondurile publice reprezintă sumele alocate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului, bugetele instituțiilor publice autonome, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice; bugetul fondurilor externe nerambursabile.</p> <p>Conform Legii 273 din 2006¹⁸ privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, fonduri publice locale reprezintă sumele alocate de la bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul împrumuturilor externe și interne, pentru care rambursarea, plata dobânzilor, comisioanelor, spezelor și a altor costuri se asigură din bugetele locale (și care provin din: împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate autorităților administrației publice locale și/sau agenților economici și serviciilor publice din subordinea acestora), împrumuturi contractate de autoritățile administrației publice locale și garantate de stat, împrumuturi externe și/sau interne contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale, bugetul fondurilor externe nerambursabile.</p>
Imobil	Una sau mai multe parcele alăturate, cu sau fără construcții, aparținând aceluiași proprietar; prin parcelă se înțelege suprafața de teren cu aceeași categorie de folosință. (art. 1, alin. 3 și 4 din Legea nr. 7/ 13 martie 1996 ¹⁹ *** Republicată - Legea cadastrului și a publicității imobiliare)

¹⁷ Publicată în Monitorul Oficial nr. 597 din 13 august 2002

¹⁸ Publicată în Monitorul Oficial nr. 618 din 18 iulie 2006

¹⁹ Republicată în Monitorul Oficial Nr. 201 din 3 martie 2006

Ghidul Solicitantului

Infrastructură	Clădirile, construcțiile, drumurile de acces, străzile interioare, rețeaua de utilități publice, rețeaua de comunicații, exclusiv terenul pe care acestea se află.
Insolvență	<p>Incapacitatea unei unități administrativ-teritoriale de a-și achita obligațiile de plată lichide și exigibile, cu excepția celor care se află în litigiu contractual (Art. 2, alin. 38 din Legea nr. 273 din 2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare)</p> <p><i>O unitate administrativ teritorială este considerată în stare de insolvență dacă se află în una dintre următoarele situații: a) neachitarea obligațiilor de plată, lichide și exigibile, mai vechi de 120 de zile și care depășesc 50% din bugetul anual, fără a se lua în calcul cele aflate în litigiu contractual; b) neachitarea drepturilor salariale prevăzute în bugetul de venituri și cheltuieli, pe o perioadă mai mare de 120 de zile de la data scadenței (vezi Legea nr. 273 din 2006 privind finanțele publice locale, art. 75, cu modificările și completările ulterioare).</i></p> <p>În cazul întreprinderilor mici și mijlocii, asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, ONG-uri, insolvența este dată de cea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor exigibile:</p> <p>a) insolvența este prezumată ca fiind vădită atunci când debitorul, după 30 de zile de la scadență, nu a plătit datoria sa față de unul sau mai mulți creditori;</p> <p>b) insolvența este iminentă atunci când se dovedește că debitorul nu va putea plăti la scadență datoriile exigibile angajate, cu fondurile bănești disponibile la data scadenței;</p> <p>[cf. art. 3, alin. 1 din Legea nr. 85 din 5 aprilie 2006 privind procedura insolvenței, publicată în M.Of. nr. 359 din 21 aprilie 2006, publicată în M.Of. nr. 359 din 21 aprilie 2006]</p>
Investiție inițială ²⁰	Investiție în active corporale și/sau necorporale în scopul înființării unei unități noi, extinderii unei unități existente, diversificării producției aferente unei unități cu noi produse și a schimbării fundamentale a procesului de producție, în ansamblul său, aferent unei unități existente.
Întreprindere	Orice entitate angajată într-o activitate economică, indiferent de forma juridică de constituire.
Întreprinderi mici (inclusiv microîntreprinderi) și mijlocii (IMM)	<p>Întreprinderile mici (inclusiv microîntreprinderi) și mijlocii sunt definite ca fiind acele întreprinderi care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:</p> <p>au un număr mediu anual de salariați mai mic de 250;</p> <p>realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane de euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane de euro, conform ultimei situații financiare aprobate.</p>

²⁰ Conform ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr.261/ 3.03.2008 cu mdificările și completările ulterioare

Ghidul Solicitantului

	<p>Prin active totale se înțelege active imobilizate plus active circulante plus cheltuieli în avans;</p> <p><i>Vezi Legea nr. 175 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii</i></p>
Localitate din mediul urban	Unitate administrativ - teritorială de bază alcătuită fie dintr-o singură localitate urbană, fie din mai multe localități, dintre care cel puțin una este localitate urbană (conform prevederilor anexei nr. I din Legea nr. 351/ 6.07.2001)
Localitate din mediul rural	Unitate administrativ - teritorială de bază care cuprinde populația rurală reunită prin comunitatea de interese și tradiții, alcătuită din unul sau mai multe sate, în funcție de condițiile economice, social - culturale, geografice și demografice (conform prevederilor anexei nr. I din Legea nr. 351/ 6.07.2001)
Lucrări de consolidare	Aport de rezistență asupra bazei infrastructurii pentru a fi conform STAS-urilor în vigoare privind coeficientul seismic
Activități de extindere	<p>În sensul prezentului Ghid, lucrări asupra unor clădiri, realizate atât pe verticală, prin construirea de etaje noi, mansarde, cât și pe orizontală prin construirea unui corp anexă în continuarea clădirii existente, care să fie legat structural și funcțional de clădirea existentă (aceeași destinație și funcționare a corpului anexă condiționată de funcționarea construcției inițiale).</p> <p><i>Notă: A nu se confunda activitățile de extindere finanțabile în cadrul acestui domeniului major de intervenție cu tipul documentației tehnico-economice necesare și specifice fiecărei categorii de lucrări aferentă activităților respective, conform HG nr. 28/2008.</i></p>
Lucrări de modernizare	Lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru ridicarea nivelului performanțelor prevăzute inițial, constând în amenajări complexe ale infrastructurii existente
Mediu rural	Localități de rang IV și V (sate reședință de comună, sate componente ale comunelor și sate aparținând municipiilor sau orașelor), conform Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, cu modificările și completările ulterioare
Mediu urban	Localități de rang 0, I, II și III (capitala, municipii, orașe), conform Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național ²¹ , cu modificările și completările ulterioare
Microîntreprindere	<p>Microîntreprinderi - întreprinderi care au până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane de euro, echivalent în lei</p> <p><i>Vezi Legea nr. 175 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii</i></p>

²¹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 408 din 24 iulie 2001

Ghidul Solicitantului

NATURA 2000, Obiectiv de tip NATURA 2000	<p>Conform art.14 alineatele (1) și (2) din OUG nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, ariile naturale protejate (inclusiv ariile speciale de conservare și ariile de protecție specială avifaunistică) sunt evidențiate în mod obligatoriu în planurile naționale, zonale și locale de amenajare a teritoriului și de urbanism, în perimetrul și în vecinătatea acestora fiind interzisă orice lucrare sau activitate susceptibilă să genereze un impact negativ asupra acestora.</p> <p>Alte norme legale în vigoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului, nr. 552 din 2003²² privind aprobarea zonării interioare a parcurilor naționale și a parcurilor naturale, din punct de vedere al necesității de conservare a diversității biologice; ▪ Legea nr. 462 din 2001²³ pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236 din 2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică; ▪ Directiva nr. 92/43/EEC²⁴ privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.
Neregulă	<p>Abaterea de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu prevederile memorandumurilor de finanțare, memorandumurilor de înțelegere, acordurilor de finanțare privind fondurile comunitare și cofinanțările aferente, precum și cu prevederile contractelor încheiate în baza acestor memorandumuri/acorduri, care printr-o cheltuială neeligibilă prejudiciază bugetul general al Comunităților Europene sau bugetele administrate de acestea ori în numele lor și/sau bugetele din care provine cofinanțarea aferentă.</p>
Obiective turistice naturale	<p>Obiective turistice naturale finanțabile în cadrul prezentei cereri de proiecte pentru domeniul major de intervenție 5.2 al POR: formațiuni geologice, peșteri, saline, mine, vulcani noroioși, lacuri.</p>
Organism intermediar pentru Programul Operațional Regional	<p>Reprezintă instituția desemnată de Autoritatea de Management care, prin delegare de atribuții de la aceasta, implementează axele prioritare / domeniile de intervenție din Programul Operațional Regional 2007-2013.</p> <p>În conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 457 din 2008, au fost desemnate cele opt Agenții de Dezvoltare Regională.</p> <p>Pentru domeniul major de intervenție - Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică, Organism intermediar este Ministerul Turismului.</p>
Organizații negurnamentale (ONG)	<p>A se vedea persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial</p>

²² Publicat în Monitorul Oficial nr. 648 din 11 septembrie 2003

²³ Publicată în Monitorul Oficial nr. 433 din 2 august 2001

²⁴ Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L206 din 22 iulie 1992

Ghidul Solicitantului

Parc acvatic ²⁵	Locul împrejmuit și amenajat în vederea desfășurării activităților de agrement, cuprinzând instalații specifice divertismentului acvatic
Persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial	Asociații și fundații, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în România, organizate în conformitate cu prevederile Ordonanței nr. 26 din 30 ianuarie 2000.
Planul Național de Dezvoltare	Document de planificare strategică și programare financiară, care are ca scop să orienteze și să stimuleze dezvoltarea economică și financiară a României pentru atingerea obiectivului UE, respectiv realizarea coeziunii economice și sociale (Hotărârea de Guvern nr. 457 din 2008 cu modificările și completările ulterioare)
Plajă ²⁶	Porțiunea de teren sau fâșia de coastă adiacentă mării, râurilor, lacurilor sau oricărei alte ape, indiferent de materialul cu care este acoperită, destinată publicului și utilizată pentru înbăiere, băi de soare și agrement nautic
Port de agrement nautic ²⁷	Aria delimitată vizibil, amenajată în vederea amplasării echipamentelor și ambarcațiunilor de agrement nautic și lansării acestora la apă
Pre-finanțare	Sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, alții decât cei prevăzuți la art. 5 alin. (1) - (3) din OUG nr. 64/2009, prin plată directă ori prin plată indirectă, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul/decizia/ordinul de finanțare încheiat între un beneficiar și Autoritatea de management /organismul intermediar responsabilă/responsabil, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale(Ordonanța de urgență nr. 64 din 2009, art.2 alin (3) lit. d), cu modificările și completările ulterioare).
Program operațional	Document elaborat de Statul Membru și aprobat de Comisia Europeană, prin care este stabilită o strategie de dezvoltare printr-un set de priorități coerente, finanțate din unul din Fondurile Structurale și de Coeziune (Regulamentul Consiliului nr.1083 din 2006 ²⁸).
Programul Operațional Regional	Program care implementează elemente importante ale Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Planului Național de Dezvoltare (PND), contribuind, alături de celelalte Programe Operaționale (PO), la realizarea obiectivului Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a PND și Cadrelui Național Strategic de Referință, anume diminuarea disparităților între Regiunile de Dezvoltare ale României.
Regiuni de dezvoltare	Regiunile de dezvoltare constituie cadrul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor de dezvoltare regională, precum și de culegere a datelor statistice specifice, în conformitate cu reglementările europene emise de EUROSTAT pentru nivelul al doilea de clasificare teritorială NUTS 2, existent în Uniunea Europeană

²⁵ În conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 1136/ 18 septembrie 2007

²⁶ În conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 1136/ 18 septembrie 2007

²⁷ În conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 1136/ 18 septembrie 2007

²⁸ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L210 din 31 iulie 2007.

Ghidul Solicitantului

Reprezentant legal al solicitantului	Persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte organizația și să semneze în numele acesteia.
Schemă de ajutor de stat	Orice act în baza căruia, în condițiile îndeplinirii anumitor criterii, pot fi acordate ajutoare individuale unor întreprinderi definite în cadrul actului în mod general și abstract și, orice act în baza căruia un ajutor care nu este legat de un proiect specific poate fi acordat uneia sau mai multor întreprinderi pentru o perioadă nedefinită și/ sau într-o valoare nedefinită. (Regulamentul Consiliului (CE) nr. 659/1999 din 22 martie 1999 privind reguli detaliate pentru aplicarea articolului 93 din Tratatul CE ²⁹)
Societate cooperativă	Societate constituită în baza Legii 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției.
Stațiune turistică balneară	Localitatea sau/și arealul care dispune de resurse naturale și antropice, evidențiate în Registrul patrimoniului turistic care îndeplinește cumulativ, pentru una dintre categorii, criteriile prevăzute în anexa nr. 1 din Hotărârea nr.852/2008 fiind atestată ca stațiune turistică conform anexei nr. 5 din Hotărârea nr.852/2008 și care dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cură și care are o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare având statut de stațiune balneară conform ordonanței nr. 109/ 2000.
Stațiune turistică climatică	Localitatea sau/și arealul care dispune de resurse naturale și antropice, evidențiate în Registrul patrimoniului turistic care îndeplinește cumulativ, pentru una dintre categorii, criteriile prevăzute în anexa nr.1 din Hotărârea nr. 852/2008 fiind atestată ca stațiune turistică conform anexei 5 din Hotărârea nr. 852/2008 și care este situată în zone cu factori climatici benefici și are condiții pentru asigurarea menținerii și ameliorării sănătății și/sau a capacității de muncă, precum și a odihnei și reconfortării având statut de stațiune climatică conform ordonanței nr. 109/ 2000.
Strategia Națională de Dezvoltare Regională din PND	Cuprinde prioritățile de dezvoltare ale României la nivel național, regional și local și propune susținerea acestora prin investiții publice concentrate, alocate pe bază de programe și proiecte. Strategia reflectă politica României de dezvoltare regională, conform Legii dezvoltării regionale (Legea nr. 315 din 2004) și procesul de descentralizare așa cum este detaliat în Legea Cadru privind Descentralizarea nr. 195 din 2006 ³⁰ precum și alte legi relevante. De asemenea, Strategia ia în considerare Orientările Strategice de Coeziune ale UE pentru perioada 2007-2013 și Agenda Lisabona.
Strategie de Dezvoltare Regională 2007-2013	Document elaborat pentru fiecare regiune de dezvoltare, conține priorități și măsuri ce vor putea fi finanțate din instrumente structurale prin Programul Operațional Regional, Programe Operaționale Sectoriale, Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală, precum și din alte

²⁹ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 83 din 27 martie 1999

³⁰ Publicată în Monitorul Oficial nr. 453 din 25 mai 2006

Ghidul Solicitantului

	surse de finanțare.
Ștrand ³¹	Locul amenajat pentru înbăiere, băi de soare la malul unei ape naturale sau al unui bazin artificial, cuprinzând o plajă și locul respectiv pentru înbăiere
Traseu pentru cură de teren	Traseu aflat pe teritoriul unei localități sau în imediata vecinătate a acesteia care trebuie să corespundă cerințelor prevăzute în hotărârea nr. 1154/ 2004 privind aprobarea Normelor tehnice unitare pentru realizarea documentațiilor complexe de atestare a funcționării stațiunilor balneare, climatice și balneoclimatice și de organizare a întregii activități de utilizare a factorilor naturali
Turism ³²	Activitățile angajate de persoane în cursul voiajului sau sejurului lor în locuri situate în afara mediului rezidențial, pentru o perioadă de peste 24 ore sau de cel puțin o noapte, fără a depăși un an, în vederea petrecerii timpului liber, pentru afaceri ori pentru alte motive, adică în alte scopuri decât prestarea unei activități lucrative în locul de vizitare.
Turist	Orice persoană care se deplasează într-un loc situat în afara reședinței obișnuite pentru o perioadă mai mică de 12 luni și ale cărei motive principale de călătorie sunt altele decât exercitarea unei activități remunerate în locul vizitat.
Unitate administrativ-teritorială	Comune, orașe și județe (art.1, alin. (2) lit i) din Legea administrației publice locale nr. 215/ 2001 cu modificările și completările ulterioare
Unitate de plată pentru POR	Structură din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței, având responsabilitatea transferării sumelor de pre-finanțare, co-finanțare alocate de la bugetul de stat, precum și a sumelor din asistența financiară nerambursabilă către beneficiari
Valoarea totală a proiectului	Totalul fondurilor corespunzătoare activităților desfășurate și prevăzute pentru pregătirea și implementarea proiectului (cheltuieli eligibile, cheltuieli neeligibile și cheltuieli conexe), indiferent de sursa de finanțare aferentă acestora
Zonă naturală protejată ³³	Teritoriu delimitat geografic, instituit pentru protejarea și punerea în valoare a patrimoniului natural cu valoare deosebită

³¹ În conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 1136/ 18 septembrie 2007

³² Conform Conferinței OMT de la Ottawa din iulie 1991

³³ În conformitate cu Legea Nr. 50 din 29 iulie 1991

I.7. Ajutor de stat (regional)

Conform Tratatului asupra Comunității Europene, ajutorul de stat³⁴ acordat în scopul promovării dezvoltării economice a anumitor regiuni dezavantajate ale Uniunii Europene poate fi considerat compatibil cu piața internă a UE. Acest tip de ajutor de stat este denumit ajutor național regional (sau ajutor regional).

Scopul ajutorului regional este de a promova dezvoltarea regiunilor mai puțin favorizate, în principal prin **susținerea investițiilor inițiale**³⁵ și **crearea de locuri de muncă**. Specificitatea geografică distinge ajutorul regional de celelalte tipuri de ajutor de stat: ajutor pentru cercetare, dezvoltare și inovare, ocupare, instruire sau protecția mediului.

Cererile de finanțare depuse în cadrul domeniului major de intervenție 5.2. *Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice*, care se încadrează în categoriile de activități prevăzute la „Infrastructura de turism publică/ privată”, se supun Schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului operațional regional 2007 - 2013 aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 750/23.09.2009³⁶ pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 261/2008 privind probarea Schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului operațional regional 2007-2013..

Intensitatea maximă a ajutorului regional

Prin Hotărârea Guvernului nr. 946/2006³⁷ privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional pentru investiții inițiale și Decizia CE N-2/2007, publicată în [JOCE C/73/2007](#) s-a adoptat harta ajutoarelor regionale pentru România 2007-2013, hartă valabilă de la data aderării României la Uniunea Europeană și până la 31 decembrie 2013. Harta ajutoarelor naționale regionale cuprinde plafoanele pentru ajutoarele regionale pentru investiții aplicabile în fiecare dintre regiunile din Români eligibile pentru ajutor conform art. 87 alin. (3) din Tratatul CE.

În conformitate cu prevederile Recomandării CE 361/2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, *“o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă 25% sau mai mult din capitalul, sau drepturile de vot ale acesteia, sunt controlate direct sau indirect, individual sau în comun, de una sau mai multe organisme publice, cu excepția autorităților locale care au un buget anual mai mic de 10 milioane Euro și mai puțin de 5.000 locuitori”*.

Prin urmare, unităților administrativ teritoriale care au un buget anual mai mare de 10 milioane Euro și mai mult de 5.000 locuitori li se aplică intensitatea pentru întreprinderile mari, respectiv 50% pentru toate regiunile de dezvoltare, cu excepția Regiunii București-Ilfov unde intensitatea aplicabilă este de 40%.

Prevederile schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism se aplică pentru:

- unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale),

³⁴ Vezi „ajutor de stat” în Glosarul de termeni

³⁵ Vezi „investiție inițială” în Glosarul de termeni

³⁶ Publicat în Monitorul Oficial nr. 662/5.10.2009

³⁷ Publicată în Monitorul Oficial nr. 663 din 2 august 2006

Ghidul Solicitantului

- parteneriate între autorități ale administrației publice locale,
- parteneriate între unități administrativ-teritoriale și ONG-uri,
- asociații de dezvoltare intercomunitară constituite conform prevederilor Legii nr. 215 / 2001, cu modificările ulterioare,
- IMM-uri.

În cazul ajutorului acordat în cadrul schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism, la pragurile stabilite prin harta ajutoarelor naționale regionale, se adaugă:

- 20% pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din domeniul turismului precum și pentru unitățile administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) care au un buget anual mai mic de 10 milioane EUR și mai puțin de 5000 locuitori);
- 10% pentru întreprinderi mijlocii din domeniul turismului³⁸.

nivelurile intensității maxime a ajutorului regional, în funcție de tipul întreprinderii și regiunea de dezvoltare fiind:

Regiunea de dezvoltare	Intensitatea maximă a ajutorului regional		
	Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); asociații de Dezvoltare Intercomunitară; parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale); parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și ONG-uri*)	Întreprinderi mijlocii din domeniul turismului	Întreprinderi mici și microîntreprinderi din domeniul turismului; unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) - care au un buget anual mai mic de 10 milioane de Euro și mai puțin de 5000 locuitori
Regiunea de dezvoltare Nord - Est	50%	60%	70%
Regiunea de dezvoltare Sud - Est	50%	60%	70%
Regiunea de dezvoltare Sud - Muntenia	50%	60%	70%
Regiunea de dezvoltare	50%	60%	70%

³⁸ A se vedea prevederile Recomandării Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 124 din 20 mai 2003

Ghidul Solicitantului

Sud - Vest Oltenia			
Regiunea de dezvoltare Vest	50%	60%	70%
Regiunea de dezvoltare Nord - Vest	50%	60%	70%
Regiunea de dezvoltare Centru	50%	60%	70%
Regiunea de dezvoltare București - Ilfov	40%	50%	60%

Intensitatea maximă a ajutorului reprezintă **procentul maxim calculat la valoarea eligibilă a proiectului** (suma cheltuielilor eligibile) care poate fi finanțat din fonduri nerambursabile, respectiv din FEDR și/sau din bugetul de stat.

La întocmirea bugetului, Solicitantul va ține cont atât de condițiile în care cheltuielile prevăzute în proiect pot fi considerate eligibile, cât și de pragurile de mai sus, pentru a stabili contribuția proprie și a determina cuantumul maxim al finanțării nerambursabile pe care îl poate solicita. Pentru mai multe detalii, a se vedea și *Secțiunea II.3.3. Întocmirea bugetului*.

Secțiunea II. REGULI PENTRU CEREREA DESCHISĂ DE PROIECTE

În această secțiune, sunt prezentate:

- criteriile de eligibilitate, evaluare și selecție care vor fi aplicate tuturor cererilor de finanțare, în procesul de selecție a proiectelor depuse în cadrul acestui domeniu major de intervenție
- etapele procesului de selecție
- modul de completare a unei cereri de finanțare.

Criteriile de eligibilitate, evaluare și selecție se bazează pe prevederile:

- Programului Operațional Regional 2007 - 2013
- Regulamentului Consiliului nr. 1605/2002³⁹ privind Regulamentul Financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene și ale Regulamentului Comisiei Europene nr. 2342 din 2002⁴⁰ de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a Regulamentului Consiliului nr. 1605/2002
- Regulamentului Comisiei Europene nr. 1628/ 2006 pentru aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE, privind ajutorul național regional pentru investiții⁴¹
- Legislației naționale

Pentru acest domeniu major de intervenție se aplică metoda cererii deschise de proiecte cu depunere continuă.

Astfel, după lansarea oficială a domeniului major de intervenție, se primesc continuu cereri de finanțare, în fiecare regiune, până la depășirea cu 50% a alocării financiare regionale.

La înregistrarea unei valori solicitate prin contractele de finanțare semnate, a cererilor de finanțare aflate în lista de rezervă și a cererilor de finanțare aflate în proces de evaluare și selecție care depășește cu 50% alocarea financiară regională se suspendă depunerea cererii de proiecte. Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional comunică data și ora până la care mai pot fi depuse cereri de finanțare (15 zile lucratoare de la data emiterii anunțului de suspendare a depunerii de proiecte).

Atenție! Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării și Cererea de finanțare va fi respinsă, în cazul în care se dovedește că acesta:

- **Se face vinovat de inducerea gravă în eroare a Autorității de Management sau a Organismului Intermediar sau a comisiilor de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte care reprezintă condiții de eligibilitate, sau dacă a omis furnizarea acestor informații**

³⁹ J.O. nr. L248 din 16.09.2002

⁴⁰ J.O. nr. L357 din 31.12.2002

⁴¹ Publicat în Jurnalul Oficial al UE nr. L302 din 1 noiembrie 2006

Ghidul Solicitantului

- *A încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de management/Organismul Intermediar în timpul procesului de verificare, evaluare, selecție și contractare*

II.1. Criterii de eligibilitate

Cererea de finanțare (inclusiv anexele la cererea de finanțare) completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare și incluse în grila de verificare a conformității administrative și eligibilității, prevăzută în **Anexa 4** la Ghid.

Eligibilitatea cheltuielilor se va verifica în perioada de implementare a proiectului, pe baza cererilor de rambursare a cheltuielilor efectuate și a documentelor justificative de efectuare a plăților (e.g. facturi). Categoriile de cheltuieli eligibile sunt prezentate în secțiunea II.3.3 „Întocmirea bugetului” și vor fi luate în considerare de către solicitant în vederea elaborării bugetului proiectului.

Toate criteriile de eligibilitate trebuie îndeplinite la data depunerii cererii de finanțare și vor fi respectate pe toată durata de implementare a proiectului.

II.1.1. Eligibilitatea solicitantului

Solicitantul eligibil în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în această secțiune.

1) Tipul solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat) ⁴² SOLICITANT A	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat) ⁴² SOLICITANT B
A1 Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale, APL) A2 Parteneriate constituite între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) A3 Asociații de dezvoltare	B1 Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale, APL) B2 Parteneriate constituite între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) B3 Asociații de dezvoltare intercomunitară (ADI)

⁴² Tipurile de activități orientative care pot fi desfășurate sunt enumerate la capitolul II.1.2

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat) ⁴² SOLICITANT A	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat) ⁴² SOLICITANT B
intercomunitară (ADI)	B4 Intreprinderi mici (inclusiv microîntreprinderi), și mijlocii din domeniul turismului și/ sau activități conexe - B4.1 Întreprinderi mici (inclusiv microîntreprinderi) din domeniul turismului și/ sau activități conexe - B4.2 Întreprinderi mijlocii din domeniul turismului și/ sau activități conexe B5 Parteneriate constituite între unități administrativ - teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și ONG-uri din domeniul turismului și/ sau activități conexe - B5.1 Unitatea administrativ - teritorială, lider al parteneriatului cu un ONG - B5.2 ONG, în calitate de partener al unui parteneriat cu o unitate administrativ - teritorială

Atenție! Modalitatea de numerotare folosită în tabelul de mai sus (literele și cifrele) se va păstra pe tot parcursul ghidului solicitantului pentru o cât mai ușoară înțelegere a condițiilor prevăzute pentru fiecare dintre cele două categorii (A - în afara incidenței regulilor de ajutor de stat, B - sub incidența schemei de ajutor de stat). Solicitanții vor putea urmări condițiile pe care trebuie să le îndeplinească și documentele pe care trebuie să le pregătească, în funcție de litera și cifra alocată.

Atenție! Având în vedere prevederile Regulamentului (CE) 1083/2006 care conține prevederi generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului Consiliului (EC) nr.1260/1999 privind prevederile generale ale Fondurilor Structurale, referitoare la perioada de păstrare a documentației legate de un proiect finanțat din instrumente structurale și a perioadei de păstrare a obiectivelor unei operațiuni finanțate din instrumente structurale, durata de funcționare a asociației pentru dezvoltare intercomunitară și a parteneriatelor, prevăzută în actul constitutiv/ acordul de parteneriat, trebuie să fie cel puțin până la 31 decembrie 2020.

(A1, B1) Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale, APL), definite conform Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile art 21 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/ 2001 republicată, unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane juridice de

Ghidul Solicitantului

drept public cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu. Consiliile locale, comunale, orășenești și municipale sunt autorități deliberative, iar primarii autorități executive, în timp ce consiliile județene sunt autorități ale administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orășenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. În acest sens, vor fi considerați solicitanți eligibili:

- Unitățile administrativ teritoriale (județe, municipii, orașe, comune), având ca reprezentant legal președintele consiliului județean, în cazul județelor, respectiv primarul, în cazul municipiilor, orașelor și comunelor;
- Consiliul județean având ca reprezentant legal președintele consiliului județean;
- Consiliile locale reprezentate de primar .

(A2, B2) Parteneriate constituite între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) pentru depunerea și implementarea proiectului obiect al cererii de finanțare

(A3, B3) Asociații de dezvoltare intercomunitară (ADI)⁴³

(B4) IMM din domeniul turismului și activități conexe, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN)

În această categorie se includ întreprinderi mici (inclusiv microîntreprinderi) și mijlocii - (IMM), definite conform Legii 346/2004 cu modificările și completările ulterioare, cu activitate în domeniul turismului și/ sau activități conexe,

,și în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională(CAEN), după cum urmează:

- *Secțiunea I - Hoteluri și restaurante, cu excepția grupei 562 „Activități de alimentație (catering) pentru evenimente și alte servicii de alimentație”;*
- *Secțiunea R - Activități de spectacole, culturale și recreative, respectiv: 9104, 931 și 932.*

Conform Legii 346/2004 cu modificările și completările ulterioare⁴⁴, se definesc următoarele tipuri de întreprinderi mici (inclusiv microîntreprinderi) și mijlocii, IMM:

- microîntreprinderi - au până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane de euro, echivalent în lei

întreprinderi mici - au între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane de euro, echivalent în lei

⁴³ vezi definiția în glosarul de termeni

⁴⁴ Legea nr. 175/2006 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

---

Ghidul Solicitantului

întreprinderi mijlocii - au între 50 și 249 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 de milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 de milioane de euro

***Atenție!** Încadrarea în categoria întreprinderilor mici, mijlocii și a microîntreprinderilor conform legii 346/ 2004 face obiectul Declarației de eligibilitate (Model A) și al Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii conform Anexei nr.1/ Legea 346/2004 care se vor anexa la Cererea de finanțare.*

- (B5) Parteneriate constituite între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) și ONG-uri cu activitate în domeniul turismului și/ sau activități conexe pentru depunerea și implementarea proiectului obiect al cererii de finanțare

ONG-urile trebuie să fie constituite conform Ordonanței nr. 26/ 30.01.2000 cu privire la asociații și fundații și Legii nr. 246/ 18.07.2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/ 30.01.2000.

***ATENȚIE!** În cadrul Acordului de parteneriat se va identifica clar **unitatea administrativ-teritorială (autoritatea administrației publice locale)** ca lider de proiect, aceasta fiind și solicitantul finanțării, în sensul acestui Ghid. Acordul de parteneriat încheiat fie între reprezentanții unităților administrativ teritoriale/autorităților publice locale partenerie fie între reprezentantul unității administrativ teritoriale și ONG în scopul implementării proiectului, va fi anexat, în original, la Cererea de finanțare. Unitatea administrativ-teritorială (autoritatea publică locală) va asigura și va face dovada selecției transparente a ONG-ului partener în proiect.*

Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică atât liderului cat si fiecărui partener, după cum este indicat în cadrul acestui capitol.

***Atenție!** Modalitatea de cooperare între autoritățile administrației publice locale, pe de o parte și ONG-uri, de cealaltă parte, pe durata pregătirii și implementării proiectului, ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție, va respecta întru totul legislația specifică și pe cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, ajutorului de stat, a protecției mediului, egalității de șanse și nediscriminării.*

Nu exista restricții cu privire la numărul partenerilor.

2) Solicitantul cu statut de IMM este înregistrat conform Legii nr. 31/1990, privind societățile comerciale, republicată, cu modificările ulterioare, sau în baza Legii nr. 1/2005, privind organizarea și funcționarea cooperăției, sau în baza HG nr. 1041/1990, privind înființarea societăților comerciale pe acțiuni în turism, cu modificările ulterioare și își desfășoară activitatea în România

Ghidul Solicitantului

3) Indiferent de forma juridică de organizare, solicitantul precum și fiecare dintre parteneri, în cazul parteneriatelor, nu se încadrează în niciuna din situațiile de mai jos:

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat) SOLICITANTUL A (A1, A2, A3)	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat) SOLICITANTUL B (B1, B2, B3, B4, B5)
1. Se află, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos: <ul style="list-style-type: none"> - <u>obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, conform certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;</u> - <u>obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, conform certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale (valabil pentru toate tipurile de solicitant/ partener A și B)</u> 	
2. Solicitantul precum și partenerii acestuia nu pot participa la depunerea de propuneri de proiecte și nu pot deveni beneficiari de finanțare nerambursabilă, dacă se încadrează în una din următoarele situații: <ul style="list-style-type: none"> a) se află în stare de faliment/ insolvență sau fac obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, au încheiat acorduri cu creditorii, și-au suspendat activitatea economică sau fac obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale; b) reprezentantul legal și / sau reprezentanții partenerilor asociați au suferit condamnări definitive ca urmare a încălcării conduitei profesionale, decizie formulată de o autoritate de judecată și având forță de res judicata; c) reprezentantul legal și / sau reprezentanții partenerilor asociați au fost subiectul unei judecăți de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Uniunii Europene; d) în urma unei proceduri de acordare a unei finanțări nerambursabile, din fonduri publice comunitare și/sau naționale, au fost găsiți vinovați, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, de încălcarea contractului din cauza nerespectării obligațiilor contractuale. (valabil pentru toate tipurile de solicitant/ partener A și B)	

Ghidul Solicitantului

<p>Pentru infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat)</p> <p>SOLICITANTUL A</p> <p>(A1, A2, A3)</p>	<p>Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat)</p> <p>SOLICITANTUL B</p> <p>(B1, B2, B3, B4, B5)</p>
<p>3. În cazul menționat la pct. 2 lit. d, solicitantul găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, de încălcarea unuia sau mai multor contracte finanțate din fonduri publice comunitare și/sau naționale din cauza nerespectării obligațiilor contractuale sau a recunoscut debitul stabilit în sarcina sa de către autoritatea contractantă, va putea să depună proiecte pentru a fi finanțate prin POR, cu condiția achitării acestui debit precum și a penalităților aferente și să facă dovada achitării acestora, precum și a îndeplinirii, la momentul depunerii proiectului, a oricăror măsuri stabilite în sarcina sa de către instanța judecătorească și / sau de către autoritatea contractantă.</p> <p><u>(valabil pentru toate tipurile de solicitant/ partener A și B)</u></p>	
	<p>a fost subiectul unui ordin de recuperare a unui ajutor de stat ca urmare a unei decizii a Consiliului Concurenței și acest ordin nu a fost deja executat*) <u>(valabil pentru tipurile de solicitant B1, B2, B3, B4, B5)</u></p> <p>este subiectul unei proceduri de recuperare a unor ajutoare de stat declarate ilegale și incompatibile sau utilizate abuziv, cu excepția cazului în care acestea au fost restituite în integralitate, împreună cu dobânzile aferente <u>(valabil pentru tipurile de solicitant B1, B2, B3, B4, B5)</u></p> <p>este considerat ca fiind „firmă în dificultate”, în conformitate cu Liniile Directoare Comunitare cu privire la ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. C 244/01.10.2004**) <u>(valabil pentru tipurile de solicitant B1, B2, B3, B4, B5)</u></p> <p>A demarat activitatea de implementare a proiectului care face obiectul finanțării⁴⁵ (B1, B2, B3, B4, B5)</p>

⁴⁵ conform prevederilor ordinului nr.261/ 2008 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului Operațional Regional 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare, nu se finanțează acele proiecte a căror implementare a fost deja demarată de beneficiar înainte de semnarea contractului de finanțare.

Ghidul Solicitantului

*) În situația în care solicitantul (și/sau partenerii APL, unde este cazul) a (au) făcut obiectul unui ordin al unei instanțe judecătorești din România, emis până la 1 ianuarie 2007 pentru recuperarea unui ajutor de stat și acest ordin a fost executat (sumele respective au fost plătite), solicitantul va anexa decizia (deciziile) Consiliului Concurenței privind recuperarea ajutorului, ordinul (ordinele) de recuperare al instanței judecătorești și dovada (dovezile) efectuării plății.

În cazul în care solicitantul (și/sau partenerii APL, unde este cazul) a făcut obiectul unei decizii a Comisiei Europene emisă după 1 ianuarie 2007 pentru recuperarea unui ajutor de stat decizie care a fost deja executată (provizoriu sau definitiv), solicitantul va prezenta o copie a deciziei (deciziilor) Comisiei Europene și dovada (dovezile) efectuării plății.

**) O întreprindere (orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de forma juridică) este considerată ca fiind în dificultate, în principiu și indiferent de mărimea ei, în următoarele împrejurări:

- a) în cazul unei societăți cu răspundere limitată, când se constată pierderea a mai mult de jumătate din capitalul social și mai mult de un sfert din capital s-a pierdut în ultimele 12 luni; sau
- b) în cazul unei societăți în care asociații răspund nelimitat pentru creanțele societății, atunci când s-a pierdut mai mult de jumătate din capitalul propriu, așa cum reiese din evidențele contabile ale societății și mai mult de un sfert din acest capital s-a pierdut în cursul ultimelor 12 luni; sau
- c) pentru întreprinderile de orice formă juridică, când respectiva întreprindere întrunește condițiile pentru a fi supuse unei proceduri prevăzute de legislația privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului.

Atenție! Cerințele de mai sus vor face obiectul Declarației de eligibilitate (Model A) care se va anexa la Cererea de finanțare

4) Solicitantul (A și B) sau oricare dintre parteneri dovedește calitatea de proprietar al clădirii și al terenului, sau are în concesiune clădirea și terenul care fac obiectul proiectului, pe o perioadă de 5 (cinci) ani de la încheierea operațiunii sau de 3 (trei) ani în cazul IMM-urilor, în conformitate cu prevederile art. 57, paragraful 1 din Regulamentul Consiliului Nr. 1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune. În cazul unităților administrativ teritoriale (autorități ale administrației publice locale) acestea au calitatea de proprietar sau de administrator⁴⁶ al clădirii și al terenului, ori au în concesiune clădirea și terenul care fac obiectul proiectului, pe o perioadă de 5 (cinci) ani de la încheierea operațiunii, în conformitate cu prevederile art. 57, paragraful 1 din Regulamentul Consiliului Nr. 1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune.

Atenție! În sensul prezentului Ghid, concesiunea și contractul de concesiune trebuie să respecte prevederile OUG nr. 54/28 iunie 2006 privind regimul

---

⁴⁶ în conformitate cu prevederile legii nr. 213 din 17 noiembrie 1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia cu modificările și completările ulterioare

---

Ghidul Solicitantului

contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică cu modificările și completările ulterioare.

Unitățile administrativ-teritoriale (A1, B1) vor face dovada proprietății clădirii și terenului subiect al cererii de finanțare, autoritățile administrației publice locale, vor dovedi că au primit în administrare clădirea și terenul subiect al cererii de finanțare. Dreptul de administrare va fi înțeles în sensul art. 12 din Legea nr.213 din 17 noiembrie 1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

În cazul în care solicitantul este **Asociație de dezvoltare intercomunitară (A3, B3)**, calitatea de proprietar/administrator al clădirii și terenului se poate face de către unul sau mai mulți membri.

Intreprinderile mici și mijlocii (B4) vor face dovada dreptului de proprietate asupra clădirii și terenului subiect al cererii de finanțare sau al concesiunii asupra clădirii și terenului subiect al cererii de finanțare.

Dreptul de proprietate / concesiune se va dovedi pentru o perioadă care să acopere durata de la depunerea cererii de finanțare până la finalizarea celui de-al 5-lea an (al 3-lea an în cazul IMM-urilor), de după implementarea proiectului.

***Atenție!** Această durată include evaluarea și selecția cererii de finanțare, durata de implementare a proiectului și 5 ani (3 ani) după finalizarea implementării proiectului.*

***Atenție!** În cazul concesiunii, solicitantul trebuie să facă dovada dreptului de a face investiții asupra clădirii și terenului, pe o perioadă egală cu cea pentru care se face dovada concesiunii. Dovada va fi făcută printr-o declarație autenticată a proprietarului obiectivului de infrastructură turistică cu privire la acceptarea efectuării lucrărilor prevăzute prin proiect asupra respectivei clădiri și a respectivului teren.*

Atenție! Clădirea și terenul pe care se face investiția trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții la data depunerii Cererii de finanțare

- 1. Sunt libere de orice sarcini*
- 2. Nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică*
- 3. Nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun*

Solicitantul va completa și semna Declarația de eligibilitate, conform Modelului A la formularul Cererii de finanțare.

5) Solicitantul (A și B) / solicitantul împreună cu partenerii, în cazul parteneriatelor - are capacitatea de a implementa proiectul

Capacitate operațională, administrativă dovedită prin capacitatea de a asigura resurse umane suficiente (vezi punctul 2.4 din formularul cererii de finanțare) cât și resurse materiale necesare implementării proiectului (vezi pct. 2.3.7 din formularul cererii de finanțare).

Solicitantul va anexa la formularul Cererii de finanțare: **CV-urile** membrilor echipei de proiect și **fișele de post** (în cazul în care echipa de proiect a fost stabilită).

Ghidul Solicitantului

În situația în care posturile aferente echipei de proiect nu sunt ocupate, informațiile privind specificul acestora vor fi oferite doar de fișele de post, care vor fi anexate la cererea de finanțare.

Atenție! CV-urile vor fi completate conform modelului comun european de curriculum vitae (HG nr. 1021/2004⁴⁷ pentru aprobarea modelului comun european de curriculum vitae) - **Modelul E** la formularul Cererii de finanțare

În situația în care solicitantul va contracta servicii de management al proiectului, acesta va prezenta, la punctul 2.4 din formularul Cererii de finanțare, cerințele minime (experiența similară, expertiza etc) pe care solicitantul le va cere prin caietul de sarcini de achiziționare a serviciilor de management al proiectului, activitățile de management a proiectului ce vor face obiectul contractului de servicii de management a proiectului, modul în care solicitantul și persoanele angajate ale acestuia vor verifica/monitoriza activitatea contractorului care va furniza servicii de management al proiectului (CV, fișele de post corespunzătoare, rol în organizație, atribuții etc).

6) Solicitantul (A și B) / solicitantul împreună cu partenerii, în cazul parteneriatelor, face dovada capacității de finanțare. În cazul Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară, acest criteriu se aplică și membrilor Asociației.

Capacitate financiară de a asigura contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile și cheltuielilor neeligibile ale proiectului (inclusiv a cheltuielilor conexe) în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale.

Solicitantul va anexa la formularul Cererii de finanțare: **Declarația de angajament (Modelul B la formularul Cererii de finanțare)** și **Hotărârea**⁴⁸ de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect.

Atenție! În cazul în care solicitantul este Asociație de dezvoltare intercomunitară (A3, B3)/ parteneriat (A2, B2, B5) dovada capacității de cofinanțare se poate face de unul sau mai mulți membri asociației/ parteneri.

Contribuția proprie reprezintă procentul din valoarea maximă a cheltuielilor eligibile care va fi suportat de către Solicitant/Beneficiar după cum urmează:

- In cazul infrastructurii de turism de utilitate publică (pentru tipurile de beneficiari A1, A2, A3)

Procentul minim al contribuției proprii (ce va fi asigurată prin bugetul local) este de 2% din valoarea maximă a cheltuielilor eligibile. În acest caz, proiectele nu se supun regulii ajutorului de stat. Solicitantul de finanțare va calcula și va prevedea în ce măsură proiectul se supune regulilor privind proiectele generatoare de venit. Proiectul generator de venit este proiectul ce implică o investiție într-o infrastructură a cărei utilizare face obiectul unei taxe suportate în mod direct de către utilizatorii infrastructurii.

Valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cazul proiectelor generatoare de venit nu va depăși valoarea curentă a costului eligibil al investiției mai puțin valoarea curentă a venitului net obținut de pe urma investiției, pe o perioadă de timp. Metodologia de determinare a valorii

⁴⁷ Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 633 din 13 iulie 2004

⁴⁸ În funcție de forma de constituire a Solicitantului: Hotărârea Consiliului local / Consiliului Județean / Consiliile locale ale sectoarelor Municipiului București/Consiliului General al Municipiului București în cazul UAT sau parteneriate, hotărârea Consiliului de Administrație în cazul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară și Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor/ Consiliul de Administrație/ Administratorului unic/ Consiliul Director în cazul IMM-urilor din turism.

Ghidul Solicitantului

maxime a cheltuielilor eligibile se face conform Art. 55 din Regulamentul CE 1083/2006 (pentru proiecte generatoare de venit, anexa 11 din Ghidul solicitantului).

Proiectul generator de venit este proiectul ce implică o investiție într-o infrastructură a cărei utilizare face obiectul unei taxe suportate în mod direct de către utilizatorii infrastructurii.

- In cazul infrastructurii de turism publica/privata, care intra sub incidenta regulilor ajutorului de stat finanțarea proiectelor va fi diferențiată pe categorii de beneficiari după cum urmează:

- Pentru: (B1) Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) - care au un buget anual mai mare de 10 milioane Euro și peste 5.000 locuitori⁴⁹
- (B2) Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale)
- (B3) Asociații de dezvoltare intercomunitară
- (B5) Parteneriate între unități administrativ-teritoriale (autoritățile ale administrației publice locale) și ONG-uri

a) finanțare nerambursabilă din fonduri structurale, în proporție de maxim 50% din cheltuielile eligibile ale proiectului, pentru toate regiunile de dezvoltare, cu excepția Regiunii București-Ilfov care beneficiază de o intensitate maximă de 40% din cheltuielile eligibile ale proiectului;

b) contribuția proprie a beneficiarului la cheltuielile eligibile ale proiectului este de minim 50%, respectiv 60%.

În conformitate cu prevederile Recomandării CE 361/2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, "o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă 25% sau mai mult din capitalul, sau drepturile de vot ale acesteia, sunt controlate direct sau indirect, individual sau în comun, de una sau mai multe organisme publice, cu excepția autorităților locale care au un buget anual mai mic de 10 milioane Euro și mai puțin de 5.000 locuitori".

Prin urmare, entităților prezentate mai sus care au un buget anual mai mare de 10 milioane Euro și mai mult de 5.000 locuitori⁴⁹ li se aplică intensitatea pentru întreprinderile mari, respectiv 50% pentru toate regiunile de dezvoltare, cu excepția Regiunii București-Ilfov unde intensitatea aplicabilă este de 40%.

Pentru (B4.2) Întreprinderi mijlocii din domeniul turismului și/ sau activități conexe:

a) finanțare nerambursabilă din fonduri structurale, în proporție de maxim 60% din cheltuielile eligibile ale proiectului, pentru toate regiunile de dezvoltare, cu excepția Regiunii București-Ilfov care beneficiază de o intensitate maximă de 50% din cheltuielile eligibile ale proiectului;

b) contribuția proprie a beneficiarului la cheltuielile eligibile ale proiectului este de minim 40%, respectiv 50%.

---

⁴⁹ În conformitate cu prevederile legii nr.351/ 6.07.2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea IV – Rețeaua de localități

---

Ghidul Solicitantului

Pentru (B4.1) Întreprinderi mici (inclusiv microîntreprinderi) din domeniul turismului și/sau activități conexe;

(B1) Unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale - care au un buget anual mai mic de 10 milioane Euro și mai puțin de 5.000 locuitori⁴⁹):

a) finanțare nerambursabilă din fonduri structurale, în proporție de maxim 70% din cheltuielile eligibile ale proiectului, pentru toate regiunile de dezvoltare, cu excepția Regiunii București-Ilfov care beneficiază de o intensitate maximă de 60% din cheltuielile eligibile ale proiectului;

b) contribuția proprie a beneficiarului la cheltuielile eligibile ale proiectului este de minim 30%, respectiv 40%.

Atenție! Asigurarea contribuției proprii din costurile eligibile aferente proiectului, finanțarea tuturor costurilor neeligibile precum și asigurarea resurselor financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/ decontării ulterioare a cheltuielilor, vor face obiectul unei Declarații de angajament (Model B, anexa la Cererea de finanțare), din partea solicitantului.

7) Solicitantul (A1, A2, A3, B1, B2, B3, B4, B5), după caz, face dovada menținerii/ includerii totale sau parțiale în circuitul public a obiectivului turistic/ infrastructurii de agrement pe perioada de implementare a proiectului și pe o perioadă de minim 5 ani după finalizarea implementării proiectului cu excepția beneficiarilor care se încadrează în categoria IMM-urilor pentru care durata este de minim 3 ani, de la finalizarea implementării proiectului.

Atenție! Această cerință va face obiectul Declarației de angajament (Model B) care se va anexa la Cererea de finanțare

8) Solicitantul (B4) cu statut de IMM desfășoară activitate în domeniul turismului și/ sau activități conexe de cel puțin 1 (un) an, la data depunerii cererii de finanțare.

Atenție! Această cerință va face obiectul Declarației privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la alineatul h, articolul 10 din Ordinul nr.261/ 3.03.2008 privind aprobarea schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului operațional regional 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare (Model G) care se va anexa la Cererea de finanțare

9) În cadrul parteneriatului dintre unități administrativ-teritoriale/ autorități ale administrației publice locale și ONG-uri (B5), partenerul ONG (B5.1) trebuie să desfășoare activități în domeniul turismului și/ sau activități conexe și să înregistreze o vechime în acest domeniu de activitate de cel puțin 1(un) an de zile, la data depunerii cererii de finanțare.

Acest criteriu va fi probat prin prezentarea documentelor statutare care se vor anexa la Cererea de finanțare.

II.1.2. Eligibilitatea proiectelor

Proiectul reprezintă o serie de activități și o investiție de resurse pe o perioadă determinată menite să răspundă unei nevoi reale și să conducă la realizarea unui obiectiv/ set de obiective precise.

Proiectul propus în Cererea de finanțare poate fi considerat eligibil în cadrul POR, adică poate fi cofinanțat din fonduri structurale (FEDR) și/sau de la bugetul de stat, dacă îndeplinește următoarele criterii:

1) Proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni ale Axei prioritare 5, Domeniul major de intervenție 5.2, respectiv:

- Amenajarea obiectivelor turistice naturale cu potențial turistic
- Valorificarea potențialului turistic montan
- Dezvoltarea turismului balnear
- Crearea, reabilitarea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente

În funcție de tipul de infrastructură (de utilitate publică sau de utilitate publică - privată) activitățile orientative în cadrul proiectului pot fi:

- **Pentru infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat) (solicitanți A1, A2, A3)**
  - Reabilitarea/modernizarea infrastructurii rutiere, inclusiv utilitățile din corpul drumului, în stațiuni turistice balneare, climatice și balneo - climatice;
  - Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum și crearea / modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;
  - Construirea / modernizarea punctelor (foișoarelor) de observare / filmare / fotografiere;
  - Construirea/modernizarea căilor de acces la principalele obiective turistice naturale; aceste activități sunt eligibile numai în cazul în care se poate argumenta că valorificarea obiectivului turistic este afectată de infrastructura de acces deficitară;
  - Construirea / modernizarea refugiilor montane;
  - Amenajarea posturilor Salvamont, inclusiv construirea de noi posturi Salvamont;
  - Crearea / reabilitarea parcurilor balneare, parcuri - grădină în stațiuni turistice balneare, climatice și balneo-climatice.
- **Pentru infrastructura de turism de utilitate publică – privată (care intră sub incidența ajutorului de stat) (solicitanți B1, B2, B3, B4, B5)**
  - Dezvoltarea rețelelor de captare și / sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic (ape minerale, lacuri și nămoluri terapeutice, gaze terapeutice, factorii sanogeni de la nivelul grotelor și salinelor) din stațiunile turistice balneare, climatice și balneo - climatice;

Ghidul Solicitantului

- Crearea / modernizarea și dotarea (inclusiv cu utilități) a bazelor de tratament din stațiunile turistice balneare, climatice și balneo - climatice, inclusiv a salinelor terapeutice;
- Construirea de piscine, ștranduri, bazine de kinetoterapie;
- Construirea de terenuri de sport;
- Modernizarea căilor ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar de interes turistic din zonele de deal și de munte,
- Crearea de porturi turistice, inclusiv debarcadere amplasate pe lacuri de agrement;
- Construirea pârtiilor de schi (inclusiv construirea de instalații de transport pe cablu pentru persoane, instalarea de echipamente pentru producerea zăpezii artificiale, instalarea echipamentelor pentru iluminatul nocturn al pârtiilor de schi, dotarea cu echipamente pentru întreținerea pârtiilor de schi);
- Construirea / dezvoltarea pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă;
- Amenajări specifice sporturilor nautice;
- Crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente;
- Crearea/reabilitarea traseelor de cură pe teren, a locurilor de recreere și popas, a facilităților de utilizare a izvoarelor minerale;
- Construirea de piste pentru cicloturism.

Atenție:

Unitățile administrativ - teritoriale (autoritățile administrației publice locale) pe a căror rază administrativ-teritorială există plaje cu destinație turistică aflate pe litoralul Mării Negre sau care au în administrare plaje amenajate, ștranduri, parcuri acvatice, porturi de agrement nautic, situate pe apele naturale ori amenajate, au obligația să înființeze servicii de salvare acvatică - salvamar și posturi de prim ajutor⁵⁰.

Operatorii economici care au în administrare plaje amenajate, ștranduri, parcuri acvatice sau porturi de agrement nautic, situate pe apele interioare naturale ori amenajate au obligația să înființeze posturi de salvare acvatică - salvamar și posturi de prim ajutor⁵⁰.

Unitățile administrativ teritoriale (autoritățile administrației publice locale) și/sau operatorii economici care desfășoară activități de agrement / turism în cadrul plajelor, ștrandurilor, parcurilor acvatice și porturilor de agrement au obligația⁵⁰:

- să asigure funcționarea în bune condiții a posturilor de observare ale serviciilor de salvare acvatică - salvamar și ale bazelor de salvare acvatică și a posturilor de prim ajutor;
- să permită accesul gratuit și staționarea pe plaje, în ștranduri, în parcuri acvatice și în porturile de agrement nautic până la posturile de salvare acvatică - salvamar și de prim ajutor al vehiculelor și/ sau personalului serviciilor de salvare, precum și al organelor căpităniei portului;

---

⁵⁰ În conformitate cu prevederile articolului 3 din Hotărârea nr.1136/18.09.2007

Ghidul Solicitantului

- să monteze în locuri vizibile panouri de avertizare și de informare cuprinzând instrucțiuni de utilizare pentru vizitatori și zonele de apă destinate sau interzise înbăierii;
- să semnalizeze prin intermediul steagurilor zonele destinate sau interzise înbăierii și practicării activității de agrement nautic;
- să execute lucrări de amenajare, precum și de construire a posturilor și bazelor de observare, cu participarea directă a reprezentanților serviciilor publice de salvare acvatică-salvamar.

Toate aceste activități vor constitui clauze contractuale și vor fi monitorizate pe parcursul implementării proiectului și după finalizarea implementării proiectului.

Alte activități decât cele de mai sus pot fi considerate eligibile dacă solicitantul justifică necesitatea derulării lor în scopul implementării în condiții optime a proiectului.

Toate activitățile enumerate mai sus sunt orientative cu excepția activităților privind structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare și funcțiuni de alimentație care nu sunt eligibile în cadrul acestei cereri de proiecte.

Scopul proiectului și realizarea activităților propuse prin proiect trebuie să conducă la îndeplinirea obiectivelor specifice domeniului major de intervenție 5.2.

Atenție! Pentru a fi eligibile activitățile orientative trebuie să se încadreze în cel puțin una dintre operațiunile acestui domeniu major de intervenție.

Atenție! Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități. În acest sens, recomandăm consultarea Listei cheltuielilor eligibile de la capitolul II.3.3.

Atenție! În conformitate cu prevederile art. 16, alin. (4) și art.26, teza finală din ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 261/2008, privind aprobarea Schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului operațional regional 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare,

„NU SE FINANȚEAZĂ ACELE PROIECTE A CĂROR IMPLEMENTARE A FOST DEJA DEMARATĂ DE BENEFICIAR ÎNAINTE DE SEMNAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE”

„ÎN SITUAȚIA ÎN CARE LUCRĂRILE AU ÎNCEPUT ANTERIOR SEMNĂRII CONTRACTULUI DE FINANȚARE, ÎNTREGUL PROIECT NU ESTE ELIGIBIL”

Notă:

Ghidul Solicitantului

- 1) Serviciile publice SALVAMONT se organizează, în condițiile legii, numai de consiliile județene/ locale în a căror rază administrativ-teritorială/ localități există trasee montane și/sau pârtii de schi⁵¹.
- 2) Orice dezvoltare la nivelul salinelor trebuie aprobată de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM) și Salrom.

2) Valoarea totală a proiectului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat) SOLICITANT (A)	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat) SOLICITANT (B)
<ul style="list-style-type: none"> • 700.000 - 85.000.000 RON, pentru proiectele implementate în localități din mediul urban sau în stațiuni turistice⁵² balneare⁵³, climatice și balneo-climatice⁶⁰ (indiferent dacă sunt localizate în mediul rural sau urban). • 6.400.000 -85.000.000 RON, pentru proiectele implementate în localități din mediul rural.	

***Atenție!** În valoarea totală a proiectului se includ: toate cheltuielilor eligibile, neeligibile și conexe inclusiv TVA aferentă acestora, cheltuieli prevăzute de solicitant pentru pregătirea și implementarea proiectului și cheltuieli intervenite pe durata implementării proiectului.*

3) Proiectul respectă legislația națională în domeniul egalității de șanse, protecției mediului, achizițiilor publice, eficienței energetice și ajutorului de stat (valabil pentru toate tipurile de solicitant A și B).

Promovarea egalității de șanse și a nondiscriminării și dezvoltarea durabilă (protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător și creșterea eficienței energetice) sunt priorități agreate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene, încorporate, sub diferite forme, în toate politicile Uniunii Europene.

⁵¹ Conform hotărârii nr.77/ 23.01.2003 privind instituirea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți

⁵² definite ca stațiuni turistice conform Anexei 5 din Hotărârea de Guvern nr.852/2008

⁵³ în conformitate cu Ordonanța Nr. 109 din 31 august 2000, privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice și asistența medicală balneară și de recuperare, prin stațiune balneară se înțelege localitatea sau/și arealul care dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cură și care are o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare; Statutul de stațiune balneară, climatică și balneoclimatică poate fi dovedit și prin avizul eliberat de Ministerul Sănătății Publice, Institutul Național de Recuperare Medicină Fizică și Balneoclimatologie.

Ghidul Solicitantului

Angajamentele României în ceea ce privește implementarea acestor priorități se reflectă și în sprijinirea acelor proiecte care contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și promovare a egalității de șanse.

Se va avea în vedere respectarea standardelor pentru accesul în clădiri al persoanelor cu dizabilități, precum și orice alte amenajări menite să diminueze disconfortul persoanelor cu dizabilități. Solicitantul și beneficiarul se vor asigura că principiul egalității de șanse este respectat și în cazul implementării contractelor de lucrări/ servicii care vor fi încheiate în vederea realizării obiectivelor proiectului propus spre finanțare - prin specificatiile tehnice care vor fi întocmite.

Beneficiarul investiției este obligat să asigure **egalitatea de șanse** și de tratament între angajați, femei și bărbați, în cadrul relațiilor de muncă de orice fel, inclusiv prin introducerea de dispoziții pentru interzicerea discriminărilor bazate pe criterii de sex, apartenență la grupuri minoritare, rasă, religie, dizabilități etc, în regulamentele de organizare și funcționare și în regulamentele interne ale unităților.

Dezvoltarea durabilă reprezintă dezvoltarea care corespunde necesităților prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități.

Durabilitatea pleacă de la ideea că activitățile umane sunt dependente de mediul înconjurător și de resurse.

Toate proiectele trebuie să respecte legislația națională în domeniul protecției mediului. Dezvoltarea durabilă a turismului trebuie să se realizeze în concordanță cu planurile de amenajare ale teritoriului, care precizează nivelul de protecție în care se înscrie obiectivul care trebuie reabilitat precum și normele tehnice de realizare a structurilor de agrement turistic. De asemenea, vor fi finanțate proiectele care vor implementa soluții prietenoase mediului înconjurător, cum sunt: utilizarea de materiale ecologice, a unor surse de energie neconvenționale, a echipamentelor cu un consum energetic / de apă eficient, creșterea suprafețelor ocupate de spațiile verzi, promovarea și diseminarea unui stil de viață prietenos mediului înconjurător, conservarea patrimoniului turistic, natural și cultural.

Dezvoltarea turismului va ține cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării și protejării patrimoniului natural, dar și al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condițiile practicării turismului pe scară largă.

Creșterea numărului de turiști, așteptată în condițiile dezvoltării turismului, va suprasolicita mediul înconjurător, afectând echilibrul ecosistemului. Presiunea asupra mediului va fi ținută sub control în regiunile cu un patrimoniu natural deosebit, pentru a permite valorificarea acestuia într-o manieră durabilă și printr-o repartizare spațială uniformă a activităților turistice.

Exploatarea turistică durabilă a zonelor naturale se poate realiza prin practicarea unui turism controlat, prin distribuirea echilibrată a turiștilor în toate perioadele anului (reducând astfel și efectul indus de sezonabilitate).

În etapa de verificare a eligibilității se va verifica respectarea de către proiect a prevederilor legislației privind protecția mediului. Protecția mediului reprezintă o obligație a tuturor persoanelor juridice, principalele acțiuni care trebuie întreprinse fiind enumerate la Art. 94 și Art. 96 din OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului cu completările și modificările ulterioare⁵⁴.

Pe lângă informațiile incluse la punctul 3.2 „Dezvoltarea durabilă și eficiența energetică din Formularul cererii de finanțare, solicitantul va anexa la formularul Cererii de finanțare fișa tehnică de mediu - dacă aceasta a fost solicitată prin certificatul de urbanism și studiul de impact asupra

---

⁵⁴ Publicată în Monitorul Oficial nr. 1196 din 30 decembrie 2005. A se vedea și OUG nr. 114/ 2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial nr. 713/22 octombrie 2007.

Ghidul Solicitantului

mediului, dacă proiectul trebuie să urmeze procedura corespunzătoare pentru obținerea acordului de mediu.

Creșterea eficienței energetice reprezintă îmbunătățirea eficienței utilizării energiei datorită schimbărilor tehnologice, de comportament și/sau economice. Măsurile de creștere a eficienței sunt toate acele acțiuni care, în mod normal, conduc la o creștere a eficienței energetice ce poate fi verificată, măsurată sau estimată. La elaborarea documentației tehnico-economice și în implementarea proiectelor se vor avea în vedere cerințele minime de performanță energetică a clădirilor⁵⁵. Acestea sunt prevăzute de Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul a performanței energetice a clădirilor”⁵⁶ și se aplică pentru clădirile de învâțământ, diferențiat atât pentru clădiri noi cât și pentru clădiri existente.

În ceea ce privește **achiziția de bunuri/servicii/lucrări în vederea implementării proiectului**, este obligatorie respectarea legislației naționale în domeniul achizițiilor publice (OUG 34 din 2006⁵⁷ privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare).

În anumite situații și numai în cazul beneficiarilor IMM (**B4**) sau ONG, în cadrul unui parteneriat (**B5**), care nu intră în categoria autorităților contractante, așa cum sunt ele definite în OUG 34/2006), sunt prevăzute instrucțiuni simplificate pentru atribuirea contractelor de lucrări, servicii, bunuri (vezi anexa 12 la cererea de finanțare).

Cheltuielile în legătură cu contractele de furnizare/servicii/lucrări, derulate în vederea implementării proiectului, nu pot fi recunoscute ca eligibile și nu pot fi, în consecință, cofinanțate, dacă procedura de atribuire a acestor contracte nu a respectat legislația în domeniul achizițiilor publice.

Pentru toate cererile de finanțare se va verifica respectarea legislației în domeniul ajutorului de stat, respectiv:

- pentru proiectele privind **infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat)** se va verifica faptul că prin activitățile propuse nu există suspiciuni cu privire la încălcarea legislației specifice;
- pentru proiectele privind **infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența schemei ajutorului de stat)** se va verifica că sunt îndeplinite TOATE condițiile menționate în schema de ajutor de stat aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 750/23.09.2009 pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 261/2008 privind probarea Schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului operațional regional 2007-2013.

Atenție! Secțiunea 3 „Concordanța cu politicile UE și legislația națională” din Formularul Cererii de finanțare conține recomandări privind modul în care solicitanții pot să facă dovada respectării aspectelor de mai sus.

---

⁵⁵ Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 1144 din 19 decembrie 2005.

⁵⁶ Publicat în Monitorul Oficial nr. 126 din 21 februarie 2007

⁵⁷ Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 418 din 15 mai 2006

Ghidul Solicitantului

Atenție! Modul în care vor fi respectate principiile și legislația în domeniul temelor orizontale, va fi monitorizat atât pe durata de implementare a proiectului cât și după finalizarea acestuia.

4) Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului nu au fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare sau după caz de fonduri private

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat) SOLICITANT A	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat) SOLICITANT B
Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului nu au fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare (pentru solicitanți A1, A2, A3, B1, B2, B3, B5.1)	
	Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului nu au fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani și nu beneficiază de fonduri publice sau fonduri private din alte surse de finanțare (pentru solicitanți B4, B5.2)

Pentru a fi considerate eligibile pentru finanțare din fonduri nerambursabile, activitățile propuse prin proiect asupra aceleiași infrastructuri / aceluiași segment de infrastructură nu trebuie să mai fi beneficiat de fonduri publice sau după caz de fonduri private în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare și nu beneficiază de fonduri publice⁵⁸ la data depunerii cererii de finanțare. În caz contrar ele vor fi considerate neeligibile și trebuie suportate de către beneficiar.

5) Durata de implementare a proiectului

Durata de implementare a activităților proiectului (perioada cuprinsă între data semnării contractului de finanțare și data finalizării ultimei activități prevăzute în cadrul proiectului)

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică (care nu intră sub incidența ajutorului de stat) SOLICITANT A	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat) SOLICITANT B
nu depășește data de de 31.07.2015	

⁵⁸ Conform L 500/2002 privind finanțele publice, fondurile publice reprezintă sumele alocate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului, bugetele instituțiilor publice autonome, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice; bugetul fondurilor externe nerambursabile)
 Conform Legii 273/2006 privind finanțele publice locale, fonduri publice locale reprezintă sumele prevăzute la art. 1 alin (2) din lege precum și cele gestionate în afara bugetului local.

6) Zona țintă de localizare a proiectului (pentru solicitanți de tip A și B)

Proiectele se pot implementa în:

- localități din mediul urban,
- localități din mediul rural în care sunt implementate proiecte cu o valoare mai mare de 6.400.000 lei,
- stațiuni turistice⁵⁹ balneare⁶⁰, climatice și balneo-climatice⁶⁰ (indiferent dacă sunt localizate în mediul rural sau urban).

Atenție! Delimitarea între localitățile aflate în mediul urban și mediul rural este făcută în conformitate cu prevederile Legii nr.2 republicată / 16.02.1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României și a prevederilor Legii nr.351/ 6.07.2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național.

Atenție! Din cererea de finanțare și din certificatul de urbanism trebuie să reiasă cu exactitate dacă localitatea în care se implementează proiectul se află în mediul urban sau mediul rural.

În cazul în care cel puțin una dintre zonele de implementare a proiectului este o localitate din mediul rural, valoarea totală a proiectului va trebui să fie mai mare de 6.400.000 lei

II.2. Criterii de evaluare și selecție

II.2.1. Criterii de evaluare tehnică și financiară

În funcție de specificitatea proiectelor vă rugăm să consultați grilele specifice - anexele 5.1 și 5.2.

5.1 - Grila de evaluare tehnică și financiară pentru proiecte cu activități privind infrastructura de turism de utilitate publică (solicitanți A1, A2, A3)

5.2 - Grila de evaluare tehnică și financiară pentru proiecte cu activități privind infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (solicitanți B1, B2, B3, B4, B5)

Criteriile de selecție⁶¹ vizează următoarele aspecte:

1) Contributia proiectului la realizarea obiectivelor POR

Proiectul va fi evaluat având în vedere următoarele aspecte (subcriterii):

⁵⁹ definite ca stațiuni turistice conform Anexei 5 din Hotărârea de Guvern nr.852/2008

⁶⁰ în conformitate cu Ordonanța Nr. 109 din 31 august 2000, privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice și asistența medicală balneară și de recuperare, prin stațiune balneară se înțelege localitatea sau/și arealul care dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cură și care are o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare; Statutul de stațiune balneară, climatică și balneoclimatică poate fi dovedit și prin avizul eliberat de Ministerul Sănătății Publice, Institutul Național de Recuperare Medicină Fizică și Balneoclimatologie.

⁶¹ Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt aprobate de către Comitetul de Monitorizare POR (16 august 2007) și sunt detaliate în Anexa 5

Ghidul Solicitantului

- Măsura în care proiectul contribuie la îmbunătățirea și diversificarea serviciilor turistice prin creșterea numărului de turiști la nivelul localității (pe o perioadă de 5 ani de la finalizarea investiției)(5.1, 5.2)
- Integrarea strategică și valoarea adăugată a proiectului (5.1, 5.2)
- Măsura în care se realizează o valorificare a resurselor naturale în scop turistic (5.1 și 5.2)
- Localizarea proiectelor (5.1, 5.2)
- Importanța proiectului pentru regiune (5.1, 5.2)

2) Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului

- Capacitatea solicitantului de a monitoriza implementarea proiectului (5.1, 5.2)
- Gradul de pregătire / maturitate a proiectului (5.1, 5.2)
- Metodologia de implementare a proiectului (5.1, 5.2)
- Coerența documentației tehnico-economice – secțiunea tehnică (5.1, 5.2)
- Coerența documentației tehnico-economice – secțiunea economică (5.1, 5.2)
- Relevanța soluției tehnice (5.1, 5.2)
- Strategia de marketing folosită în cazul valorificării infrastructurilor de turism de utilitate publică (5.1)
- Strategia de marketing folosită în cazul valorificării infrastructurilor de turism de utilitate publică/privată (5.2)
- Proiectul necesită cofinanțare din fonduri nerambursabile (5.1, 5.2)
- Bugetul proiectului (5.1, 5.2)
- Egalitatea de șanse și nediscriminarea (5.1, 5.2)
- Dezvoltarea durabilă și eficiența energetică (5.1, 5.2)
- Sustenabilitatea proiectului după încetarea finanțării nerambursabile (5.1, 5.2)
- Sustenabilitatea financiară a investiției (perioada de execuție a investiției și perioada operațională)
- Crearea de noi locuri de muncă permanente în raport cu ajutorul financiar solicitat (5.1, 5.2)

II.3. Completarea și depunerea cererii de finanțare

II.3.1. Completarea cererii de finanțare

Formatul standard al acesteia este prezentat în Anexa 1 al acestui ghid și este disponibil, în mod gratuit, în format electronic la adresa <http://www.inforegio.ro>

Atenție! Cererea de finanțare trebuie însoțită de anexele menționate în acest ghid. Anexele la Cererea de finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Ghidul Solicitantului

Completarea cererii de finanțare inclusiv a anexelor (modele standard și recomandate, prevăzute prin prezentul Ghid), se va face conform instrucțiunilor de completare și va urmări, acolo unde cazul, întocmai formatul standard. Modificarea modelelor standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc) conduce la respingerea cererii de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

La cererea de finanțare pot fi anexate și alte documente decât cele solicitate prin prezentul Ghid dacă solicitantul le consideră utile pentru justificarea și argumentarea proiectului propus spre finanțare.

Pe lângă instrucțiunile și recomandările cuprinse în secțiunile de mai jos, formularul standard al Cererii de finanțare cuprinde informații suplimentare cu privire la completarea și elaborarea documentelor.

Se recomandă citirea cu atenție a tuturor informațiilor furnizate în prezentul Ghid precum și a instrucțiunilor marcate cu litere italice, între paranteze, din cererea de finanțare!

Cererile de finanțare trebuie să fie **tehoredactate**. Nu sunt acceptate cereri de finanțare completate de mână.

Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde, în mod obligatoriu, un opis (*Modelul standard D* la Formularul Cererii de finanțare). Pagina opis va fi pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare (vezi indicațiile privind completarea opisului din formularul Cererii de finanțare).

După completarea Cererii de finanțare într-un exemplar, aceasta se numerează de la pagina „0” (pagina opis) la pagina „n” (unde pagina „n” va reprezenta pagina conținând pct. 5 din formularul standard al Cererii de finanțare, respectiv certificarea cererii), în colțul din dreapta jos al paginii.

Completarea Cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni procesul de evaluare a acesteia!

În acest sens, furnizați informații necesare, relevante, precizând modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Cererea de finanțare se leagă (recomandat a se îndosaria în biblioraft/ bibliorafturi, numerotate volumul I, volumul II, etc.), paginează și opisează, cu toate paginile numerotate, în ordine crescătoare, de la 0 la n, în partea de jos pe centrul fiecărei pagini (n este numărul total al paginilor din dosarul complet inclusiv documentele anexate). Opisul este pagina 0 a Cererii de finanțare.

Fiecare pagina a Cererii de finanțare se ștampilează și se semnează de către reprezentantul legal al Solicitantului sau de către persoana împuternicită în acest sens de acesta.

Numerotarea paginilor va continua de la „n+1” pentru anexele atașate cererii de finanțare. Numerotarea paginilor se va face cu pixul sau cu cerneală indelebilă. **ACEST EXEMPLAR DIN CEREREA DE FINANȚARE, semnat și ștampilat conform cerințelor, REPREZINTĂ ORIGINALUL CERERII DE FINANȚARE.**

SOLICITANTUL VA REALIZA 3 (TREI) FOTOCOPII SIMPLE ALE DOSARULUI ORIGINAL AL CERERII DE FINANȚARE. DOSARUL ORIGINAL ȘI CELE TREI FOTOCOPII SIMPLE ALE ACESTUIA SE DEPUN ÎMPREUNĂ LA ORGANISMUL INTEREDIAR.

Formularul Cererii de finanțare trebuie să fie însoțit de următoarele **anexe**:

1) Actul de împuternicire, în original (solicitanți A, B)

În cazul în care Cererea de finanțare nu este semnată de reprezentantul legal al solicitantului, ci de o persoană împuternicită în acest sens.

În cazul Unităților Administrative - Teritoriale (autorități ale administrației publice locale), actul de împuternicire reprezintă orice document administrativ emis de reprezentantul legal în acest sens, cu respectarea prevederilor legale (exemple orientative: ordin, decizie, dispoziție, hotărâre, etc).

În cazul Intreprinderilor Mici (inclusiv microîntreprinderi) și Mijlocii (solicitanți B4) actul de împuternicire este reprezentat de o declarație autenticată notarial a reprezentantului legal.

2) Documentele statutare ale solicitantului și partenerilor, dacă este cazul⁶²

- **Pentru întreprinderi mici (inclusiv microîntreprinderi) și mijlocii (B4): Actul constitutiv** (consolidat, împreună cu toate modificările dacă este cazul), **certificatul de înregistrare emis de Oficiul Registrului Comerțului** de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul. Aceste documente vor fi anexate în copie⁶³. **Certificatul constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului** de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, în original, emis cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii cererii de finanțare.
- **Pentru ONG, membru al unui acord de parteneriat (B5.2): Actul constitutiv, Statutul** (consolidate, împreună cu toate modificările dacă este cazul), dovada dobândirii personalității juridice a asociației - **certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor**, conform Legii nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare și certificatul de înregistrare fiscală. Aceste documente vor fi anexate în copie⁶³.
- **Pentru asociația de dezvoltare intercomunitară (A3, B3): Actul constitutiv, Statutul asociației și Dovada dobândirii personalității juridice a asociației - certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor respectiv hotărârea judecătorească privind constituirea asociației de dezvoltare intercomunitară, definită conform Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare . Documentele statutare ale solicitantului vor fi anexate în copie**. Aceste documente vor fi anexate în copie⁶³.
- **Pentru toate tipurile de parteneriate (A2, B2, B5): acord de parteneriat, în original (Modelul F la cererea de finanțare)**

Atenție! Acordul de parteneriat trebuie să conțină obligatoriu următoarele elemente:

- Denumirea și adresa exactă a fiecărui partener;
- Desemnarea liderului de proiect din cadrul partenerilor;

⁶²Pentru unitatea administrativ – teritorială (autoritate a administrației publice locale) nu este necesar a fi prezentate documentele statutare.

⁶³Copiile trebuie să fie ștampilate de Solicitant (reprezentantul legal al Solicitantului) cu mențiunea „Conform cu originalul” și semnate de către acesta sau de către persoana împuternicită

Ghidul Solicitantului

- *Numele și funcția reprezentanților/ imputerniciților legali ai fiecărui partener, inclusiv a liderului de proiect, semnături ai acordului de parteneriat;*
- *Obiectivul Acordului de parteneriat;*
- *Perioada de valabilitate a acordului de parteneriat*
- *Drepturile și obligațiile liderului și ale partenerilor*
- *Prezentarea detaliată a rolului fiecărui partener în implementarea proiectului, inclusiv rolul și responsabilitățile liderului de proiect;*
- *Prezentarea modului în care liderul de proiect și fiecare partener asigură întreținerea infrastructurii construite/modernizate/extinse/reabilitate pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare /dare în exploatare și modul în care asigură exploatarea în această perioadă.*
- *Prezentarea modului de împărțire a bunurilor rămase după încetarea finanțării (dacă este cazul).*

Atentie! Lipsa Acordului de parteneriat ca anexa la Cererea de finanțare conduce automat la respingerea cererii de finanțare.

3) Cele mai recente situații financiare ale solicitantului (și ale partenerilor, unde este cazul) depuse la Administrația finanțelor publice, în copie⁶³,

Pentru Unitățile administrativ teritoriale (autorități ale administrației publice locale), parteneriate între unități administrativ teritoriale (autorități ale administrației publice locale), unități administrativ - teritoriale (autorități ale administrației publice locale) în parteneriat cu ONG

- Bilanțul contabil depus la Administrația financiară, aferent întregului an fiscal precedent datei la care se depune cererea de finanțare, inclusiv contul de rezultat patrimonial și contul de execuție bugetară (A1, A2, B1, B2, B5.1)
- Bugetul alocat pentru anul corespunzător depunerii cererii de finanțare și Hotărârea Consiliului Local al comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor, județelor și al Consiliului General al Municipiului București de aprobare a bugetului⁶⁴ (B1)

Pentru IMM-uri (B4)

- Ultimul bilanț contabil depus la Administrația financiară, aferent întregului an fiscal precedent datei la care se depune cererea de finanțare, inclusiv contul de profit și pierdere.

Pentru Asociații de Dezvoltare Intercomunitară și pentru ONG-uri aflate într-un contract de parteneriat (A3, B3, B5.2)

- Prezentarea situațiilor financiare aferente întregului an fiscal precedent datei la care se depune cererea de finanțare (bilanțul contabil depus la Administrația financiară⁶⁵, contul rezultatului exercițiului, politici contabile și note explicative), în conformitate cu prevederile legale în vigoare^{66,67}.

---

⁶⁴ Conform Legii nr.273/ 29 iunie 2006 privind finanțele publice locale

⁶⁵ Nu se aplică pentru Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară care nu au vechime suficientă în vederea deținerii unui bilanț contabil

⁶⁶ Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 1969/9.11.2007 pentru aprobarea reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial (MO nr. 846/10.12.2007)

4) Declarația de eligibilitate, în original

Declarația de eligibilitate se va completa, ștampila, semna și data de către reprezentantul legal al solicitantului de finanțare și de către reprezentantul legal al fiecărui partener, în cazul parteneriatelor.

Declarația de eligibilitate se va completa în funcție de tipul proiectului, utilizând unul dintre formatele prezentate în **Modelul A atașat la prezentul Ghid**, astfel:

- Declarație de eligibilitate (A), completată de reprezentantul legal al solicitantului în cazul proiectelor de infrastructură de turism de utilitate publică;
- Declarație de eligibilitate (B), completată de reprezentantul legal al fiecărui partener, în cazul proiectelor de infrastructură de turism de utilitate publică;
- Declarație de eligibilitate (C), completată de reprezentantul legal al solicitantului în cazul proiectelor de infrastructură de turism de utilitate publică/ privată;
- Declarație de eligibilitate (D), completată de reprezentantul legal al fiecărui partener, în cazul proiectelor de infrastructură de turism de utilitate publică/ privată.

Atenție În cazul parteneriatelor se va completa câte o Declarație de eligibilitate atât de către lider cât și de către fiecare partener, conform Modelului A la Formularul Cererii de finanțare - Declarație de eligibilitate

5) Declarație de angajament în original, ștampilată, semnată și datată de către solicitant / fiecare membru ADI / lider și fiecare dintre parteneri (în cazul parteneriatelor) (întocmită în conformitate cu modelul B la Formularul Cererii de finanțare), prin care acesta se obligă:

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică SOLICITANT A	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat SOLICITANT B
Să furnizeze contribuția proprie ce îi revine din costurile eligibile aferente proiectului	
Să finanțeze toate costurile neeligibile, inclusiv costurile conexe proiectului	
Să asigure resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale	

⁶⁷ În cazul asociației de dezvoltare intercomunitară nou înființate se va atașa cel mai recent bilanț, contul rezultatului exercițiului, note explicative.

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică SOLICITANT A	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat SOLICITANT B
Să mențină proprietatea infrastructurii construite/ amenajate/ modernizate/ reabilite/ exinse și natura activității pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani cu excepția beneficiarilor care se încadrează în categoria IMM-urilor pentru care durata este de minim 3 ani după finalizare / dare în exploatare și să asigure exploatarea și întreținerea în această perioadă	
Să se asigure ca bunurile achiziționate ca urmare a obținerii finanțării prin Programul Operațional Regional, nu sunt înstrăinate, închiriate, gajate pe o perioadă de 5 ani de la finalizarea proiectului	
Să nu desfășoare activități economice în scopul obținerii de venituri din utilizarea obiectivului turistic creat/ amenajat/ modernizat/ reabilitat și a facilităților construite - după caz, în afara activităților pentru care a fost finanțat proiectul, prin acordarea dreptului de utilizare a acestora către terțe părți	
Să respecte, pe durata pregătirii proiectului și a implementării acestuia, prevederile legislației naționale în domeniul egalității de șanse, nediscriminării, protecției mediului, eficienței energetice, achizițiilor publice și ajutorului de stat	
Să mențină / să includă în circuitul public obiectivul turistic/ infrastructura de agrement, în urma implementării proiectului, pe o perioadă de minim 5 ani de la finalizarea implementării proiectului cu excepția beneficiarilor care se încadrează în categoria IMM-urilor pentru care durata este de minim 3 (trei) ani după finalizare.	

Atenție În cazul parteneriatelor se va completa câte o Declarație de angajament atât de către lider cât și de către fiecare partener.

In cazul ADI, se va completa cate o declaratie de angajament de catre fiecare membru

6) Declarație privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la aliniatul h, articolul 10 din Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuinței nr.261/ 3.03.2008 privind aprobarea schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului operațional regional 2007 - 2013 modificat și completat prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 750/23.09.2009, șampilată, datată și semnată, conform modelului G, anexat la Cererea de finanțare, în original **(B4)**

7) Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii, șampilată, datată și semnată, conform Modelului H/ Legea 346/2004 care se va anexa la Cererea de finanțare, în original **(B4)**

8) Documentele care atestă faptul că terenul și clădirea pe care se face investiția este în proprietatea sau în concesiunea solicitantului de tip IMM sau ONG, pe o perioadă 3 (trei) ani de la încheierea operațiunii, în conformitate cu prevederile art. 57, paragraful 1 din

---

Ghidul Solicitantului

Regulamentul Consiliului Nr.1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, sau documentele care atestă faptul că terenul și clădirea pe care se face investiția este în proprietatea/ administrarea sau în concesiunea solicitantului de tip unitate administrativ teritorială (autoritate a administrației publice locale) pe o perioadă de 5 (cinci) ani de la încheierea operațiunii, în conformitate cu prevederile art. 57, paragraful 1 din Regulamentul Consiliului Nr.1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, în copie⁶³

În funcție de forma de constituire a solicitantului:

<p>Unitate administrativ - teritorială (autoritate a administrației publice locale) (atât individual cât și ca membru al unui acord de parteneriat cu altă unitate administrativ - teritorială sau ONG) (A1, B1, A2, B2, B5.1)</p>	<p>Asociație de Dezvoltare Intercomunitară (A3, B3)</p>	<p>Întreprindere mică și mijlocie sau Organizație non guvernamentală (în calitate de membru al unui acord de parteneriat cu o unitate administrativ - teritorială (autoritate a administrației publice locale) (B4, B5.2)</p>
---	--	--

Ghidul Solicitantului

<p>Hotărârea Guvernului publicată în Monitorul Oficial privind proprietatea publică asupra clădirii și terenului⁶⁸</p> <p>sau</p> <p>Alte documente legale⁶⁹, pentru cazuri particulare</p> <p>sau</p> <p>Documente cadastrale și înregistrarea terenurilor în registre (extras de carte funciară, inclusiv intabulare)⁷⁰, dacă este cazul</p> <p>sau</p> <p>documentele care atestă faptul că terenul și clădirea se află în concesiune pe o perioadă de minim 5 (cinci) ani de la încheierea operațiunii, în conformitate cu prevederile art. 57, paragraful 1 din Regulamentul Consiliului Nr. 1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune</p> <p>și</p> <p>Declarația proprietarului, autentificată, prin care își exprimă acordul ca Solicitantul/ partenerul să realizeze investiții asupra clădirii și terenului, dacă acest drept nu este acordat în mod expres prin contractul de concesiune (în original)</p>	<p>Hotărârea Guvernului publicată în Monitorul Oficial privind proprietatea publică asupra clădirii și terenului⁶⁸</p> <p>sau</p> <p>Alte documente legale⁶⁹, pentru cazuri particulare</p> <p>sau</p> <p>Documente cadastrale și înregistrarea terenurilor în registre (extras de carte funciară, inclusiv intabulare)⁷⁰</p> <p>și</p> <p>Hotărârea de consiliu conform căreia asociația de dezvoltare intercomunitară are dreptul de a realiza investiții asupra clădirii și terenului</p> <p>sau</p> <p>Documentele care atestă faptul că terenul și clădirea se află în concesiune pe o durată în conformitate cu prevederile art. 57, paragraful 1 din Regulamentul Consiliului Nr. 1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune</p>	<p>Act de proprietate asupra clădirii și terenului aferent</p> <p>și</p> <p>Documente cadastrale și înregistrarea terenurilor în registre (extras de carte funciară)⁷⁰</p> <p>sau</p> <p>Documentele care atestă faptul că terenul și clădirea se află în concesiune pe o durată în conformitate cu prevederile art. 57, paragraful 1 din Regulamentul Consiliului Nr. 1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune</p> <p>și</p> <p>Declarația proprietarului, autentificată, prin care își exprimă acordul ca Solicitantul/ partenerul să realizeze investiții asupra clădirii și terenului, dacă acest drept nu este acordat în mod expres prin contractul de concesiune (în original)</p>
--	---	---

9) Documentația tehnico-economică, aprobarea și avizele asupra documentației emise de către autoritățile abilitate, sau de către beneficiar - după caz, în copie⁶³ (A,B)

În conformitate cu prevederile HG nr. 28/09.01.2008 pentru aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și

⁶⁸ Conform prevederilor Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia cu completările și modificările ulterioare

⁶⁹ Legi, Ordonanțe, Hotărâri de Guvern, Ordine ale Miniștrilor, Hotărâri ale Consiliilor Locale sau Județene, etc, publicate în Monitorul Oficial

⁷⁰ Documentele pot fi depuse în original sau în copie

Ghidul Solicitantului

metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, cu modificările și completările ulterioare,

- **proiectarea lucrărilor de construcții pentru obiective de investiții noi, inclusiv extinderi, se elaborează în următoarele faze:**
  - Studiu de fezabilitate
  - Proiect tehnic
  - Detalii de execuție
- **proiectarea lucrărilor de construcții pentru intervenții la construcții existente, inclusiv instalațiile aferente, se elaborează în următoarele faze:**
  - Expertiză tehnică, și după caz, audit energetic
  - Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții
  - Proiect tehnic
  - Detalii de execuție.

Aceste prevederi nu se aplică în cazul:

- Obiectivelor de investiții/ lucrărilor de intervenții aflate în curs de execuție la data intrării în vigoare a hotărârii;
- Obiectivelor de investiții/ lucrărilor de intervenții pentru ale căror documentații tehnico-economice au fost demarate procedurile de achiziție publică, în condițiile legii sau ale căror documentații tehnico-economice au fost finalizate și aprobate de ordonatorul de credite, în conformitate cu legislația specifică.

Atenție Devizul general întocmit la faza de proiectare a documentației tehnico-economice se actualizează prin grija beneficiarului, ori de câte ori este necesar, dar de regulă în următoarele situații:

- la data supunerii spre aprobare a documentației tehnico-economice
- la data solicitării autorizației de construire
- la data organizării procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică pentru execuția de lucrări
- după încheierea contractelor de achiziție, rezultând valoarea de finanțare a obiectivului de investiție/ lucrărilor de intervenții
- la data întocmirii sau modificării de către ordonatorul principal de credite potrivit legii a listei obiectivelor de investiții anexă la bugetul de stat sau la bugetul local atât pentru obiective de investiții noi cât și în continuare.

La cererea de finanțare se vor anexa:

- Studiul de fezabilitate conform **Modelului C1 - Partea I**, în cazurile exceptate de la aplicarea prevederilor HG nr. 28/09.01.2008 pentru aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;

sau

- Documentația tehnico-economică conform prevederilor HG nr. 28/09.01.2008 cu modificările și completările ulterioare, după intrarea în vigoare a acestui act normativ.

Atenție: Documentația tehnico - economică nu trebuie să fi fost elaborată / revizuită / reactualizată cu mai mult de 24 luni înainte de data depunerii Cererii de finanțare.

În cazul documentațiilor tehnico-economice elaborate cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare, respectiv între 13 și 24 de luni înainte de data depunerii cererii de finanțare, solicitantul de finanțare va prezenta un deviz general actualizat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Documentația tehnico-economică trebuie însoțită de hotărârea organelor de conducere legal constituite și abilitate ale solicitantului⁷¹ de aprobare a acesteia.

Atenție: In cererea de finanțare, la pct 3.4.1 se va menționa data lansării procedurii de achiziție pentru elaborarea documentației tehnico-economice, data elaborării, data actualizării (daca este cazul).

și

- **Devizul general este actualizat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare în cazul documentațiilor tehnico-economice elaborate cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare, respectiv pentru documentațiile tehnico-economice elaborate între 13 și 24 de luni înainte de data depunerii cererii de finanțare. Devizul general va prezenta data actualizării, semnatura și ștampila elaboratorului documentației tehnico-economice.**

AMPOR a solicitat ca obligatoriu a fi prezentate împreună cu cererea de finanțare, studiul de fezabilitate/documentația de avizare a lucrărilor de intervenții. Având în vedere faptul că aceste documentatii tehnico-economice nu preiau toate elementele documentațiilor de fundamentare (studii de teren, expertize tehnice, s.a.), în etapa de evaluare tehnică și financiară poate fi necesară prezentarea acestora.

Evaluatorii independenți pot formula solicitări de clarificare în acest sens. Solicitantul de finanțare trebuie să prezinte documentele/ studiile/ analizele solicitate. Dacă solicitantul de finanțare nu prezintă aceste documente în termenul menționat în scrisoarea de clarificări, proiectul va fi analizat pe baza informațiilor disponibile.

Solicitanții de finanțare trebuie să fie conștienți de faptul că documentatiile tehnico-economice care nu au la baza studiile/expertizele solicitate de legislatia in vigoare pot fi respinse prin punctarea cu 0 puncte la subcriteriile

⁷¹Hotărârea Consiliului local / Consiliului Județean / Consiliilor Locale ale sectoarelor Municipiului București / Consiliului General al Municipiului București /Adunării Generale a Acționarilor/Consiliului de Administrație/ Administratorului unic/ Consiliului Director/ Adunării Generale a Asociațiilor

privind coerența documentației, soluția tehnică, metodologia de implementare a proiectului.

10) Analiza cost beneficiu (dacă nu este inclusă în documentația tehnico-economică), (solicitant A, B) elaborată pe baza *instrucțiunilor prezentate în Anexa nr. 2 la prezentul Ghid*, instrucțiuni care au la bază Documentul de lucru 4 al Comisiei Europene, Direcția Generală Politică Regională - îndrumar pentru elaborarea analizei cost beneficiu pentru proiectele ce urmează a fi co-finanțate din FEDR sau Fondul de Coeziune în perioada de programare 2007-2013.

Solicitantul de finanțare se va asigura că analiza cost-beneficiu include calculul indicatorilor de performanță ai proiectului (RIRF și RIRE).

Atenție: La cererea de finanțare se va anexa inclusiv calculul asistenței nerambursabile pentru proiectele generatoare de venit, conform prevederilor art. 55 din Regulamentul Consiliului Nr.1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul proiectelor generatoare de venit, calculul asistenței nerambursabile se va realiza conform Anexei 11 Modul de calcul al asistenței nerambursabile în cazul proiectelor generatoare de venit, din prezentul Ghid. Se va acorda atenție și modului de întocmire a punctului 4.2 Surse de finanțare din cadrul Cererii de finanțare.

11) Certificatul de urbanism, în copie⁷²⁶³, (solicitant A, B), eliberat în vederea obținerii autorizației de construire

Certificatul de urbanism este actul de informare prin care autoritățile emitente fac cunoscute solicitantului elementele privind regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și construcțiilor existente la data solicitării, stabilesc cerințele urbanistice care urmează să fie îndeplinite prin documentația tehnică - D.T. în funcție de specificul amplasamentului, lista cuprinzând avizele și acordurile necesare în vederea autorizării executării lucrărilor de construcții, inclusiv obligația de a contacta autoritatea competentă pentru protecția mediului, cu privire la evaluarea inițială a investiției și stabilirea necesității evaluării efectelor acesteia asupra mediului în vederea obținerii actului administrativ al autorității competente pentru protecția mediului.

Certificatul de urbanism se eliberează, după caz de către: președinții consiliilor județene, de primarul general al municipiului București, de primarii municipiilor, sectoarelor municipiului București, ai orașelor și comunelor (art. 4 din Legea 50/1991 republicată cu modificările și completările ulterioare).

Certificatul de urbanism se eliberează în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii. În cererea pentru eliberarea certificatului de urbanism, solicitantul trebuie să precizeze elementele de identificare ale imobilului pentru care se solicită certificatul și să menționeze, în mod obligatoriu, scopul emiterii acestui certificat.

Pentru emiterea certificatului de urbanism solicitantul - orice persoană fizică sau juridică interesată - trebuie să depună la emitent documentația prevăzută la art. 15 alin. (1) din Ordinul ministrului

⁷² Secțiune elaborată pe baza Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții cu modificările și completările ulterioare, republicată și a Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1430/ 2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991

Ghidul Solicitantului

transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1430/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții⁷³ în zonele asupra cărora s-a instituit, potrivit legii, un anumit regim de protecție prevăzut în planurile de amenajare a teritoriului și în documentațiile de urbanism aprobate, cum ar fi zonele naturale protejate⁷⁴, stabilite potrivit legii, sau zonele unde s-a instituit un alt tip de restricție, solicitantul va trebui să obțină avizul organismelor competente (Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, etc).

ATENȚIE:

- **Certificatul de urbanism anexat la dosarul cererii de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire** (acesta fiind scopul specificat în certificatul de urbanism)

Certificatul de Urbanism trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare, în caz contrar cererea de finanțare fiind respinsă ca neconformă administrativ. Singura excepție acceptată de la această regulă este reprezentată de anexarea, la dosarul cererii de finanțare a unui document care, din punct de vedere cronologic și/sau din punct de vedere al conținutului este posterior și înglobează documentul solicitat. Astfel, în această situație, criteriul de conformitate administrativă privind prezentarea certificatului de urbanism valabil ar putea fi considerat îndeplinit dacă, în absența certificatului sau în cazul în care acesta nu mai este valabil, la dosarul cererii de finanțare este anexată autorizația de construire, valabilă la data depunerii cererii de finanțare.

12) Actul administrativ al autorității competente pentru protecția mediului, în copie (solicitant A, B).

Acesta poate fi:

- 12.1 **Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului** - pentru acele proiecte pentru care certificatul de urbanism a fost solicitat și obținut înainte de intrarea în vigoare a prevederilor Ordinului ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 119/2009 de modificare și completare a Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr.1430/2005, respectiv 27 martie 2009.

Fișa tehnică, anexată la certificatul de urbanism, se completează de către proiectant, pe proprie răspundere cu datele și elementele tehnice rezultate din proiect, în conformitate cu cerințele avizatorului.

În funcție de impactul asupra mediului al proiectului supus autorizării, autoritatea publică pentru protecția mediului stabilește procedura care va fi urmată:

- a. **Clasarea proiectului ca având impact nesemnificativ asupra mediului și aplicarea pe fișa tehnică a ștampilei de tip A, cu inscripția: „Se supune CAU⁷⁵. Nu face obiectul procedurii de mediu”.**

⁷³ Conform Legii nr.50 din 29 iulie 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare

⁷⁴ potrivit legii nr.5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate

⁷⁵ CAU – Comisia pentru Acord Unic

Ghidul Solicitantului

Fișa tehnică pe care s-a aplicat ștampila de tip A se transmite solicitantului în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii solicitării.

- b. **Aplicarea unei proceduri simplificate de avizare pentru proiectele sau activitățile cu impact redus asupra mediului și aplicarea pe fișa tehnică a ștampilei de tip B, cu inscripția: „Se supune CAU⁷⁵. Face obiectul procedurii de mediu fără acord de mediu”.**

Fișa tehnică privind protecția mediului pentru emiterea acordului unic se depune, împreună cu toate documentele prevăzute în legislația privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, la Ghișeul unic, urmând a fi avizată de autoritatea competentă pentru protecția mediului în cadrul ședinței Comisiei de Acord Unic.

Vizarea fișei tehnice se realizează în termen de 20 de zile lucrătoare.

Avizarea fișei tehnice se va face cu impunerea obligativității solicitării și obținerii **autorizației de mediu** la punerea în funcțiune a investiției aferente activităților cu impact redus asupra mediului.

- c. **Aplicarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în vederea emiterii acordului/ acordului integrat de mediu și aplicarea pe fișa tehnică a ștampilei de tip B, cu inscripția: „Se supune CAU⁷⁵. Face obiectul procedurii de mediu cu acord/ acord integrat de mediu”**

12.2 Decizia etapei de încadrare, emisă de către autoritățile competente pentru protecția mediului - pentru acele proiecte pentru care certificatul de urbanism a fost solicitat și obținut ulterior intrării în vigoare a prevederilor Ordinului ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr.119/2009 de modificare și completare a Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr.1430/2005, respectiv 27 martie 2009.

Pentru procedura de urmat, de către solicitantul de finanțare, în această situație, vă rugăm consultați prevederile următoarelor acte normative:

- HG nr. 1213/2006 *privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private*, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! Începând cu data de 11 septembrie 2009 a intrat în vigoare HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, care abrogă HG nr.1 213/2006!

- Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr.860/2002 *pentru aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emiterie a acordului de mediu*, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr.863/2002 *privind aprobarea Ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului.*

Pentru acele proiecte pentru care fac obiectul procedurii de mediu, cu acord de mediu (respectiv situația în care autoritățile competente pentru protecția mediului decide că proiectul respectiv se supune / face obiectul procedurii de mediu cu acord de mediu), studiul de impact asupra mediului va fi anexat în mod obligatoriu la Cererea de finanțare. Absența acestui document din dosarul cererii de finanțare va atrage în mod automat respingerea cererii ca neconformă administrativ. Excepția de la această regulă este reprezentată de anexarea, la dosarul cererii de finanțare a unui document care, din punct de vedere cronologic și/sau din punct de vedere al conținutului este posterior și înglobează documentul solicitat prin ghidul solicitantului. În

---

Ghidul Solicitantului

cazul de mai sus, criteriul de conformitate administrativă privind prezentarea studiului de evaluare a impactului asupra mediului ar putea fi considerat îndeplinit dacă, în absența studiului, la dosarul cererii de finanțare ar fi anexat acordul/acordul integrat de mediu.

Înainte de punerea în funcțiune a investițiilor aferente activităților cu impact semnificativ asupra mediului pentru care s-a obținut acord de mediu/ acord integrat de mediu, titularii sunt obligați să depună solicitarea și să obțină autorizația de mediu/ autorizația integrată de mediu.

A se consulta în acest sens Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 privind aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu.

13) Dovada capacității de a asigura contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile și de finanțare a cheltuielilor neeligibile ale proiectului, în copie⁶³

Pentru unități administrativ-teritoriale⁷⁶ (autorități ale administrației publice locale)⁷⁷ A1, A2, B1, B2, B5.1

- Hotărârea Consiliului Local / Consiliului Județean / Consiliile Locale ale sectoarelor Municipiului București / Consiliului General al Municipiului București de aprobare a proiectului, a cheltuielilor legate de proiect (contribuției proprii a solicitantului necesare pentru implementarea proiectului, cheltuielile neeligibile și resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale) și a acordului de parteneriat (unde este cazul)

Pentru IMM-uri (B4)

- Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor/ Consiliul de Administrație/ Administratorului unic/ Consiliul Director/ de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect (contribuția proprie a solicitantului necesară pentru implementarea proiectului, cheltuielile neeligibile și resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale).

Pentru Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (A3, B3)

- Hotărârea Consiliului de Administrație de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect (contribuția proprie a solicitantului necesară pentru implementarea proiectului, cheltuielile neeligibile și resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale).
- Hotărârile Consiliilor Locale / Județene componente, respectiv a Consiliului Local al sectorului / Consiliului General al Municipiului București de aprobare a activităților cu care va fi implicată unitatea administrativ - teritorială / sectorul Municipiului București respectiv în managementul și implicarea proiectului și a participării cu o cota parte la constituirea contribuției proprii a solicitantului și a cheltuielilor unității administrativ - teritoriale / sectorului Municipiului București, care să însumeze totalul contribuției proprii a solicitantului necesare pentru implementarea proiectului, cheltuielile neeligibile și resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale

Pentru ONG-uri (membre al unui acord de parteneriat cu administrații publice locale) (B5 .2)

⁷⁶ individual, aflate în parteneriat cu alte unități administrativ - teritoriale, aflate în parteneriat cu ONG

⁷⁷ În cazul parteneriatelor dintre unitățile administrativ - teritoriale se vor prezenta hotărârile menționate atât pentru lider, cât și pentru fiecare partener

Ghidul Solicitantului

- Hotărârea Adunării Generale a Asociațiilor/ Consiliului Director de aprobare a proiectului, a cheltuielilor legate de proiect (contribuția proprie a solicitantului necesară pentru implementarea proiectului, cheltuielile neeligibile și resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale) și a acordului de parteneriat.

Atenție În hotărârea CL/CJ trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului (contribuția la cheltuielile eligibile, cheltuielile neeligibile și cheltuielile conexe⁷⁸).

14) CV-uri și/sau Fișele de post, în copie⁶³ (A, B)

aferente echipei de proiect. A se vedea cerințele și precizările de la capitolul II.1.1. punctul 4)

15) Planul de afaceri / Planul de marketing, în original

(întocmit conform recomandărilor din Anexa 3 la formularul cererii de finanțare)

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică SOLICITANT A	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat SOLICITANT B
Plan de marketing	Plan de afaceri

16) Alte anexe, în copie⁶³

- În cazul cererilor de finanțare la care solicitantul de finanțare este un parteneriat încheiat între o unitate administrativ-teritorială (autoritate a administrației publice locale) și o organizație neguvernamentală, se va prezenta **documentația privind selecția transparentă a organizației neguvernamentale ca partener în proiect.**
- Pentru solicitanții (A,B) al căror proiecte se implementează în stațiuni turistice balneare, climatice și balneoclimatice:
  - Avizul eliberat de Ministerul Sănătății, Institutul Național de Recuperare Medicină Fizică și Balneoclimatologie
- Solicitantul precum și partenerii acestuia, găsiți vinovați, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, de încălcarea unuia sau mai multor contracte finanțate din fonduri publice comunitare și/sau naționale din cauza nerespectării obligațiilor contractuale sau au recunoscut debitul stabilit în sarcina lor de către autoritatea contractantă, vor putea să depună proiecte pentru a fi finanțate prin POR, cu condiția achitării acestui debit precum și a penalităților aferente și să facă dovada achitării acestora, precum și a îndeplinirii, la momentul depunerii proiectului, a oricăror măsuri stabilite în sarcina lor de către instanța judecătorească și / sau de către autoritatea contractantă.
- În situația în care solicitantul (și/sau partenerii APL, unde este cazul) a (au) făcut obiectul unui ordin al unei instanțe judecătorești din România, emis până la 1 ianuarie 2007 pentru recuperarea unui ajutor de stat și acest ordin a fost executat (sumele respective au fost

⁷⁸ Vezi definiția cheltuielilor conexe în Glosarul de Termeni

---

Ghidul Solicitantului

plătite), solicitantul va anexa **decizia (deciziile) Consiliului Concurenței privind recuperarea ajutorului, ordinul (ordinele) de recuperare al instanței judecătorești și dovada (dovezile) efectuării plății.**

- În cazul în care solicitantul (și/sau partenerii APL, unde este cazul) a făcut obiectul unei decizii a Comisiei Europene emisă după 1 ianuarie 2007 pentru recuperarea unui ajutor de stat decizie care a fost deja executată (provizoriu sau definitiv), solicitantul va prezenta o copie a **deciziei (deciziilor) Comisiei Europene și dovada (dovezile) efectuării plății.**
- Pentru solicitanții (B1):
  - Numărul de locuitori din unitățile administrativ - teritoriale, se stabilește în conformitate cu prevederile legii nr. 351/ 6.07.2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - secțiunea IV - Rețeaua de localități

Orice alte documente și/ sau studii care pot conduce la justificarea oportunității proiectului care face obiectul cererii de finanțare

II.3.2. Lista de verificare a Cererii de finanțare

ATENȚIE! Cererea de finanțare și anexele-formular, completate conform instrucțiunilor din ghid, precum și celelalte anexe cerute prin prezentul ghid constituie dosarul cererii de finanțare.

Solicitantul de finanțare trebuie să întocmească **un original și 3 copii** ale dosarului cererii de finanțare.

Pașii pe care trebuie să îi parcurgă Solicitantul de finanțare în întocmirea **dosarului original** al Cererii de finanțare sunt:

- Se completează un formular al Cererii de finanțare conform instrucțiunilor din prezentul ghid și a instrucțiunilor din formularul standard; se recomandă ca formularul Cererii de **finanțare să nu fie** tipărit față-verso!
- Se atașează la Cererea de finanțare anexele, în ordinea prevăzută mai jos, în lista de verificare a conformității administrative; se recomandă ca între Cererea de finanțare și anexe precum și între anexe să se introducă o pagină despărțitoare cu titlul anexei respective (**aceasta pagină nu va fi numerotată!**)
  - **ATENȚIE!** Unele anexe la dosarul original al Cererii de finanțare sunt copii ale unor documente care se regăsesc în original numai la sediul beneficiarului (e.g documente referitoare la situațiile financiare ale solicitantului, fișe de post, documente cadastrale etc). Copiile după aceste documente vor fi ștampilate/marcate cu mențiunea "**conform cu originalul**" înainte de a fi puse la dosarul Cererii de finanțare.
- Cererea de finanțare și anexele la aceasta se semnează de către responsabilul legal al solicitantului sau împuternicitul acestuia, pe fiecare pagină (sau se ștampilează cu ștampila purtând semnătura reprezentantului legal, dacă Solicitantul dispune de astfel de facilități), în partea dreaptă, în josul paginii și se ștampilează pe fiecare pagină, lângă semnătură.
  - **ATENȚIE!** Dacă sunt documente elaborate față-verso (e.g Studiu de fezabilitate etc), Solicitantul va numerota în ordine cronologică fiecare filă (față-verso) și va ștampila fiecare filă (față-verso) conform celor de mai sus.
  - În cazul aplicării unei ștampile cu numele reprezentantului legal se va anexa la dosar și un specimen de semnătură al acestuia

Ghidul Solicitantului

- Pagina opis va fi pagina 0 a cererii de finanțare.
- După ce documentele care constituie dosarul cererii de finanțare sunt numerotate și ștampilate se întocmește opisul.
- Documentele care constituie dosarul Cererii de finanțare se leagă (recomandat a se îndosaria în biblioraf/ bibliorafuri, numerotate volumul I, volumul II, etc.) în ordinea prevăzută mai jos, în lista de verificare a conformității administrative.

Înainte de a îndosaria originalul dosarului cererii de finanțare, Solicitantul va multiplica în 3 exemplare documentația. Documentele pot fi copiate fata-verso. Fiecare copie se va lega/îndosaria ca și originalul dosarului cererii de finanțare.

Solicitanții trebuie să verifice dacă dosarul Cererii de finanțare este complet, pe baza Listei de verificare a conformității administrative:

Cererea de finanțare (inclusiv anexele) redactată în 4 exemplare (1 original și 3 copii) marcate corespunzător („original”, ”copie”)	☐
Cererea de finanțare (inclusiv anexele) numerotată, semnată și ștampilată conform instrucțiunilor din Ghidul Solicitantului	☐
Opisul completat conform modelului din Formularul Cererii de Finanțare	☐
Cererea de finanțare datată, ștampilată și semnată în original de reprezentantul legal / persoana împuternicită (secțiunea 5.1 din formularul Cererii de finanțare)	☐
Actul de împuternicire, în original (unde este cazul)	☐
Toate rubricile din cererea de finanțare (inclusiv anexele) sunt completate cu datele și informațiile solicitate și respectă modelul standard	☐
La Cererea de finanțare sunt atașate următoarele anexe:	
Actul de împuternicire, în original	☐
Documente statutare ale solicitantului și partenerilor, în cazul parteneriatelor, în copie	☐
Acordul de parteneriat, în original (în cazul parteneriatului)	☐
Situațiile financiare ale solicitantului/ partenerilor, în copie	☐
Declarația de eligibilitate a solicitantului - și a fiecărui partener, dacă este cazul, în original, semnată de reprezentantul legal, ștampilată și datată, conform modelului standard	☐
Declarația de angajament a solicitantului - și a fiecărui partener, dacă este cazul - în original, semnată, ștampilată și datată, conform modelului standard	☐
Declarație privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la alineatul h, articolul 10 din Ordinul nr.261/ 3.03.2008 privind aprobarea schemei de ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului operațional regional 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare, conform modelului G, anexat la Cererea de finanțare, în original	☐
Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii, conform Anexei nr. 1 din Legea 346/ 2004, Model H, în original	☐

Ghidul Solicitantului

Documente privind dreptul de proprietate/ administrare; contractul de concesiune, însoțit de dreptul de administrare/ acordul proprietarului, după caz, în copie	☐
Documentația tehnico-economică (care să nu fi fost elaborată/ revizuită/ reactualizată cu mai mult de 24 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare, în copie însoțită de Hotărârea organelor de conducere legal constituite și abilitate ale solicitantului de aprobare	☐
Devizul general este actualizat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare în cazul documentațiilor tehnico-economice elaborate cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare, respectiv între 13 și 24 de luni înainte de data depunerii cererii de finanțare. Devizul general va prezenta data actualizării, semnatura și ștampila elaboratorului documentației tehnico-economice.	☐
Analiza cost-beneficiu (daca nu este inclusa in documentatia tehnico - economica), în copie	☐
Planul de afaceri/ Planul de marketing, în original	☐
Calculul asistenței nerambursabile (in cazul proiectelor generatoare de venit)	☐
Certificatul de urbanism eliberat în vederea obținerii autorizației de construire, în copie	☐
Actul administrativ al autorității competente pentru protecția mediului, în copie (sau Fișa tehnică privind condițiile de protecția mediului - unde este cazul, în copie)	☐
Studiul de evaluare a impactului asupra mediului (unde este cazul), în copie	☐
Documente care dovedesc capacitatea financiară a Solicitantului / partenerilor de a implementa proiectul	☐
Documente ce dovedesc capacitatea operațională a Solicitantului/partenerilor: CV-urile și fișele de post aferente pozițiilor care formează echipa de proiect, în copie	☐
Documentația privind selecția transparentă a organizației neguvernamentale partener în proiect, în cazul parteneriatelor între unitate administrativ teritorială (autoritate a administrației publice locale) și organizație neguvernamentală, în copie	☐
Orice alte studii care pot conduce la justificarea oportunității proiectului care face obiectul cererii de finanțare	☐
Avizul eliberat de Ministerul Sănătății, Institutul Național de Recuperare Medicină Fizică și Balneoclimatologie pentru proiecte care se implementează în stațiuni turistice, balneare, climatice și balneoclimatice (daca este cazul)	☐
Dovada achitării debitului precum și a penalităților aferente și a îndeplinirii oricăror măsuri stabilite în sarcina sa de către instanța judecătorească și / sau de către autoritatea contractantă, în cazul solicitantului de finanțare/ partenerilor care în urma unei proceduri de acordare a unei finanțări nerambursabile, din fonduri publice comunitare și/sau naționale, au fost găsiți vinovați, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, de încălcarea contractului din cauza nerespectării obligațiilor contractuale.	☐
Decizia (deciziile) Consiliului Concurenței privind recuperarea ajutorului de stat, ordinul (ordinele) de recuperare al instanței judecătorești și dovada (dovezile) efectuării plății, dacă este cazul	☐
Decizia (deciziile) Comisiei Europene privind recuperarea ajutorului de stat și dovada (dovezile) efectuării plății, dacă este cazul.	☐

Ghidul Solicitantului

Documentele atașate sunt valabile, conform Opis-ului (perioada de valabilitate)	☐
Cererea de finanțare este transmisă într-un colet sigilat	☐
Partea exterioară a coletului sigilat poartă eticheta cu toate detaliile de identificare (axa prioritară, domeniu major de intervenție, organism intermediar, solicitant, titlu proiect, localizare)	☐

II.3.3. Întocmirea bugetului

În completarea Secțiunii 4 „Finanțarea proiectului” din Cererea de finanțare, **solicitantul va ține cont de criteriile de eligibilitate a cheltuielilor și stabilirea contribuției proprii**, detaliate mai jos.

Bugetul cererii de finanțare trebuie să fie realist, corelat cu activitățile propuse prin proiect, fundamentat, elaborat în conformitate cu prevederile ordinului privind cheltuielile eligibile aferent și ale schemei de ajutor de stat, dacă este cazul.

Bugetul proiectului trebuie să fie prezentat în lei, cu două zecimale.

Nu se va modifica formatul standard al bugetului cererii de finanțare (punctele 4.1 și 4.2 din Cererea de finanțare).

Criteriile de eligibilitate a cheltuielilor

O cheltuială poate fi considerată drept cheltuială eligibilă pentru cofinanțare (rambursare în limita stabilită) în cadrul POR, dacă îndeplinește cumulativ următoarele criterii⁷⁹:

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată care intră sub incidența ajutorului de stat
<ul style="list-style-type: none"> este efectiv plătită între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2015 	<ul style="list-style-type: none"> este efectiv plătită de la data intrării în vigoare a schemei de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin sprijinirea investițiilor în turism și până la 31

⁷⁹ Conform Hotărârii de Guvern 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, publicată în Monitorul Oficial nr. 517 din 1 august 2007, cu completările și modificările ulterioare inclusiv a hotărârii nr. 491 din 14/05/2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 385 din 21/05/2008

Ghidul Solicitantului

decembrie 2015	
<ul style="list-style-type: none"> • În cazul cheltuielilor efectuate înainte de data depunerii Cererii de finanțare, nu se vor anexa la formularul Cererii de finanțare facturi, ordine de plată etc., ca dovadă a efectuării respectivelor cheltuieli. Acestea vor face obiectul cererilor de rambursare și se vor transmite după data semnării contractului de finanțare, în condițiile prevăzute în cadrul contractului de finanțare (identificarea cheltuielilor efectuate înainte de data depunerii Cererii de finanțare, se va face la Secțiunea 3.4 „Achiziții publice” din Formularul Cererii de finanțare). 	<ul style="list-style-type: none"> • este însoțită de facturi, <p>în conformitate cu prevederile legislației naționale, sau de alte documente contabile cu valoare probatorie, echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate</p>
<ul style="list-style-type: none"> • este în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, <p>încheiat de către Autoritatea de management, prin Agenția pentru Dezvoltare Regională (în calitate de Organism intermediar)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • este conformă cu prevederile legislației naționale, în special în ceea ce privește: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ajutorul de stat (vezi secțiunea I.6 „ajutor de stat”, de mai sus) ▪ regimul achizițiilor publice, prin respectarea normelor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006⁸⁰ privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare⁸¹.
<ul style="list-style-type: none"> • este menționată în lista cheltuielilor eligibile conform ordinului comun al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr.245 /29.02.2008 și al ministrului economiei și finanțelor nr.1549/16.05.2008 privind aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție 5.2 „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice” în cadrul axei prioritare „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, publicat în Monitorul Oficial nr.415 din 3 iunie 	

Lista cheltuielilor eligibile cuprinde următoarele categorii de cheltuieli:

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat
Cheltuielile efectuate de beneficiar sunt considerate eligibile de la data intrării în vigoare a Contractului de finanțare semnat între beneficiar și Organismul Intermediar, în numele și pentru Autoritatea de Management a Programului Operațional Regional, denumit în continuare contract de finanțare.	
Prin excepție următoarele cheltuieli efectuate de beneficiar sunt eligibile de la data de 1 ianuarie 2007, dacă se încadrează în prevederile art. 6 și 9 din H.G. nr. 759/2007 privind regulile	Prin excepție <u>cheltuielile efectuate pentru achiziția/ exproprierea de teren</u> efectuate de beneficiarii proiectelor sunt eligibile de la data intrării în vigoare a schemei de ajutor de stat

⁸⁰ Publicată în Monitorul Oficial nr. 418 din 15 mai 2006

⁸¹ Până la data de 31.10.2007 O.U.G. nr. 94 din 26 septembrie 2007 publicată în Monitorul oficial nr. 676 din 4 octombrie 2007

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat
<p>de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu completările și modificările ulterioare inclusiv a hotărârii nr. 491 din 14/05/2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 385 din 21/05/2008:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>cheltuieli pentru elaborarea studiului de fezabilitate;</u> - <u>cheltuieli pentru elaborarea studiului de expertiză tehnică și, după caz, audit energetic;</u> - <u>Documentație tehnico-economică: studiu de fezabilitate sau documentație de avizare a lucrărilor de intervenții;</u> - <u>cheltuieli pentru elaborarea studiilor de teren;</u> - <u>cheltuieli pentru elaborarea proiectului tehnic.</u> <p>Procedurile de achiziție derulate pentru efectuarea cheltuielilor de mai sus se derulează în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind achizițiile publice</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>cheltuieli pentru achiziția terenului;</u> - <u>cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații</u> 	<p>sub a cărei incidență intră proiectul, dacă se încadrează în prevederile art. 6 din H.G. nr.759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu completările și modificările ulterioare inclusiv a hotărârii nr. 491 din 14/05/2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 385 din 21/05/2008.</p>
<p>Cheltuielile privind achiziția terenului, amenajarea acestuia și amenajări pentru protecția mediului.</p>	
<p>Cheltuielile efectuate pentru achiziția de terenuri sau expropriere în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului, cu respectarea prevederilor art. 6 din H.G. nr.759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu completările și modificările ulterioare inclusiv a hotărârii nr. 491 din 14/05/2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 385 din 21/05/2008.</p>	
<p>Cheltuieli pentru amenajarea terenului efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demontări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje.</p>	<p>Cheltuieli pentru amenajarea terenului efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demontări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje.</p>
<p>Cheltuieli efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, în cazul amenajărilor pentru protecția mediului</p>	

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat
<p>Cheltuielile eligibile pentru asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului de investiție includ cheltuielile precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, care se execută pe amplasamentul obiectivului de investiție delimitat din punct de vedere juridic, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.</p>	
<p>Cheltuieli legate de proiectare și asistență tehnică, cuprinzând cheltuielile privind studiile de teren, obținerea de avize, acorduri și autorizații, proiectarea și ingineria, consultanța și asistența tehnică, în limita a 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului</p>	
<p>Cheltuieli pentru efectuarea studiilor de teren care cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție.</p>	
<p>Pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații cheltuielile considerate eligibile sunt cheltuielile efectuate pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obținerea/ prelungirea valabilității certificatului de urbanism, obținerea/ prelungirea valabilității autorizației de construire conform legii; - obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie; - întocmirea documentației, obținerea numărului Cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în Cartea funciară; - obținerea acordului de mediu; - obținerea avizului PSI. 	

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat
<p>În categoria cheltuielilor eligibile privind proiectarea și ingineria se includ, cu respectarea prevederilor art. 9 din H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare inclusiv a hotărârii nr. 491 din 14/05/2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 385 din 21/05/2008, cheltuielile efectuate pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, expertiză tehnică și, după caz, audit energetic, documentație de avizare a lucrărilor de intervenții, proiect tehnic, detalii de execuție); - plata verificării tehnice a proiectării și pentru plata elaborării certificatului de performanță energetică a clădirii; - elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție, documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament. 	
<p>Cheltuielile privind serviciile de consultanță includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață și de evaluare; - plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului finanțat; - plata asistenței/ consultanței juridice, în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică. 	

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat
<p>Cheltuieli privind asistența tehnică efectuate, după caz, pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asistență tehnică din partea proiectantului, în cazul când aceasta nu intră în tarifarea proiectării; - asigurarea supravegherii execuției prin inspectori de șantier desemnați de autoritatea contractantă. 	
<p>Cheltuieli pentru investiția de bază sunt considerate cele efectuate pentru construcții și instalații, precum și pentru dotări de specialitate, utilaje, echipamente specifice și funcționale</p>	
<p>Cheltuielile efectuate pentru construcții și instalații care cuprind cheltuielile aferente execuției obiectivului de investiție, și anume cheltuieli de lucrări pentru:</p>	
<p>Reabilitarea/ modernizarea infrastructurii rutiere, inclusiv utilitățile din corpul drumului în stațiuni turistice balneare, climatice și balneo - climatice;</p> <p>Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică</p> <p>Construirea / modernizarea punctelor (foișoare) de observare/ filmare/ fotografiere;</p> <p>Construirea/ modernizarea căilor de acces la principalele obiective turistice naturale, în limita a maxim 10% din valoarea totală a proiectului;</p> <p>Construirea/ modernizarea refugiilor montane;</p> <p>Amenajarea posturilor SALVAMONT;</p> <p>Crearea / reabilitarea parcurilor balneare, parcuri - grădină în stațiuni turistice balneare, climatice și balneo-climatice;;</p>	<p>Dezvoltarea rețelelor de captare și/ sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic (ape minerale, lacuri și nămoluri terapeutice, gaze terapeutice, factorii sanogeni de la nivelul grotelor și salinelor) din stațiuni turistice balneare, climatice și balneo - climatice;</p> <p>Crearea, modernizarea, dotarea (inclusiv cu utilități) a bazelor de tratament din stațiunile turistice balneare, climatice și balneo - climatice, inclusiv a salinelor terapeutice;</p> <p>Construire piscine, ștranduri, bazine de kinetoterapie;</p> <p>Construire terenuri de sport;</p> <p>Modernizare căi ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar de interes turistic din zonele de deal și de munte;</p> <p>Creare porturi turistice, inclusiv a debarcadelor amplasate pe lacuri de agrement;</p>

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat
<p>Cheltuielile se desfășoară pe obiecte, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant.</p> <p>Cheltuielile aferente fiecărui obiect sunt determinate prin devizul pe obiect.</p> <p>Sunt eligibile cheltuielile efectuate pentru dotări de specialitate și echipamente specifice pentru lucrările efectuate.</p>	<p>Construire pârtii de schi (inclusiv construirea de instalații de transport pe cablu pentru persoane, instalarea de echipamente pentru producerea zăpezii artificiale, instalarea echipamentelor pentru iluminatul nocturn al pârtiilor de schi)</p> <p>Construirea / dezvoltarea pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă</p> <p>Amenajări specifice sporturilor nautice</p> <p>Crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente</p> <p>Crearea/ modernizarea traseelor de cură pe teren, a locurilor de recreere și popas, a facilităților de utilizare a izvoarelor minerale;</p> <p>Construirea pistelor pentru cicloturism.</p> <p>Cheltuielile se desfășoară pe obiecte, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant.</p> <p>Cheltuielile aferente fiecărui obiect sunt determinate prin devizul pe obiect.</p> <p>Cheltuielile eligibile efectuate pentru dotări de specialitate, utilaje, echipamente specifice și funcționale cuprind cheltuielile efectuate pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procurarea utilajelor și echipamentelor specifice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale pentru instalații de transport pe cablu pentru persoane, echipamente pentru producerea zăpezii artificiale, echipamente pentru iluminatul nocturn al pârtiilor de schi, echipamente pentru întreținerea pârtiilor de schi și a

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat
	pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă; - achiziționarea de echipamente IT și programe informatice.
Cheltuieli privind organizarea de șantier, referitoare la cheltuieli privind lucrările de construcții și instalații aferente organizării de șantier, precum și activitățile conexe organizării de șantier și cotele legale	Cheltuielile privind organizarea de șantier, referitoare la cheltuieli privind lucrările de construcții și instalații aferente organizării de șantier
Cheltuielile eligibile efectuate pentru organizarea de șantier cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.	Cheltuielile eligibile efectuate pentru organizarea de șantier cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.
Pentru realizarea lucrărilor de construcții și instalații aferente organizării de șantier, cheltuielile considerate eligibile sunt cele efectuate pentru lucrările de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, branșarea la utilități, realizarea de căi de acces.	Pentru realizarea lucrărilor de construcții și instalații aferente organizării de șantier, cheltuielile considerate eligibile sunt cele efectuate pentru lucrările de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, branșarea la utilități, realizarea de căi de acces.
Cheltuielile eligibile aferente activităților conexe organizării de șantier includ cheltuielile pentru: <ul style="list-style-type: none"> - obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier; - taxe de amplasament; - contractele temporare cu furnizorii de utilități și cu unitățile de salubritate. - Cheltuielile considerate eligibile pentru comisioane, taxe și cote legale cuprind, după caz: <ul style="list-style-type: none"> - cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții, - cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții - cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor. 	
Cheltuieli diverse și neprevăzute dacă sunt detaliate prin documente justificative corespunzător și doar în limita a maxim 10% din valoarea uneia sau, cumulată, a mai multor cheltuieli pentru	

Ghidul Solicitantului

Pentru infrastructura de turism de utilitate publică	Pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată (care intră sub incidența ajutorului de stat
investiția de bază, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor	
În limita procentului stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare pentru realizarea lucrărilor, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.	
Sunt eligibile cheltuielile aferente activităților de audit și cheltuielile cu publicitatea și informarea, cu respectarea prevederilor contractului de finanțare.	

Atenție Solicitanții ale căror proiecte au fost pregătite din alte surse decât cele proprii (precum HG nr. 811/ 2006, HG nr. 1424/ 2007, PHARE, UNDP, acorduri bilaterale, etc) trebuie să includă cheltuielile aferente pregătirii în bugetul proiectului ca și cheltuieli neeligibile (punctele 4.1.1 și 4.2.1 Bugetul proiectului din cadrul cererii de finanțare pentru infrastructura de turism de utilitate publică și pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată). La punctele 4.1.2 și 4.2.2 Surse de finanțare a proiectului din cererea de finanțare, pentru liniile la și II b, se va trece valoarea totală a cheltuielilor neeligibile ale proiectului și se va insera o notă în care se va face mențiunea: „Valoarea totală a cheltuielilor neeligibile suportate din alte surse este de < valoare lei>lei, reprezentând <se enumeră tipul de cheltuieli: SF/PT/ SF și PT> din cadrul <denumire program/ proiect/ act normativ>.

În conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 759/11.07.2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale și a prevederilor ordinului comun al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 245/29.02.2008 și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1549/16.05.2008 pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice” în cadrul axei prioritare „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, în sensul prezentului ghid,

- (1) Orice cheltuială efectuată și prevăzută în actele normative mai sus menționate, în cadrul articolelor care includ cheltuieli aferente investiției de bază, va fi eligibilă doar dacă cheltuielile asociate acestor activități sunt corelate cu activitățile propuse prin proiect, reprezintă mijloace fixe conform prevederilor Legii 15/1994, HG 105/2007 și a HG nr. 2139/ 2004, și sunt încadrate în planul contabil la Clasa 2 -"Conturi de active fixe".
- (2) Cheltuielile efectuate cu achiziționarea de echipamente de tipul obiectelor de inventar conform prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991 și a Normelor de aplicare nu sunt eligibile în cadrul domeniului major de intervenție 5.2 din cadrul POR.
- (3) Cheltuielile efectuate cu achiziționarea mijloacelor de transport nu sunt eligibile în cadrul Programului Operațional Regional.

Orice cheltuială care nu se regăsește în lista cheltuielilor eligibile aprobată prin Ordinul comun al ministrului economiei și finanțelor și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor

---

Ghidul Solicitantului

pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice” în cadrul axei prioritare „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, va fi considerată drept cheltuială neeligibilă pentru cofinanțare prin POR.

Următoarele categorii de cheltuieli nu sunt eligibile⁸²:

- taxa pe valoarea adăugată;
- dobânda și alte comisioane aferente creditelor;
- cheltuielile colaterale care intervin într-un contract de leasing;
- achiziția de echipament second-hand;
- amenzi, penalități și cheltuieli de judecată;
- operarea obiectivelor de investiții

Contribuția proprie a solicitantului atât pentru infrastructura de turism de utilitate publică cât și pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată

Contribuția proprie reprezintă procentul din valoarea cheltuielilor eligibile care va fi suportat de către Beneficiarul proiectului.

Orice cheltuială neeligibilă precum și orice cheltuială suplimentară (conexă) ce va apărea în timpul implementării proiectului va fi suportată de către solicitant/beneficiar.

În cadrul POR, contribuția în natură nu este eligibilă.

Mărimea contribuției proprii a solicitantului, precum și condițiile de eligibilitate ale cheltuielilor vor fi avute în vedere în completarea bugetului proiectului, respectiv Secțiunea 4. „Finanțarea proiectului” din Formularul Cererii de finanțare.

Atenție! Valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cazul proiectelor generatoare de venit nu va depăși valoarea curentă a costului eligibil al investiției mai puțin valoarea curentă a venitului net obținut de pe urma investiției, pe o perioadă de timp. Metodologia de determinare a valorii maxime a cheltuielilor eligibile conform Art.55 din Regulamentul CE 1083/2006 (pentru proiecte generatoare de venit) este prezentată în Anexa 11 la Ghidul solicitantului.

Procentul minim al contribuției proprii a solicitantului se aplică la valoarea cheltuielilor eligibile și este prezentat în cadrul secțiunii II.1.1, punctul 4 din prezentul Ghid.

II.3.4. Depunerea cererii de finanțare

Solicitantul trebuie să depună Cererea de finanțare împreună cu toate anexele completate în limba română, în 4 exemplare (1 original și 3 copii). Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIA nr.1”, „COPIA nr.2”, „COPIA nr.3”.

---

⁸² Conform Regulamentului 1080 din 2007 art. 7.

Ghidul Solicitantului

Se recomandă ca, pe lângă cele 4 exemplare, solicitantul să își realizeze un exemplar propriu, complet al dosarului Cererii de finanțare.

Cererea de finanțare (în original și 3 copii), va fi trimisă într-un colet sigilat prin poșta recomandată, curier, sau depuse personal, la sediul Organismului Intermediar al POR⁸³ din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională din regiunea unde se prevede implementarea proiectului.

Partea exterioară a coletului sigilat, corespunzător cererii de finanțare trebuie să poarte, în **mod obligatoriu** o eticheta cu următoarele informații:

Cerere de finanțare pentru Programul Operațional Regional 2007-2013	
Axa prioritară	5 "Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului"
Domeniul de intervenție	5.2 "Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterii calității serviciilor turistice"
Autoritatea de management	Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței
Organism intermediar	<denumirea Organismului intermediar la sediul căruia se depune Cererea de finanțare>
Solicitant	<Denumirea și adresa sediului solicitantului>
Proiectul	<Titlul proiectului>

Cererile de finanțare trimise prin orice alte mijloace (ex: fax sau e-mail) vor fi respinse.

La depunere, fiecare Cerere de finanțare va primi un număr de înregistrare ce va fi comunicat solicitantului (persoanei de contact a solicitantului). Cererile de finanțare vor primi un număr unic de înregistrare în Sistemul informatic unic de management - cod SMIS (SMIS, Single Management Information System), care va fi adus la cunoștința solicitantului odată cu rezultatul verificării conformității administrative a Cererii de finanțare. Este obligatoriu să se menționeze numărul de înregistrare / codul SMIS al Cererii de finanțare în orice corespondență purtată între solicitant și Organismul intermediar, referitor la Cererea de finanțare respectivă.

Persoana de contact din partea Organismului intermediar va informa solicitantul cu privire la rezultatul obținut de Cererea de finanțare în urma fiecărei etape din procesul de evaluare și selecție.

În cazul respingerii unei Cereri de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă / neeligibilitate / punctaj tehnic și financiar insuficient, solicitantul va fi informat asupra motivelor de respingere și i se vor face recomandări privitor la îmbunătățirea Cererii de finanțare (a proiectului). **În cazul respingerii Cererii de finanțare, se recomandă luarea în considerare a motivelor de respingere, corectarea/completarea Cererii de finanțare și redepunerea acesteia.** În acest caz, procesul de depunere, evaluare și selecție va fi reluat în totalitate, Cererea de finanțare va primi un nou cod unic de înregistrare etc.

Informații suplimentare pot fi solicitate la datele de contact ale Organismelor intermediare, precum și pe website-ul Programului, la www.inforegio.ro. Întrebările și răspunsurile care pot fi relevante și pentru alți potențiali solicitanți, vor fi publicate pe pagina web.

⁸³ vezi Anexa 13: "Harta regiunilor de dezvoltare și datele de contact ale Organismelor Intermediare"

În cadrul Agenției pentru dezvoltare regională funcționează un help-desk (birou de informare), unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea Cererii de finanțare.

II.4. Procesul de evaluare și selecție a Cererii de finanțare

Procesul de evaluare și selecție a proiectului se va derula astfel:

1. Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare
2. Evaluarea tehnică și financiară a proiectului (selecția proiectelor)

II.4.1 Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare

După depunerea Cererii de finanțare, Organismul Intermediar va verifica, din punct de vedere formal și al respectării criteriilor de eligibilitate, Cererea de finanțare.

Verificarea conformității administrative va urmări, în principal, existența și forma Cererii de finanțare și a anexelor, precum și valabilitatea documentelor.

Verificarea eligibilității va avea în vedere respectarea criteriilor aferente eligibilității solicitantului și a proiectului, respectiv condiții privind tipul solicitantului, încadrarea proiectului în operațiunile finanțabile, dreptul de proprietate asupra imobilului obiect al proiectului, capacitatea financiară și operațională a solicitantului, valoarea proiectului, durata proiectului, respectarea legislației comunitare pe domenii specifice, inclusiv a reglementărilor financiare comunitare.

Conformitatea administrativă și eligibilitatea se vor verifica pe baza criteriilor din grila prezentată în **Anexa 4** la prezentul Ghid.

Organismul Intermediar poate solicita, de maxim trei ori, clarificări privind Cererea de finanțare. Solicitantul va trebui să transmită clarificările în condițiile și termenul limită specificate în solicitarea de clarificări. Nerespectarea acestor condiții duce la respingerea Cererii de finanțare.

Numai cererile de finanțare conforme din punct de vedere administrativ (care îndeplinesc toate criteriile privind conformitatea administrativă) și eligibile (care îndeplinesc toate criteriile de eligibilitate) sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, evaluarea tehnică și financiară.

Nerespectarea de către proiect a oricărei condiții de eligibilitate pe toată durata procesului de evaluare, selecție, verificare în vederea contractării conduce automat la respingerea cererii de finanțare.

Notificarea solicitantului asupra rezultatului verificării conformității administrative și a eligibilității Cererii de finanțare se va face în scris, de către Organismul Intermediar în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării Cererii de finanțare la OI/ADR, dacă nu se vor solicita clarificări; în caz contrar, perioada se poate prelungi.

II.4.2 Evaluarea tehnică și financiară a proiectului (selecția proiectului)

Evaluarea tehnică și financiară este realizată de o echipă de evaluatori independenți⁸⁴.

⁸⁴ Experții evaluatori vor fi contractați de către Autoritatea de management, în scopul realizării evaluării tehnice și financiare a proiectelor

---

Ghidul Solicitantului

Evaluarea tehnică și financiară va permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor POR în domeniul infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității proiectului etc.

Grilele de evaluare tehnică și financiară a proiectului sunt prezentate în Ghidul solicitantului la următoarele anexe:

Anexa 5.1 - pentru proiecte cu activități privind infrastructura de turism de utilitate publică (solicitanți A1, A2, A3)

Anexa 5.2 - pentru proiecte cu activități privind infrastructura de turism publică / privată (solicitanți B1, B2, B3, B4, B5)

Expertii evaluatori (prin secretariatul asigurat de Organismul Intermediar) pot solicita, de maxim două ori, clarificări privind Cererea de finanțare. Solicitantul va trebui să transmită clarificările în condițiile și termenul limită specificate în solicitarea de clarificări.

Proiectul va fi notat, pentru fiecare subcriteriu, de la 0 la 6 (conform Grilei de evaluare tehnică și financiară). Se punctează cu 0 orice subcriteriu pentru care documentația cererii de finanțare nu îndeplinește condițiile minime pentru a obține un punctaj superior.

Punctajul obținut pentru fiecare dintre cele 2 criterii reprezintă media aritmetică a punctajelor obținute pentru subcriteriile respective.

Punctajul final al proiectului reprezintă media aritmetica a punctajelor obținute pentru cele 2 criterii.

În urma evaluării conform criteriilor de mai sus și notării, proiectul prezentat prin Cererea de finanțare trebuie să obțină **minim 3,5 puncte** și să nu fie notat cu 0 la unul din sub-criterii pentru a fi acceptat pentru etapa de verificare a conformității proiectului tehnic.

Un proiect poate obține maxim 6 puncte.

În cazul în care proiectul obține 0 puncte la oricare dintre subcriteriile din grila de evaluare tehnica și financiara, proiectul este respins automat.

Dacă, pe parcursul evaluării tehnice și financiare, evaluatorii constată că există aspecte în prezentarea proiectului care au influență asupra implementării sale (buget necorelat cu activitățile, buget supra sau subestimat, capacitate operațională insuficientă, mecanisme și capacitate de monitorizare insuficiente, incertitudine cu privire la implementarea corespunzătoare și atingerea rezultatelor proiectului, inclusiv în ceea ce privește temele orizontale etc) vor face recomandări fundamentate pentru îmbunătățirea proiectului. Recomandările se fac nu doar în cazul proiectelor care nu întrunesc punctajul minim, ci pentru toate proiectele evaluate.

În situația în care bugetul proiectului este supra sau subestimat, necorelat cu activitățile, calculat incorect, cheltuielile sunt încadrate incorect sau pragurile pentru anumite categorii de cheltuieli nu au fost respectate (exemplu: cheltuieli cu construirea/ modernizarea căilor de acces la principalele obiective turistice naturale - maxim 10% din valoarea totală a proiectului; cheltuieli diverse și neprevăzute - în limita a maxim 10%) în categoriile de cheltuieli eligibile și cheltuieli neeligibile, evaluatorii vor solicita, în etapa clarificărilor, un buget revizuit.

Solicitantul de finanțare va accepta acest buget și va reface cererea de finanțare în acest sens. Cererea de finanțare revizuită va fi semnată de reprezentantul legal al solicitantului,

Ghidul Solicitantului

urmând ca o hotărâre pentru acceptarea și asumarea bugetului refăcut să fie prezentată în etapa pre-contractuală, în cadrul vizitei la fața locului.

Dacă solicitantul nu acceptă bugetul propus, evaluatorii vor analiza situația respectivă, vor aprecia gradul de realism al bugetului și riscurile pe care le implică și vor puncta în consecință subcriteriile respective. Dacă proiectul va fi selectat pentru a primi finanțare, în funcție de riscurile identificate va fi atent monitorizat.

Se va verifica dacă în urma clarificărilor solicitate valoarea proiectului respectă limitele specifice tipului de proiect propus, așa cum sunt acestea stabilite ca și criteriu de eligibilitate:

- **700.000 - 85.000.000 RON**, pentru proiectele implementate în localități din mediul urban sau în stațiuni turistice⁸⁵ balneare⁸⁶, climatice și balneo-climatice⁶⁰ (indiferent dacă sunt localizate în mediul rural sau urban).
- **6.400.000 -85.000.000 RON**, pentru proiectele implementate în localități din mediul rural.

Nerespectarea de către proiect a oricărei condiții de eligibilitate pe toată durata procesului de evaluare, selecție, verificare în vederea contractării conduce automat la respingerea cererii de finanțare.

Notificarea solicitantului asupra rezultatului evaluării tehnice și financiare a proiectelor se va face în scris, de către Organismul Intermediar în aproximativ 35 de zile lucrătoare de la data înregistrării Cererii de finanțare la OI/ADR, dacă nu se vor solicita clarificări; în caz contrar perioada se poate prelungi.

ATENȚIE Prin clarificările furnizate în procesul de evaluare și selecție nu poate fi completată cererea de finanțare cu informații care să modifice conținutul inițial al acesteia.

II.4.3 Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră nedreptățit de rezultatele procesului de evaluare și selecție pentru cererea de finanțare depusă de acesta pentru finanțare, poate formula în scris o contestație care va fi trimisă spre soluționare Autorității de management pentru Programul operațional regional.

Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

- Datele de identificare a contestatarului,
- Numărul de referință a cererii de finanțare și titlul proiectului,
- Obiectul contestației,

⁸⁵ definite ca stațiuni turistice conform Anexei 5 din Hotărârea de Guvern nr.852/2008

⁸⁶ în conformitate cu Ordonanța Nr. 109 din 31 august 2000, privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice și asistența medicală balneară și de recuperare, prin stațiune balneară se înțelege localitatea sau/și arealul care dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cură și care are o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare; Statutul de stațiune balneară, climatică și balneoclimatică poate fi dovedit și prin avizul eliberat de Ministerul Sănătății Publice, Institutul Național de Recuperare Medicină Fizică și Balneoclimatologie.

Ghidul Solicitantului

- Motivele de fapt și de drept,
- Dovezile pe care se întemeiază,
- Semnătura contestatarului sau a împuternicitului acestuia, precum și ștampila,
- Dovada calității de împuternicit a contestatarului se face potrivit legii,
- Copia scrisorii OI de înștiințare cu privire la rezultatul etapei de evaluare și selecție care face obiectul contestației.

Contestațiile se trimit prin poștă, cu confirmare sau se depun direct la registratura ministerului, în atenția Directorului General al AM POR. O copie a respectivei contestații va fi transmisă spre informare de către contestatar și organismului intermediar unde a fost depusă cererea de finanțare și unde s-a desfășurat procesul de evaluare.

Contestația se va depune în termen de maxim 30 de zile calendaristice de la data înștiințării de către OI a rezultatului oricărei etape a procesului de evaluare și selecție.

Contestatarul poate să depună probe noi în susținerea cauzei în interiorul primelor 20 de zile din cadrul celor 30 de zile calendaristice în care se face analiza acesteia.

Contestațiile vor fi soluționate de către AM POR în termen de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării contestației la minister.

În situația în care, expertul cărui a s-a repartizat contestația spre soluționare constată că este necesară o investigație mai amănunțită, care va presupune depășirea termenului de 30 de zile calendaristice în care se poate emite o opinie asupra contestației, contestatarul va fi notificat în scris asupra termenului de soluționare cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea termenului de soluționare menționat anterior.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației la AM-POR și spre informare la organismul intermediar. Înregistrarea acestui document se va face tot în registrul de contestații.

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia”.

Secțiunea III. CONDIȚII PRECONTRACTUALE

III.1. Depunerea documentației pentru obținerea avizului tehnic al Inspectoratului de Stat în Construcții⁸⁷, privind documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice și pentru obținerea acordului ISC pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente⁸⁸

După primirea notificării cu privire la rezultatul etapei de evaluare tehnică și financiară, solicitanții de finanțare nerambursabilă în cadrul POR 2007-2013, se adresează Inspectoratului de Stat în Construcții și inspectoratului teritorial în construcții în vederea obținerii, după caz a:

- o **avizului tehnic** privind documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice

și/ sau a

- o **acordului** pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente.

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional va transmite Inspectoratului de Stat în Construcții listele cu proiectele care au fost declarate acceptate în urma finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară.

Avizul tehnic ISC se eliberează pentru:

- documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții noi care se finanțează, potrivit legii, din fonduri publice sau din credite externe, contractate sau garantate de stat, ai căror indicatori tehnico-economici se aprobă de Guvern în condițiile prevăzute la art. 42 din Legea nr. 500/ 2002⁸⁹, cu modificările și completările ulterioare, -respectiv, obiective de investiții noi, cu valori mai mari de 25 milioane lei;
- precum și pentru lucrările de intervenții la construcții existente (reparații, modificări, reabilitări, consolidări, restaurări) - finanțate din fonduri publice sau din credite externe, contractate ori garantate de stat, pentru care, potrivit valorii determinate conform devizului general, exclusiv TVA-ul, legislația în vigoare prevede organizarea de licitații deschise.

Avizul tehnic este prealabil și obligatoriu în înțelesul art. 43 din Legea nr. 500/2002 cu completările și modificările ulterioare, respectiv „*Obiectivele de investiții și celelalte cheltuieli asimilate investițiilor se cuprind în programele de investiții anuale, anexe la buget, numai dacă, în prealabil, documentațiile tehnico-economice, respectiv notele de fundamentare privind*

⁸⁷ Conform Hotărârii Guvernului nr. 1072 / 2003 privind avizarea de către Inspectoratul de Stat în Construcții a documentațiilor tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 656 din 16 septembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul MDLPL nr. 726/2007, ISC nr. 549/2007 privind aprobarea Metodologiei de emitere a avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții – ISC pentru documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice (MO nr. 597/ 29.08.2007)

⁸⁸ Capitol realizat în baza prevederilor Legii 500/ 2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ale HG nr. 1072/ 2003 privind avizarea de către ISC a documentațiilor tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice cu completările și modificările ulterioare, ale Ordinului nr. 726/ 2007 al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și nr. 549 al inspectorului general de stat al inspectoratului de Stat în Construcții, privind aprobarea metodologiei de emitere a avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții – ISC pentru documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice și în baza prevederilor Ordinului nr. 486/2007 al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și nr. 500 al inspectorului general de stat al inspectoratului de Stat în Construcții pentru aprobarea Procedurii privind emiterea acordului de către ISC pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente.

⁸⁹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 597 din 13 august 2002

Ghidul Solicitantului

necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor asimilate investițiilor, au fost elaborate și aprobate potrivit dispozițiilor legale”.

Documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții noi care se finanțează potrivit legii din fonduri publice se aproba de către:

- Guvern, pentru valori mai mari de 25 milioane lei;
- Ordonatorii principali de credite, pentru valori cuprinse între 4-25 milioane lei;
- Ceilalți ordonatori de credite pentru valori de până la 4 milioane lei, cu avizul prealabil al ordonatorului principal de credite.

(conform art. 42 alin 1) din Legea 500/2002 privind finanțele publice cu modificările și completările ulterioare).

Atenție! Finanțarea pentru obiectivele de investiții menționate mai sus nu se va asigura decât în condițiile obținerii avizului tehnic emis de Inspectoratul de Stat în Construcții, în condițiile HG nr. 1072/ 2003 cu modificările ulterioare.

Avizul tehnic se va solicita și în cazul modificării soluției tehnice.

Pentru analizarea și emiterea avizului tehnic, documentațiile tehnico-economice se prezintă în faza studiu de fezabilitate. Fac excepție obiectivele de investiții pentru care documentațiile tehnico-economice au fost elaborate direct în faza proiect tehnic, situație în care se prezintă proiectul tehnic.

În situația în care pe parcursul analizării conținutului documentațiilor tehnico-economice se constată că documentele prezentate nu conțin datele necesare prevăzute de prezenta metodologie, fiind necesare completări ale acestora, Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C. solicită în scris investitorilor aceste completări, în maximum 5 zile lucrătoare de la data depunerii acestora.

În cazul modificării soluției tehnice, aprobate în condițiile legii, la solicitarea emiterii avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C., se va prezenta o notă de fundamentare prin care să se justifice modificările soluției tehnice.

Termenul legal pentru emiterea avizului tehnic este de maxim 10 zile lucrătoare de la data înregistrării documentației complete pentru avizare, termen care se prelungește cu perioada de timp necesară pentru completarea documentației.

Atenție! În vederea obținerii avizului tehnic ISC solicitantul trebuie să obțină toate avizele/ acordurile/ studiile de specialitate prevăzute în certificatul de urbanism

Avizul tehnic se eliberează de către Inspectoratul de Stat în Construcții - ISC - aparatul central, cu sediul în municipiul București, str. Apolodor nr.17, sector 5.

Acordul ISC se emite pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente.

Procedura se aplică în vederea emiterii acordului de către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C., prin **inspectoratele teritoriale în construcții**, în cazul intervențiilor asupra construcțiilor determinate de acțiuni ale investitorului, respectiv pentru:

- a) lucrări de reconstruire, consolidare, modificare, extindere, schimbare de destinație sau de reparare a construcțiilor de orice fel, precum și a instalațiilor aferente acestora, cu

---

Ghidul Solicitantului

excepția celor prevăzute la art. 11 din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- b) lucrări de reconstruire, extindere, reparare, consolidare, protejare, restaurare, conservare, precum și orice alte lucrări, indiferent de valoarea lor, care urmează să fie efectuate la construcții reprezentând monumente istorice, inclusiv la cele din zonele lor de protecție;
- c) lucrări de reconstruire, modificare, extindere, reparare, modernizare și reabilitare privind căi de comunicație, inclusiv lucrări de artă, rețele și dotări tehnico-edilitare, lucrări hidrotehnice, amenajări de albie, lucrări de îmbunătățiri funciare;
- d) alte intervenții.

În cazul executării de construcții noi sau în cazul demolării unor construcții, emiterea acordului este necesară numai în situația în care acestea sunt amplasate adiacent față de construcții existente sau în imediata lor vecinătate și numai dacă sunt necesare măsuri de intervenție asupra clădirilor existente, respectiv subzidiri, consolidări sau alte lucrări de punere în siguranță.

În vederea emiterii acordului vor fi depuse următoarele documentații:

- a) cererea privind emiterea acordului, care va cuprinde și descrierea succintă a intervenției solicitate - un exemplar;
- b) certificatul de urbanism în fotocopie - un exemplar;
- c) memoriul tehnic cu descrierea detaliată a lucrărilor ce vor fi executate, întocmit de un inginer structurist, verificat de un verficator tehnic atestat și vizat de expertul tehnic atestat care a elaborat expertiza tehnică - două exemplare, dintre care un exemplar vizat spre neschimbare se restituie;
- d) avizul proiectantului inițial al construcției sau expertiza tehnică, în cuprinsul căruia să se facă referire la influența intervenției solicitate asupra stării tehnice a întregii construcții - un exemplar;
- e) planul de situație cu amplasarea obiectivului respectiv - un exemplar;
- f) planșe cuprinzând soluțiile constructive propuse - un exemplar.

În conformitate cu prevederile Ordinului nr. 1299/1620/ 2008 al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și al inspectorului general de stat al ISC pentru modificarea Procedurii privind emiterea acordului de către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C. pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și al inspectorului general de stat al Inspectoratului de Stat în Construcții nr. 486/500/2007, Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C., prin inspectoratele teritoriale în construcții, emite la cerere acordul pentru intervenții asupra construcțiilor existente, indiferent de categoria de importanță a acestora.

Acordul Inspectoratului de Stat în Construcții - I.S.C. sau adresa prin care se menționează motivele respingerii cererii de emitere a acordului se eliberează în termen de 10 zile de la data depunerii documentației complete.

III.2. Depunerea și analiza Proiectului tehnic / documentației tehnice, după caz

După finalizarea procesului de evaluare tehnică și financiară, solicitantul va fi notificat de către Organismul Intermediar asupra rezultatelor acestui proces. În cazul cererilor de finanțare acceptate spre finanțare, solicitantul are obligația depunerii proiectelor tehnice / documentației tehnice pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții la termenul limită indicat de către organismul intermediar, termen ce nu poate depăși o perioadă de 6 luni de la data notificării. În cazul în care proiectul tehnic / documentația tehnică pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții nu este depus/ă în acest interval de maxim 6 luni, Cererea de finanțare va fi respinsă.

Proiectul tehnic / documentația tehnică pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții va fi depus/ă de solicitantul de finanțare la sediul organismului intermediar, la termenul indicat, **într-un singur exemplar, în original.**

Solicitantul va menționa în cererea de finanțare, cap. 2.3.5, stadiul elaborării proiectului tehnic (demararea procedurii de achiziție, procedură de achiziție în curs, procedura de achiziție finalizată, proiect tehnic în curs de elaborare, proiecte tehnic finalizat) și data la care proiectul tehnic va fi depus la Organismul Intermediar în vederea analizei.

Organismul Intermediar va corela data depunerii proiectului tehnic cu informațiile menționate în cererea de finanțare. Dacă solicitantul de finanțare nu poate depune proiectul tehnic la data pe care a menționat-o în cererea de finanțare, dar va depune proiectul tehnic în maxim 6 luni de la notificarea Organismului Intermediar, Organismul Intermediar va recalcula punctajul evaluării tehnice și financiare, prin acordarea 1 (unui) punct la subcriteriul privind Gradul de pregătire/maturitate a proiectului. Organismul Intermediar va transmite toate aceste informații (data la care solicitantul de finanțare estimase depunerea proiectului tehnic în cererea de finanțare, data la care solicitantul a comunicat că va putea depune cererea de finanțare, punctajul tehnic și financiar recalculat) la Autoritatea de Management.

Dacă punctajul tehnic și financiar recalculat este mai mare de 3,5, Autoritatea de Management va declara cererea de finanțare acceptată pentru următoarea etapă a procesului de verificare. În cazul în care punctajul recalculat va fi mai mic de 3,5 puncte, cererea de finanțare va fi respinsă.

Solicitantul de finanțare va fi informat cu privire la concluziile recalculării punctajului evaluării tehnice și financiare în funcție de data depunerii proiectului tehnic, în maxim 15 zile lucrătoare de la data la care a comunicat la OI termenul de depunere al proiectului tehnic.

Dacă, în conformitate cu estimarea realizată la nivelul cererii de finanțare, proiectul tehnic trebuia elaborat până la data finalizării evaluării tehnice și financiare și a notificării Organismului Intermediar cu privire la rezultatul evaluării, acesta va fi depus de solicitantul de finanțare în maxim 10 zile lucrătoare de la notificarea Organismului Intermediar. Dacă solicitantul de finanțare nu a finalizat elaborarea proiectului tehnic se aplică prevederile descrise mai sus.

III.2.1. Pentru acele proiecte ale căror documentații tehnico-economice au fost elaborate înainte de intrarea în vigoare a prevederilor OUG nr. 214/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.50/1991 *privind autorizarea executării lucrărilor de construcții*, respectiv **14 februarie 2009**, la organismul intermediar se va depune **proiectul tehnic.**

Având în vedere prevederile art.6 din HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții și ale Ordinului nr. 863/2008 pentru aprobarea instrucțiunilor de aplicare a unor prevederi din Hotărârea Guvernului nr. 28/2008, intrat în vigoare la data publicării acestuia în Monitorul Oficial, respectiv 11 iulie 2008:

Ghidul Solicitantului

1. Până la intrarea în vigoare a prevederilor Ordinului nr. 863/2008, solicitanții de finanțare în cadrul POR vor depune în etapa de verificare a proiectului tehnic, documentația elaborată conform modelului prezentat în Modelul C 2 „Conținutul-cadru al proiectului tehnic” - partea I, anexat prezentului Ghid. Pentru verificarea proiectului tehnic elaborat până la intrarea în vigoare a Ordinului nr. 863/2008 se va utiliza grila de verificare prezentată în Anexa 13 „Grila de verificare a conformității proiectului tehnic”- partea I anexată prezentului Ghid.

După intrarea în vigoare a Ordinului nr.863/2008, se va utiliza conținutul cadrului al proiectului tehnic stabilit prin acest ordin și prezentat în Modelul C 2 „Conținutul-cadru al proiectului tehnic” - partea a II-a, anexat prezentului Ghid, cu aplicarea prevederilor art.6 din HG nr. 28/2008. Pentru verificarea proiectului tehnic elaborat până la intrarea în vigoare a Ordinului nr. 863/2008 se va utiliza grila de verificare prezentată în Anexa 13 „Grila de verificare a conformității proiectului tehnic”- partea a II-a, anexată prezentului Ghid.

Odată cu depunerea proiectului tehnic, solicitantul de finanțare nerambursabilă în cadrul POR va face **dovada depunerii proiectului de autorizare a lucrărilor de construire (P.A.C.)**.

Proiectul pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții se elaborează de proiectanți autorizați, persoane fizice sau juridice, în condițiile prevederilor art. 9 din Legea Nr. 50 Republicată*) din 29 iulie 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, și este extras din proiectul de execuție întocmit conform prevederilor legale în vigoare, în concordanță cu cerințele certificatului de urbanism, cu conținutul avizelor și al acordurilor cerute prin acesta.

III.2.2. Pentru acele proiecte ale căror documentații tehnico-economice au fost elaborate după intrarea în vigoare a prevederilor OUG nr.214/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.50/1991 *privind autorizarea executării lucrărilor de construcții*, respectiv **14 februarie 2009**, la organismul intermediar se va depune **documentația tehnică pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții**.

Structura și conținutul documentației tehnice pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții sunt cele prezentate în Anexa nr.1 la Legea nr.50/1991 *privind autorizarea executării lucrărilor de construcții*, cu modificările și completările aduse prin OUG nr.214/2008.

În procesul de analiză a Proiectului tehnic / documentației tehnice pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, se va urmări concordanța acestuia cu Cererea de finanțare, inclusiv cu documentația tehnico-economică, după caz.

După verificarea documentului prezentat, pe baza grilei de verificare corespunzătoare, organismul intermediar poate solicita clarificări solicitantului de finanțare. Clarificările pot viza aspecte de formă (clarificări cu privire la semnături, ștampile, etc.) dar și completarea documentației dacă lipsesc informații sau documente, sau elementele prezentate nu sunt suficiente pentru ca organismul intermediar să declare proiectul tehnic acceptat. **Orice modificare și/sau completare necesar a fi adusă documentației trebuie să se efectueze în termenul de șase luni menționat în notificarea organismului intermediar. Cele șase luni nu includ perioadele în care documentația se află în proces de verificare la organismul intermediar.**

A. În situația în care diferența dintre valoarea totală a investiției rezultată din proiectul tehnic/ documentației tehnice pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții și valoarea totală a investiției așa cum a fost prezentată aceasta în studiul de fezabilitate (devizul general) și cererea de finanțare este de sub 10%, organismul intermediar va solicita prezentarea aprobării Consiliului Local / Consiliului Județean/ Consiliile Locale ale sectoarelor Municipiului București /Consiliului General al Municipiului București, Adunării Generale a Acționarilor/ Consiliului de Administrație/ Administratorului unic/ Consiliului Director, Adunării Generale a Asociațiilor / Consiliului Director, privind asumarea noii valori a proiectului. **Valoarea totală a investiției recalculată conform**

Ghidul Solicitantului

proiectului tehnic (în marja de majorare de 10% față de studiul de fezabilitate) se supune aceluiași reguli de eligibilitate a cheltuielilor ca și bugetul inițial.

Solicitantul de finanțare va reface cererea de finanțare și o va depune în etapa precontractuală, la vizita pe teren, în următoarele situații:

- refacerea bugetului cererii de finanțare ca urmare a unei modificări a valorii totale a investiției cu maxim 10% rezultată din proiectul tehnic față de valoarea totală a investiției din studiul de fezabilitate (în acest caz solicitantul de finanțare va prezenta și aprobarea organismului abilitat pentru noua valoare a proiectului);
- dacă durata lucrărilor de execuție prevăzută în graficul de realizare a lucrării din cadrul proiectului tehnic diferă de durata menționată în studiul de fezabilitate și cererea de finanțare și diferența este justificată;
- dacă prin proiectul tehnic sunt descrise și justificate mai multe obiecte de investiție decât în studiul de fezabilitate.

B. În situația în care valoarea totală a investiției așa cum rezultă din proiectul tehnic diferă cu mai mult de 10% de valoarea totală a investiției așa cum a fost prezentată aceasta în studiul de fezabilitate (devizul general) și cererea de finanțare, și/sau nu se mai încadrează în limita maximă stabilită pentru operațiunea respectivă, proiectul tehnic va fi considerat neacceptat. În această situație, cererea de finanțare va fi respinsă.

La finalul procesului de analiză a Proiectului de execuție, solicitantul va fi notificat dacă Proiectul tehnic a fost:

- Acceptat fără modificări sau cu modificări (în cazul acceptării cu modificări, solicitantul e notificat să-și revizuiască Cererea de finanțare la punctele afectate de proiectul de execuție, în termenul stabilit de organismul intermediar)
- Respins (exemple de posibile motive: schimbarea soluției tehnice propuse prin documentația tehnico-economică, renunțarea la anumite acțiuni prevăzute prin documentația tehnico-economică, depășirea valorii maxime permise pentru operațiunea respectivă etc.)

III.3. Verificarea documentelor de eligibilitate la vizita la fața locului înaintea semnării Contractului de finanțare

Înainte de semnarea contractului de finanțare, solicitantul va fi notificat în scris asupra datei de efectuare a vizitei la fața locului a reprezentanților OI și AM POR. Vizita la fața locului poate fi amânată la cererea solicitantului de finanțare, dar nu poate avea loc mai târziu de 2 luni calendaristice de la data propusă de Organismul Intermediar.

Solicitantul va fi notificat asupra documentelor pe care trebuie să le prezinte:

- Documente care au fost incluse în dosarul cererii de finanțare, în copie și se confruntă cu originalul la vizita la fața locului;
- Documente care nu au fost solicitate la data depunerii cererii de finanțare.

Lista documentelor solicitate la vizita la fața locului este prezentată în Anexa nr. 14 la prezentul Ghid.

În situația în care oricare dintre condițiile de eligibilitate menționate în Ghidul Solicitantului și verificate în procesul de evaluare a proiectului nu mai este respectată, contractul de finanțare nu va mai fi încheiat de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței cu solicitantul finanțării nerambursabile.

Ghidul Solicitantului

După finalizarea vizitei la fața locului și acceptarea de către AMPOR a rapoartelor aferente, Organismul Intermediar pregătește documentația de contractare pe care o transmite la AMPOR. AMPOR trece la verificarea documentației în vederea avizării și semnării contractului de finanțare. AMPOR poate solicita clarificări cu privire la oricare din elementele documentației de contractare.

Pot fi aduse clarificări în maxim 2 luni de la data vizitei la fața locului, dacă vizita s-a derulat la data propusă de Organismul intermediar sau în maxim 2 luni de la data propusă de organismul intermediar dacă vizita s-a derulat la o dată ulterioară celei propuse de Organismul intermediar. Acest termen nu include perioadele în care documentația a fost analizată de Organismul intermediar sau de AMPOR.

Dacă în urma analizei documentației de contractare și a clarificărilor primite se constată neîndeplinirea oricăruia dintre criteriile de eligibilitate, cererea de finanțare va fi respinsă de la finanțare.

Contractul de finanțare va fi încheiat între Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional prin Agenția de Dezvoltare Regională din regiunea unde se implementează proiectul în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2007 - 2013 și solicitant

Secțiunea IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE BENEFICIARULUI

Această secțiune are scopul de a explica obligațiile unui beneficiar de finanțare nerambursabila în cadrul POR.

Se recomandă totuși consultarea textului integral al contractului de finanțare, inclusiv anexele acestuia (model orientativ), după cum este prezentat în Anexa 6 la prezentul ghid.

Prin semnarea contractului de finanțare, beneficiarul acceptă termenii și condițiile în care va primi finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze pe propria răspundere proiectul pentru care primește finanțare cu respectarea legislației naționale și comunitare.

Beneficiarul are obligația de a implementa proiectul pentru care s-a semnat un contract de finanțare din POR în conformitate cu prevederile din cererea de finanțare aprobată. Dacă beneficiarul nu reușește să pună în aplicare proiectul în condițiile asumate și stipulate în contractul de finanțare, acesta trebuie să își asume eșecul parțial sau total în realizarea obligațiilor. În acest caz, Autoritatea de Management, reprezentată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței, își rezervă dreptul de a întrerupe plățile. Contribuția din fondurile publice (naționale și comunitare) poate fi redusă și/sau Autoritatea de Management poate cere înapoierea, în totalitate sau parțial, a sumelor deja plătite, dacă beneficiarul nu respectă termenii contractuali.

➤ **Amendamente la contractul de finanțare**

Beneficiarul poate solicita amendamente la contract pe durata de valabilitate a acestuia, în condițiile prevăzute de contractul de finanțare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că dacă pe perioada de valabilitate a contractului intervin modificări de natură să afecteze obiectivul proiectului sau modificări care afectează condițiile de eligibilitate prevăzute pentru cererea deschisă de proiect în cadrul căreia s-a obținut finanțarea nerambursabilă, proiectul poate fi declarat neeligibil pentru finanțare, finanțarea nerambursabilă se va sista iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale!

Beneficiarul poate efectua modificări asupra bugetului dacă acestea nu afectează scopul principal al proiectului și impactul financiar se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul fiecărei linii bugetare în cadrul aceluiași capitol bugetar de cheltuieli eligibile, fără a se modifica valoarea totală eligibilă a proiectului. Beneficiarul transmite Organismului Intermediar bugetul astfel modificat în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia.

Beneficiarul își asumă integral răspunderea pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa pe parcursul implementării proiectului, în conformitate cu prevederile legislației naționale relevante.

➤ **Eligibilitatea cheltuielilor**

Baza legală: *HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale publicat în Monitorul Oficial nr. 517 din 1 august 2007, cu completările și modificările ulterioare inclusiv a HG nr. 491 din 14/05/2008 privind modificarea și completarea HG nr. 759/2007, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 385 din 21/05/2008.*

Ghidul Solicitantului

Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, art. 55

“Ordinul comun al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 245 /29.02.2008 și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1549/16.05.2008 privind aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție 5.2 „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice” în cadrul axei prioritare „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, publicat în Monitorul Oficial nr.415 din 3 iunie 2007.

- **pentru infrastructura de turism de utilitate publică**, sunt considerate eligibile dacă sunt efectuate de către beneficiar de la data intrării în vigoare a contractului de finanțare, cu excepția următoarelor categorii de cheltuieli care sunt considerate eligibile de la 1 ianuarie 2007: cheltuieli pentru elaborarea studiului de pre fezabilitate, a studiului de fezabilitate, a studiilor de teren, cheltuieli cu taxe pentru obținerea de avize, acorduri, autorizații, cheltuieli cu elaborarea proiectului tehnic, cheltuieli cu achiziția terenului (în procentul maxim de 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului).
- **pentru infrastructura de turism de utilitate publică/ privată**, sunt considerate eligibile dacă au fost efectuate de către beneficiar de la data intrării în vigoare a contractului de finanțare, cu excepția cheltuielilor efectuate pentru achiziția/ exproprierea de teren, care sunt considerate eligibile de la data intrării în vigoare a schemei de ajutor de stat.

Pentru proiectele generatoare de venituri (se aplica numai proiectelor care se încadrează la infrastructura de turism de utilitate publică)

Conform prevederilor art. 55 alin. 1 din Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, proiect generator de venituri reprezintă orice operațiune care implică o investiție într-o infrastructură a cărei utilizare este supusă unor redevențe suportate direct de utilizatori, sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea unui teren sau a unui imobil, sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.

În conformitate cu art. 55 alin. 6 din Regulamentul General nr.1083/2006, prevederile privind proiectele generatoare de venituri nu se aplică proiectelor care fac obiectul reglementărilor privind ajutorul de stat, în sensul articolului 87 din Tratatul de înființare a Comunităților Europene.

Cheltuielile eligibile ale proiectelor generatoare de venituri nu trebuie să depășească valoarea curentă a costului investiției minus valoarea curentă a veniturilor nete din această investiție într-o anumită perioadă de timp pentru:

- investiții în infrastructură; sau
- alte proiecte în care se pot estima valoarea veniturilor în avans.

În situațiile în care nu tot costul investiției este eligibil pentru co-finanțare, venitul net va fi alocat pro rata la partea eligibilă și ne-eligibilă a costului investiției.

Aplicarea prevederilor comunitare privind veniturile generate de proiect în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 se realizează astfel:

Ghidul Solicitantului

- În *faza de evaluare a proiectelor*, în cererea de finanțare beneficiarii menționează dacă proiectului este generator de venituri. Din analiza cost-beneficiu, se stabilesc veniturile nete generate de proiect și se deduc acestea din costul investiției, stabilindu-se astfel costurile eligibile ale proiectului pentru finanțare din Programul Operațional Regional.
- În *faza de implementare a proiectelor*, se va realiza o monitorizare a veniturilor generate de proiect atât pe perioada de implementare a proiectelor, cât și pe o perioadă de 5 ani de la finalizarea, conform prevederilor art. 55 alin. 3 din Regulamentul General nr.1083/2006.

Ca mențiune importantă:

- în faza de evaluare se iau în considerare veniturile nete, ca diferență între costurile de operare și venituri;
- în faza de implementare se ia în considerare întreaga valoare a veniturilor.

Modalitatea de calcul a proiectelor generatoare de venit este indicată la Anexa 11 prin detalierea art. 55 din Regulamentul Comisiei nr.1083/2006 și vizează următoarele tipuri de solicitanți: unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), parteneriate între autorități publice locale și asociații de dezvoltare intercomunitară, care realizează proiecte cu activități privind infrastructura de turism de utilitate publică.

➤ Asigurarea cofinanțării și a cheltuielilor neeligibile

Baza legală: OUG nr. 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/ 17.06.2009)

Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 2286/2009 pentru prefinanțarea acordată beneficiarilor de proiecte finanțate din instrumente structurale, conform prevederilor OUG nr. 64/2009 (publicat în MO nr. 485/ 14.07.2009)

Fundamentarea bugetului propriu al instituției se va face în funcție de obiectivele pe care le are de realizat, respectiv în funcție de cheltuielile eligibile și cheltuielile neeligibile.

- Beneficiarul depune cererile de rambursare a cheltuielilor, în baza unui grafic de rambursare (întocmit și depus în etapa precontractuală) însoțite de raportul de progres.

➤ Acordarea pre-finanțării

Baza legală: OUG nr. 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/ 17.06.2009)

Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 2286/2009 pentru prefinanțarea acordată beneficiarilor de proiecte finanțate din instrumente structurale, conform prevederilor OUG nr. 64/2009 (publicat în MO nr. 485/ 14.07.2009)

Prefinanțarea reprezintă sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, alții decât cei prevăzuți la art. 5 alin. (1) - (3) din OUG nr. 64/2009, prin plată directă ori prin plată indirectă, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul/decizia/ordinul de finanțare încheiat între un beneficiar și Autoritatea de management/organismul intermediar responsabilă/responsabil, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale.

Modul de acordare

Pre-finanțarea se acordă, conform instrucțiunilor Ministerului Finanțelor Publice pentru anumite categorii de beneficiarii.

- Pre-finanțarea se acordă:
  - în procent de maxim 30% din valoarea eligibilă a contractului încheiat, în cazul beneficiarilor de proiecte finanțate din instrumente structurale, alții decât cei prevăzuți la art. 5 alin. (1) - (3) din OUG nr. 64/ 2009;
  - în procent de maxim 35% din valoarea totală a finanțării ce poate fi acordată beneficiarului, conform contractului de finanțare, în cazul proiectelor care intră sub incidența ajutorului de stat.

Modul de solicitare

Sumele aferente pre-finanțării vor fi transferate de către Direcția Generală Autorizare și Plăți Programe, din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței (care îndeplinește rolul de Unitate de plată de pe lângă Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional, în înțelesul prevederilor Normelor de aplicare a O.G. 29/2007), pe baza următoarelor documente:

- *solicitare scrisă din partea beneficiarului, conform contractului de finanțare;*
- *un contract de furnizare de bunuri/prestare de servicii/execuție de lucrări încheiat între beneficiar și un operator economic, cu excepția proiectelor a căror implementare se realizează fără încheierea vreunui astfel de contract;*
- *scrisoare de garanție bancară pentru suma aferentă prefinanțării solicitate, numai în cazul proiectelor care intră sub incidența ajutorului de stat.*
- *contractul de finanțare încheiat între Autoritatea de Management prin Organismul Intermediar și beneficiar;*

Sumele aferente pre-finanțării contractelor încheiate în cadrul POR pot fi acordate de la bugetul de stat sau din fonduri FEDR. Acestea vor fi prevăzute în bugetul Ministerului Finanțelor Publice.

În vederea obținerii pre-finanțării, beneficiarul are obligația de a transmite Organismului Intermediar, Notificare privind depunerea cererii de pre-finanțare (în formatul standard furnizat de Autoritatea de Management). Notificarea se transmite OI până pe data de 1 a ultimei luni a trimestrului, pentru trimestrul următor.

OI centralizează notificările primite de la beneficiari și transmite Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe, până pe data de 8 ale lunii, previziunea fluxului de plăți centralizat de pre-finanțare.

Aceste informații sunt necesare pentru asigurarea la nivelul Unității de plată de pe lângă Autoritatea de Management și la nivelul Autorității de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, pentru asigurarea disponibilității sumelor necesare acordării prefinanțării.

După încheierea contractului cu prestatorul de servicii/executantul de lucrări/furnizorul de echipamente, Beneficiarul întocmește și depune la OI Cererea de pre-finanțare, însoțită de copii după contractele încheiate, de identificarea financiară, respectiv de avizul ANRMAR și avizul UCVAP (dacă este cazul).

Recuperarea pre-finanțării

Suma acordată unui beneficiar sub forma prefinanțării se recuperează progresiv, pe perioada de execuție a contractului de finanțare, prin aplicarea unui procent din valoarea fiecărei cereri de rambursare întocmite de beneficiari, stabilit de fiecare Autoritate de Management.

Recuperarea se efectuează începând cu prima cerere de rambursare, astfel încât suma aferentă prefinanțării să se recupereze integral înainte de ultima cerere de rambursare.

Beneficiarul care primește pre-finanțare în cadrul contractelor cu o perioadă de implementare de până la 2 ani trebuie să transmită cel puțin o Cerere de Rambursare în termen de 6 luni de la primirea acesteia. Pentru contractele cu o perioadă de implementare mai mare de 2 ani, Beneficiarul trebuie să transmită cel puțin o Cerere de Rambursare în termen de 1 an de la data efectuării pre-finanțării.

În cazul nerespectării acestei condiții, Beneficiarul are obligația rambursării întregii sume reprezentând pre-finanțarea primită.

Plata prefinanțării se va efectua într-un cont special deschis pentru încasarea acesteia, după cum este menționat în contractul de finanțare.

➤ Rambursarea cheltuielilor

Baza legală: OUG nr. 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/ 17.06.2009)

Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 2286/2009 pentru prefinanțarea acordată beneficiarilor de proiecte finanțate din instrumente structurale, conform prevederilor OUG nr. 64/2009 (publicat în MO nr. 485/ 14.07.2009)

Beneficiarul trebuie să depună periodic, la Organismul intermediar relevant, cererile de rambursare însoțite de raportul de progres. În acest sens, beneficiarul trebuie să completeze și să depună la OI Graficul de depunere a cererilor de rambursare.

Pe toată perioada de implementare a proiectului, beneficiarul va transmite previziuni privind fluxurile financiare pentru trimestrul următor în conformitate cu graficul menționat anterior.

Suma minimă ce poate fi solicitată printr-o cerere de rambursare lunară (în situația în care beneficiarul estimează un grafic lunar de depunere a cererilor de rambursare) este de 300.000 lei.

➤ Acordarea contravalorii TVA

Baza legală: OUG nr. 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/ 17.06.2009)

Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 2286/2009 pentru prefinanțarea acordată beneficiarilor de proiecte finanțate din instrumente structurale, conform prevederilor OUG nr. 64/2009 (publicat în MO nr. 485/ 14.07.2009)

Având în vedere intrarea în vigoare de la 1 ianuarie 2007 a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, pentru beneficiarii din sectorul public al fondurilor comunitare nu se mai aplică scutirea de TVA.

Ghidul Solicitantului

În acest sens, s-a stabilit ca plata TVA aferentă livrărilor de bunuri, prestațiilor de servicii și execuției de lucrări, finanțate, integral sau parțial, din contribuția financiară a Uniunii Europene și/sau din co-finanțarea publică națională aferentă, ai căror beneficiari sunt autorități ale administrației publice centrale și locale, unități subordonate, în coordonarea acestora, organisme neguvernamentale, nonprofit, de utilitate publică cu personalitate juridică care funcționează în domeniul dezvoltării regionale, va fi suportată de la bugetul de stat.

Astfel, în cazul în care beneficiarul este instituție publică, contravaloarea TVA-ului se va suporta de la bugetul de stat pentru cheltuielile eligibile plătite din toate sursele de finanțare ale proiectului, respectiv fonduri publice (FEDR și de co-finanțare de la bugetul de stat) și contribuția proprie a beneficiarului, numai în cazul în care acesta este asigurată din bugetul local.

În cazul în care beneficiarul este organizație non-profit, contravaloarea TVA-ului se va suporta de la bugetul de stat numai pentru cheltuielile eligibile plătite din sursele de finanțare din fonduri publice ale proiectului, respectiv fonduri FEDR și de co-finanțare de la bugetul de stat.

TVA-ul aferent contribuției proprii a beneficiarului se poate suporta de la bugetul de stat, numai pentru cheltuielile eligibile plătite din contribuția proprie care se încadrează în definiția contribuției publice naționale, așa cum este prevăzută în O.U.G. nr.63/1999, la art.1, lit. C, respectiv contribuția asigurată de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului și bugetele altor instituții publice cu caracter autonom. În categoria co-finanțare aferentă nu se includ: contribuția proprie a beneficiarului, în cazul în care acesta nu este instituție publică, co-finanțarea asigurată din împrumuturi externe sau din alte surse decât cele menționate mai sus și nici costurile suplimentare aferente proiectelor.

Suma reprezentând TVA aferentă contribuției proprii care nu se încadrează în “contribuția publică națională” se suportă de către beneficiar din sursele proprii și nu va fi rambursat de către Autoritatea Contractantă.

Pentru toate tipurile de contracte, solicitarea de plată a TVA-ului va fi însoțită de o declarație pe propria răspundere privind corectitudinea sumelor reprezentând TVA înscrise în facturi, precum și cu privire la respectarea obligațiilor referitoare la TVA, prevăzute de legislația în vigoare.

Autoritatea de Management va pune la dispoziția beneficiarilor „Instrucțiuni privind modul de plată al TVA-ului pentru contractele finanțate în cadrul POR”, ce vor detalia fluxurile de documente și fonduri între beneficiari și Autoritatea de Management. Acestea au însă caracter orientativ, beneficiarii având obligația de a respecta prevederile Codului fiscal și ale legislației în vigoare privind TVA.

➤ Raportarea activitatilor in cadrul proiectului

Beneficiarul trebuie sa transmită odată cu cererea de rambursare si raportul de progres , completat in formatul standard prevăzut la contractul de finanțare, prin care se vor raporta activitatile desfasurate in perioada de raportare, stadiul realizării indicatorilor, rezultatele parțiale/finale obținute la momentul raportării etc.

La fiecare raport de progres, beneficiarul va trebui sa descrie modul in care proiectul respecta legislația in domeniul egalitatii de șanse, a dezvoltării durabile.

➤ **Achiziții publice**

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile O.U.G nr. 34/2006⁹⁰ cu completările și modificările ulterioare și se va face cu respectarea următoarelor principii:

- nediscriminarea
- tratamentul egal
- recunoașterea reciprocă
- transparență
- proporționalitatea
- eficiența utilizării fondurilor publice
- asumarea răspunderii

Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice. In cazul în care se constata încălcarea prevederilor legale, cheltuielile aferente plății bunurilor/serviciilor/lucrarilor astfel achiziționate vor fi considerate neeligibile și nu vor fi rambursate.

Originalul documentației de achiziție publică se va păstra de către autoritatea contractantă (așa cum este definită de OG nr.34/2006 cu modificările și completările ulterioare). In cazul parteneriatelor, dacă autoritatea contractantă este unul dintre parteneri, liderul de proiect va păstra la dosarul contractului de finanțare o copie a documentației de achiziție marcată cu ștampila „conform cu originalul”.

➤ **Control și audit**

Beneficiarul trebuie să țină o contabilitate analitică a proiectului, să țină registre exacte și periodice, precum și înregistrări contabile separate și transparente ale implementării proiectului. Beneficiarul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de cinci ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Regional 2007-2013⁹¹

Beneficiarul are obligația de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite prin Instrumentele Structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Regional.

Beneficiarul are obligația să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează sau a fost implementat proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la toate documentele și fișierele informatice privind gestiunea tehnică și financiară a proiectului. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât să permită verificarea lor. Beneficiarul este obligat să informeze Organismul intermediar/ Autoritatea de Management cu privire la locul arhivării documentelor.

---

⁹⁰ Ordonanța de Urgență nr. 34 din 19.04.2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare

⁹¹ Închiderea oficială a POR este estimată a avea loc în ultimul trimestru al anului 2017.

Ghidul Solicitantului

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către Autoritatea de Management, Organismul Intermediar, Autoritatea de Plată/Certificare, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor cofinanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure o pistă de audit care să permită posibilitatea verificării documentelor originale de către reprezentanții Autorității de Management, Organismului Intermediar, Comisiei Europene, ale Biroului European Anti-Fraudă și de către Curtea Europeană a Auditorilor.

În cazul neregulilor constatate ulterior finalizării implementării proiectului, beneficiarul are obligația să restituie debitul constat, precum și accesoriile acestuia respectiv dobânzi, penalități de întârziere și alte penalități, precum și costurile bancare. În cazul nerespectării obligației de restituire a debitului, Autoritatea de Management va sesiza organele competente în vederea declanșării executării. Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate, se realizează conform prevederilor OG nr.12/2007⁹².

Notă:

Departamentul pentru Lupta Antifraudă - DLAF asigură protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România. Departamentul are atribuții de control al fondurilor comunitare, fiind coordonatorul național al luptei antifraudă.

DLAF efectuează controale operative la fața locului, din oficiu ori în urma sesizărilor primite de la autoritățile cu competențe în gestionarea asistenței financiare comunitare, de la alte instituții publice, de la persoane fizice sau juridice, mass-media, OLAF, precum și celelalte State Membre.

Potrivit prevederilor Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, comiterea de infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene se pedepsește cu închisoare de până la 20 ani și interzicerea unor drepturi.

Orice sesizare privind nereguli și/sau posibile fraude în acordarea sau utilizarea fondurilor comunitare poate fi adresată Departamentului pentru Lupta Antifraudă: www.antifrauda.gov.ro, antifraud@gov.ro, tel. 021/3181185, Fax: 021/3121005

➤ Informare și publicitate

Beneficiarul are obligația să asigure o vizibilitate potrivită și o promovare adecvată a obiectivelor, rezultatelor obținute, etc în conformitate cu prevederile contractuale și instrucțiunile cuprinse în Manualul de identitate vizuală a POR⁹³. Beneficiarul va descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de informare și publicitate desfășurate, aferente proiectului și vor atașa la raport copii după articolele de presa, fotografiile ale locației proiectului din care să reiasă amplasarea panoului (în timpul executării lucrărilor) și a plăcii comemorative (după finalizarea lucrărilor), fotografiile ale evenimentelor organizate în cadrul proiectului din care să reiasă respectarea cerințelor de informare și publicitate, copii după publicații etc.

---

⁹² Ordonanța nr.12 din 31 ianuarie 2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător publicată în Monitorul Oficial nr. 84 din 2 februarie 2007, Art. 6

⁹³ disponibil în format electronic la adresa de Internet: www.inforegio.ro sau în format tipărit la sediile Organismelor Intermediare din cadrul Agențiilor de Dezvoltare Regională

Ghidul Solicitantului

Pentru toate echipamentele achiziționate prin proiect, beneficiarul trebuie să aplice la loc vizibil, un autocolant în care să se menționeze elementele prevăzute în manualul de identitate vizuala.

➤ Arhivare

Beneficiarul trebuie să păstreze toată documentația legată de implementarea proiectului inclusiv inventarul asupra bunurilor dobândite prin finanțarea nerambursabilă, timp de 5 ani de la data închiderii oficiale a POR.

Secțiunea V. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

Anexa 1 - Formularul Cererii de finanțare, cu următoarele modele standard:

- Modelul A - Declarația de eligibilitate
- Modelul B - Declarația de angajament
- Modelul C 1 - Cuprinsul cadru al studiului de fezabilitate
- Modelul C 2 - Conținutul cadru al Proiectului tehnic
- Modelul D - Opis la Formularul Cererii de finanțare
- Modelul E - Curriculum Vitae
- Modelul F - Acord de parteneriat
- Modelul G - Declarație, pentru IMM, privind îndeplinirea condițiilor prevăzute prin aliniatul h, articolul 10 din Ordinul 261/3.03.2008, cu modificările și completările ulterioare
- Modelul H - Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM

Anexa 2 - Recomandări privind elaborarea analizei cost beneficiu

Anexa 3 - Planul proiectului

Anexa 4 - Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității

Anexa 5 - Grilă de evaluarea tehnică și financiară a proiectului

5.1 - Grila de evaluare tehnică și financiară pentru proiecte cu activități privind infrastructura de turism de utilitate publică (solicitanți A1, A2, A3)

5.2 - Grila de evaluare tehnică și financiară pentru proiecte cu activități privind infrastructura de turism publică / privată (solicitanți B1, B2, B3, B4, B5)

Anexa 6 - Model orientativ al contractului de finanțare

Anexa 7 - Cerere de prefinanțare

Anexa 8 - Cerere de rambursare

Anexa 9 - Raport de progres

Anexa 10 - Harta regiunilor de dezvoltare și detaliile de contact ale Organismelor Intermediare

Anexa 11 - Metoda de calcul a proiectelor generatoare de venit

Anexa 12 - Instrucțiuni pentru procedura simplificată privind achizițiile publice

Anexa 13 - Grila de verificare a conformității proiectului tehnic

Anexa 14 - Lista de verificare a documentelor de eligibilitate la vizita la fața locului înaintea semnării Contractului de finanțare